

Gíd Resous pou Florid
pou Fanmí Jèn Timoun Kí
Gen Pèt Tande

Pwogram Entèvansyon Bonè pou Tibebe ak Timoun • Depatman Lasante, Sèvis Medikal pou Timoun •
Sou adrès entènèt nan www.cms-kids.com

Gid Resous pou Florid pou Fanmi Jèn Timoun Ki Gen Pèt Tande

Remèsiman

Depatman Lasante Florid, Sèvis Medikal pou Timoun ta renmen remèsye Sistèm Nesans Jiska Twa Zan nan eta Konetikèt (Connecticut Birth to Three System), Fanmi pou Men ak Vwa nan Kolorado (Colorado Families for Hands & Voices), Depatman Edikasyon Kolorado (Colorado Department of Education) epi Depatman Lasante New Mexico—Pwogram Tande Bonè (New Mexico Department of Health-Hear Early Program) dèske yo te pèmèt Depatman Lasante Florid (Florida Department of Health) adopte kèk pati nan gid pa yo pou ka itilize nan Florid.

Pou jwen kopi gid sa a ou ka kontakte:

Department of Health
Children's Medical Services
Infant Hearing
4052 Bald Cypress Way, BIN #A06
Tallahassee, FL 32399-1707
(850) 245-4200
Email: Janet_Evans@doh.state.fl.us
Mesaj Elektwonik:
Web: www.cms-kids.com

SIJÈ KI NAN BWOCHI SA A

Entwodiksyon.....	4
Santiman.....	5
Pou Kòmanse.....	13
Tès Pou Tande.....	19
Pèt Tande.....	22
Kominikasyon.....	27
Ekip Entèvansyon.....	50
Teknoloji Ki Pou Fe Ou Tande Yo.....	54
Pou Vin Yon Bon Paran.....	64
Pran Fètèkòz Pou Pitit Ou.....	68
Konklizyon.....	71
Kèk Definisyon.....	73
Kèk Resous.....	84
Resous Lokal.....	85
Resous leta.....	88
Resous Nasyonal.....	90
Sit Entènèt.....	93
Telefòn Òganizasyon an.....	94
Kèk Katalòg.....	95
Kèk Liv.....	96
Kèk Videyo.....	101
Sous Finansyè.....	103
Apendis Yo.....	105
Odyogram.....	106
Efè Ki Kapab Rive Lè Yon Moun Pa Tande Byen.....	108
Kèk Sikjesyon Pou Kòmanse Vokabilè ya.....	113
Abilite pou li nan.....	114
Kèk Kesyon ak repons yo.....	115

Si w vle aprann plis sou pèt tande epi sou resous ki gen pou moun ki gen pèt tande...

Alò Gid Resous sa a se pou ou. Swa ou se yon paran ki jis dekouvri pitit ou gen pèt tande, yon pwofesè, yon anplwaye lekòl, yon doktè pou zòrèy, oswa yon moun nan kominite moun ki gen pèt tande, gid sa a ka ede w.

Silvouplè itilize gid sa a pou:

- Aprann plis sou pèt tande epi fason li afekte devlopman timoun
- Eksplòre chwa nan fason pou kominikasyon ki ekziste.
- Jwen liv ki ka ede w, resous ak asistans finansyè
- Aprann ti bagay ki ka pèmèt ou kominike
- Konprann responsabilite Pwogram Entèkansyon Bonè pou Timoun ak Tibebe nan Florid sou Pati C nan Ak pou Edikasyon sou Moun ak Andikap
- Ede nan devlopman Plan pou Sipò Fanmi an pou timoun ki gen pèt tande

Lè w ap gade gid sa a, ou ka vin genyen kesyon ak ide ou pat genyen anvan sa pandan w ap degaje w pou ogmante kalite lavi yon timoun ki gen pèt tande. Sonje tout chwa ak desizyon yon fanmi, se li ki pou pran l sèlman. Pa gen yon sèl "bon" fason nan chwa sèvis entèkansyon ki ka pèmèt yon timoun pou l gen siksè. Bezwen pitit gason oswa piti fi w, tankou bezwen fanmi an, ap chanje avèk letan epi li trè enpòtan pou konsidere desizyon w yo epi devlopman timoun lan tankou yon travay ki poko fini. Pa pè nouvo ide si pitit ou a pap pwogrese jan ou te vle a. Fason ou kominike ak timoun lan pa dwe depann de degre pèt tande timoun lan.

Kèlke swa laj timoun lan:

- Pale, chante epi jwe ak timoun lan. Sa amizan epi ofri yon fondasyon pou timoun lan aprann pale, koute epi tann tou pa l.
- Fè moun ki konnen epi ki gen eksperyans ak pèt tande teste zòrèy timoun lan.
- Byen vit fè yo mete ti aparèy oditif pou timoun nan. Ti aparèy yo ap ede timoun lan vin konprann son ki antoure l yo.

Dekouvri kisa ki bon pou devlopman pitit ak fanmi ou se sa ki meyè chwa a.

Nòt Otè a: Anpil nan mo ki nan gid sa a ka nouvo pou ou. Pandan w ap li gid lan, vire nan sekssyon definisyon ki nan dèyè gid la pou klarifikasyon.

SANTIMAN

Li pran tan pou sòti anba santiman ou genyen lè ou aprann pitit ou gen yon pèt tande. Ou paka fòse santiman sa yo pase vit. Konnen santiman yo pral pase. Piti piti w ap wè kouman pitit ou a nòmal epi aksepte tibebe w lan pou sa li ye a.

- ***Etap santiman yo***
 - ***Shòk***
 - ***Admèt***
 - ***Retablisman***

- ***Santiman Pisan Ede nou Geri, Ajiste, Kenbe la epi Aksepte***

- ***Temwayaj Paran***

ETAP POU SA KENBE

Majorite moun pa gen anpil eksperyans ak zanmi oswa fanmi ki gen pèt tande. Aprann pitit ou gen yon pèt tande ka fè ou pè. Anpil paran gen pwoblèm pou yo aksepte pitit yo gen pèt tande tande. Aprè doktè vin diagnostike yon timoun gen pèt tande byen, paran yo santi emosyon pisan. Anpil paran wè tèt yo pase plizyè etap emosyon ki enkli tristès, anksyete, konfizyon epi dekourajman. Emosyon sa yo NÒMAL epi pa gen okenn fòmil pou batay ak emosyon pisan sa yo.

Moun aji diferaman nan diferan sitiyasyon. Lè ou pèdi yon bagay ki enpòtan pou ou, tankou yon moun ou renmen, sante ou, travay ou, oswa rèv pou lavni ou, natirèlman ou santi ou pèdi yon bagay. Lè ou konprann diferan etap doulè epi aprann rekonèt nan ki etap ou ye, sa kapab fè ou batay pi byen ak emosyon ou santi yo.

Premye Etap: Shòk

Shòk ka premye reyaksyon ou, lè ou dekouvri pitit ou gen pèt tande. Pou kisa? Paske kounye a, ou genyen yon timoun ki gen plis pwoblèm pou l grandi byen. Ou pèdi yon bagay. Lè santiman shòk la diminye, ou ka kòmanse santi emosyon pisan tankou kolè, tristès oswa nye pwoblèm la. Ou ka pa vle kwè sa rive oumenm, pitit ou, oswa fanmi ou.

Dezyèm Etap: Admèt

Pandan etap sa a, ou rekonèt pitit ou gen yon bagay diferan ki afekte devlopman l, menm jiska koze yon delè nan fason li ka fonksyone pandan tout vi l. Lè yo remake pwoblèm lan bonè, anpil tibebe ki resewva aparèy pou ede yo tande, sèvis apwopriye bonè epi gen paran ki kominike avè yo souvan, pral antre lekòl ak sèlman ti pwoblèm langaj oswa ak okenn delè nan aprann ak langaj. Sepandan, souvan genyen pwoblèm nan etap devlopman nan vi timoun lan ki ka koze delè. Chak moun diferan!

Tout moun pa santi tout emosyon yo nan staj admèt la. Yo ka santi tristès, anksyete, kolè, kilpabilite, wont, blam, dezapwentman, doulè, etonman, konfizyon, enpisans, solitud, espwa, ak soulajman. Santiman sa yo NOMAL epi y ap diminwe nan entansite, diminwe nan fos ak pwoblèm yo koze nan vi ou. Pafwa, yon bagay ki pase ka fè ou santi santiman sa yo, men finalman y ap sispann.

Twazyèm Etap: Retablisman

Pandan etap retablisman an, ou aksepte pitit ou kòm yon moun ki gen pèt tande. Lè ou aksepte a, sa pa vle di kontan ak sitiyasyon an, men sa vle ou kapab batay pi byen ak delè epi difikilte yo ki ka vini parèt. Lè ou aprann òganize vizit doktè yo, lè ou aprann kisa ou bezwen fè pou ede timoun lan meyè devlopman l, jwenn bon pwofesè ak terapè, epi jwenn yon rutin, w ap santi mwens tèt cho epi w ap

aksepte wòl ou kòm paran. Lè ou remake santiman ou santi, s ap fè ou kontwole yo pi byen.

Santiman Pisan ede nou geri, ajiste nou, debwouye ou epi aksepte santiman yo

Li enpòtan pou konnen twa etap sa yo souvan pa separe epi pa gen santiman oswa aksyon ki asosye avè yo. Li nòmal, pafwa, retounen santi menm emosyon sa yo okòmansman. Reyaksyon paran yo, moun k ap bay swen yo ak lòt manm fanmi an, aprè yo aprann yon timoun soud, ka diferan. Ou ka vle eksplike, pale de santiman ou, alòske yon lòt paran kenbe yo anndan; li twouve l difisil pou l pale de santiman l yo. Aprè yon sèten tan, santiman panik yo ale epi gerizon kòmanse. Peryòd sa a, se kòmansman peryòd ou rebran tèt ou. Nan peryòd sa a, ou aprann epi pratike aksyon ki ka pèmèt ou ede pitit ou nan bezwen l.

Chache enfòmasyon epi pale ak fanmi ak zanmi de sitiyasyon a, se bon fason pou debwouye ou avèk sitiyasyon yo. Li kapab nesèsè pou mande moun deyò sipò yo. Pafwa, pale ak lòt paran ki gen timoun ki soud tou, trè bon pou paran ki fèk aprann pitit yo soud. Pafwa, si santiman ou genyen yo nan etap ou aksepte sitiyasyon an, tankou fristrasyon, enpisans, bay tèt ou manti, pa diminye men kontinye, li enpòtan pou paran yo chèche èd lòt moun; yo ka chèche konsèy, patisipe nan gwoup k ap bay sipò, oswa vizite pastè ak prèt, yon fason pou chèche soulajman.

Finalman, tan ki pase nan yon etap oswa yon lòt varye selon moun lan. Sa ki enpòtan pou konprann, sè ke degre moman ou pase nan yon etap ke yon lòt ka diferan de degre lòt moun ki antoure ou. Ou ka santi ou fristre detanzantan. Lè ou konnen santiman ou santi a, s ap ede ou pa aji pou move rezon. Chak fwa pitit ou fè yon pwogrè enpòtan, sa kapab afekte ou nan nouvo fason, epi ou kapab rekòmanse santi menm emosyon yo ankò. Aksepte pitit ou soud siyifi ou konprann epi aksepte reyalite pitit ou ap toujou soud pou tout lavi l. Men pa bezwen santre lavi ou sou sa sèlman. Lè yon moun soud, sa vle di sèlman gen sitiyasyon k ap rive kote bagay yo ap pi difisil pou pitit pa ou ke lòt timoun ki pa soud. Sa kapab yon pati nan lavi timoun lan ki akseptab.

Ekstrè epi adapte nan: John W. Adams (1988) You and Your Hearing Impaired Child: A Self-Instructional Guide for Parents, Gallaudet University Press, Wahsington, D.C.

Temwayaj Paran

Timoun ki benefisye lè yo Entèveni Bonè

Pa Ann Filloon

Mari m avèk mwen, se paran fyè de timoun enkwayab, toulède soud. Malerezman, eta kote nou abite a pat teste zòrey timoun lè yo fèk fèt. Similarite ant timoun yo, sè ke yo toulède itilize implant kokleyè la epi yo se frè ak sè. Yo toulède pran diferan chemen pou yo rive la. Yo wè pwoblèm tigason m lan lè l te genyen 22 mwa. Okòmansman, yo te mete nan bon zòrèy li a yon ti aparèy pou ede l tandè epi yon dezyèm aparèy 4 mwa pita. Lè l te gen 2 ½ an, pèt tandè l lan te ant fèb a sevè. Li te kòmanse aprann pale epi dousman li vin genyen abilite pou l pale. Paske nou pat aprann doktè, nou koute tout sa ekspè medikal yo di epi swiv konsèy yo.

Lè pitit fi nou a te fèt, nou teste zorey li lè l te genyen 3 mwa – ENT nou a te konseye nou sa. Tifi a te fèt bon soud! Apre shòk la fini pase epi boulvèsman santiman yo pase, nou santi nou prepare pou nou ede l nenpòt fason nou wè ki nesèsè. Li kòmanse mete ti aparèy lè l te gen 4 mwa epi li kòmanse terapi pou pale a 5 mwa. Mwen kòmanse li, fè rechèch epi rankontre lòt fanmi ki gen timoun soud. Mwen dekouvri tretman pitit mwen an ap resevwa pa apwoprye pou yon timoun ki soud. Nou pèdi tan enpòtan epi gaspiye plis pase yon ane sèvis òtofonni!

Se sèlman lè tigason an resevwa yon ti aparèy dijital ke tout vwa te anplifye nan nivo nòmal yo. Li te gen 5 an lè l te tandè nivo son pou lapremyè fwa! Pwoblèm soud la te kòmanse chanje epi vin pi mal. Finalman, li te kalifye pou yon ti aparèy kokleyè lè l te gen 7an ½ .

Lè nou te jwenn yon bon sant ki ka travay ak nou pou terapi, abilite pou l pale vini meyè rapidman. Li ratrape nan 7 mwa sa l te pèdi nan 2 an an epi answit ratrape yon lòt 2 an nan yon lòt 8 mwa! Pwogrè l te fèt te enkwayab!

Byenke tigason mwen an te gen yon pèt ant fèb ak sevè, ki finalman rive grav, li pèdi 2 an nan abilite pou l pale. Sè li a ki te fèt soud tout bon, te gen avantaj sèvis entèvansyon bonè, sèvis langaj, anplifikasyon apwoprye, finalman yon ti aparèy kokleyè lè l te piti, pa janm te pèdi plis tan ke 12 mwa! Abilite langaj li te devlope menm jan ak lòt timoun ki tandè byen. Lè l te gen 4 ½, li ratrape sa l te pèdi a. Kounye a li nòmal nan jadendanfan, l ap aprann li, jwe pyano, danse epi gen yon lavi sosyal nòmal pou yon timoun ki nan jadendanfan. Tigason nou an, se yon timoun ki nan 3èm klas prime ki konn bay blag, ki jwe tennis ak bezbol, k ap patisipe nan skout, jwe piano epi yon tigason nòmal.

Paske nou chèche enfòmasyon sou sèvis pou moun soud, nou jwen sèvis ki meyè pou bezwen fanmi nou an. Se te yon chemen long, byen long, men chak minit ak eksperyans te gen valè. Timoun nou yo se timoun yo ye anpremye, ki sèlman pa tandè menm jan ak nou.

Ann Filloon se koodinatè an chèf pou pousuiv ka yo nan Sèvis Medikal pou Timoun, Pwogram Entèvansyon Bonè.

Timoun ki benefisye lè yo gen yon ti implant Kokleyè

Pa Sherra Payne

Nevan de sa, nou te fè akeyi premye pitit nou nan fanmi nou avèk jwa epi eksitasyon. Mari m avè m te kontan avèk yon tibebe gason pafè. Jou pase aprè jou, nou te etone kouman li dòmi byenke nou te konnen li dòmi byen lè l espesyalman fatigue. Malerezman, nou te vin aprann lè l te gen sèt mwa rezon li pat sote nan domi akoz de bwi se paske li pat tande bwi a. Nan mwa Mas 1993, yo te dyagnostike l avèk pèt tande newosansoryèl. Kòm se premye fwa nou te paran, nou pat gen okenn ide okòmansman epi byenke nou vèl la pa shoke nou men nou mande tèt nou kisa, pou kisa, kouman epi kibo nou dwe mete tèt kounye an.

Ane aprè yo, nou kontinye chèche meyè metòd tretman pou tigason an epi fanmi an; nou chwazi metòd kominikasyon oral epi travay san fatigue pou nou ede Austin dekouvri son ak pawòl. Tout efò nou fè pat pwodui anyen epi aprè kèlke ane Terapi oditif vèbal epi aprè nou itilize meyè ti aparèy pou tande, nou te komanse konsidere posibilite implant kokley ki nan epòk sa a yo pat ko eseye pou timoun. Le 14 Me 1996 a 7 è dimanten nou mete tigason nou an nan men Dr. Thomas Balkany nan Institi Zorey nan Inivèsite Miami epi konsa nou kòmans sou chemen implant kokleyè a.

Yon mwa pita Austin resevwa yon PROCESSOR ekstèn epi li tande premye son l. Jou sa a rete flou nan lespri m men mwa ak ane aprè yo te tankou foto nan letan. Premye fwa li tande yo chase dlo nan yon twalèt piblik, premye fwa li tande frè l kriye epi nou te nan lòt kwen kay la, nuit kote li bo frè l pou l swete l bòn nuit epi lè Tristan di "Mwen renmen ou ak tout kè m" epi Austin te reponn "Mwen renmen ou kè m", bon nuit toubi aprè nou tenyen limyè yo epi li reponn "bòn nuit, mwen renmen nou." Jou pwofesè l te di m li se meyè timoun ki koute nan klas la epi tout lòt timoun yo vle chita bò kote l pandan tès dikte paske li repete fraz la toubi pandan l ap ekri l.

Kounye a, l ap fonksyone nan lekòl nòmal san èd sèvis sipò. Nou pa ale nan terapi plizyè fwa lasemenn. Li pran plezi pou li fè 100% nan kwiz avan gwo tès yo epi chak semenn pou li nan tounwa gwoup eple a. Pa lontan li fè de A+ nan tès dikte panyòl. Kounye a, li se jis yon timoun sou teren an lè yo ap jwe epi nan kan bezbol. Li kontan, li renmen moun epi anyen pa di l anyen. Moun ki pa konnen l mande pou kisa li mete ti aparèy tande sa a epi yo panse li tande byen nan yon zòrey. Lè moun mande, li di kòrektman, "Mwen pote zòrèy mwen yo deyò!"

Tout mirak sa yo posib pou Austin paske li itilize implant kokleyè a nan zòrey li epi sipò Ekip implant nan Inivèsite Miami a. Lè yo te fèk jwen Austin te soud 9 an desa, mwen te paran "yon timoun soud"...kounye a mwen se paran yon timoun ki pa tande. Sa ka pa sanble gen yon gran diferans, men mwen ka di ou kòm yon paran diferans lan enpòtan. Okòmansman pwoblèm soud la te sant lavi nou kounye a se yon ti pati nan woutin lavi nou.

Nou kontan pou opòtinite yo ofri nou kounye a ki pèmèt nou chwazi meyè bagay pou fanmi nou. Chak fanmi diferan, tankou chak timoun diferan men chwa tout fanmi se pou yo, se sa ki komen a yo tout. Depi nou pran yon desizyon. Li enpòtan anpil pou nou swiv chemen an epi bali 100% efò. Lè nou fè sa, timoun lan ap pwogrese nan tout potansyèl li epi gen posibilite pou li atenn bi li bezwen atenn nan lavi l. Pou paran k ap jis kòmans nan chemen sa a, bon chans epi koute kè ou.

Sherra Payne se Repezantan Paran nan Depatman Lasante nan Florid, Sèvis Medikal pou Timoun, Pwogram Entèkansyon Bonè, EHDl Pano pou Konsèy

Chwa nan pwoblèm Soud :

Pa Michele Love

Premye timoun mari m ak mwen te fèt nan ane 1989, non l te Kenneth. Nou te bali non granpè l. Nou te yon koup, kounye a nou te vin yon fanmi; nou te kontan anpil. Ken te yon bon tibebe ki dòmi byen, pa janm kriye anpil, trè atantif epi gade toutsa k ap pase. Lòt moun te toujou di kouman li te bon timoun; mwen sonje mwen te nan yon restoran avèk li epi yon patnè biznis mari m di "Gade sa, li pa menm reveye" aprè yon gason jete yon kabare plen manje atè prè tab nou an. Se apeprè nan epòk sa a, mari m ak mwen te kòmanse ap mande tèt nou si Ken pa gen pwoblèm pou l tandè epi lè l te gen 12 mwa, yo te jwen ofisyèlman li te soud nan nivo sevè jiska pwofon.

Se te yon trajedi pou fanmi nou. Nou pat konnen anyen sou pwoblèm soud, ni konnen pèsoun nan fanmi nou ki soud; nou pat konnen kisa k ap tann nou epi nou santi kòm si yo te frape nou amò. Mwen te ansent de mwa ak dezyèm timoun nou epi mwen fè yon pakèt tès pou asire li pat kontrakte CMV. Si CMV te kòz pwoblèm Ken la, li te ka gen yon efè sou timoun mwen t ap pote a; pwoblèm soud se youn nan pi piti efè viris la. Byenke nou pase anpil pwoblèm nan premye mwa nou te vin konnen Ken te soud la, nou te resevwa yon edikasyon sou infimite. Yo te mete aparèy pou ede Ken tandè epi Ellen, dezyèm pitit nou an, te fèt san pwoblèm.

Mwen pat janm imajine te gen tout chwa sa yo nan metòd kominikasyon epi diferan ide sou pwoblèm moun soud epi ki pèdi sans tandè. An 1989 lè Ken te fèt, pat genyen tès espesyal ke tout moun aksepte pou teste timoun ki fèk fèt; se chanjman ki pi bon ki fèt depi nou kòmanse gen pwoblèm la. Dezyèmman, mwen vin aprann ou pa dwe wè tout moun nan metye sa a tankou yon moun ki konn tout bagay epi ki san prejije. Chemen pa nou long, men mwen santi mwen beni akòz de pwoblèm Ken lan paske si li te fèt nòmal, mwen pat fè eksperyans sa a. Byenantandi, bagay yo pat sanble bèl epi jis nan moman sa a.

Yo te ban mwen enfòmasyon konsènan sèvis nan zòn lakay mwen; youn ladan yo te yon sant ki te espesyalize nan Fòmasyon Oditif Vèbal. Sa se yon opsyon pou paran ki vle itilize rezidi oditif yon timoun toujou genyen pou l aprann pale pa entèmedyè ekzèsis ak fòmasyon lakay doktè epi lakay li tou. Byenantandi, sa sanble yon chwa pafè pou nou! Mwen rele sant la, vizite yo, epi yo eksplike m ak bon fòmasyon pitit mwen an ap kapab tandè epi pale avèk èd aparèy oditif yo. Se yon pwogram strik kote yo pa ede timoun lan vizyèlman epi yon men kouvri bouch ou pou li pat depann sou li bouch ou. Nou ale nan pwogram sa a pandan dezan; nou te kondwi pandan 45 minit ale retou twa fwa pa semenn. Nou te kòmanse resevwa èd pwogram entèkansyon bonè konte a epi plizyè fwa chak semenn yon espesyalis te konn vini lakay nou pou li ede nou.

A laj de twazan, Ken pat pwogrese, li te sèlman di kèlke mo. Lekòl la te fè m konnen gen yon pwogram ki te itilize apwòch Oditif Oral. Metòd sa a te itilize fòmasyon oditif, men pèmèt pou vizyèl tou. Nou te deside chanje epi bay pwogram sa a yon chans paske nou panse ak poul vizyèl abilite Ken pou l pale ka vin pi bon. Nou te gen yon bon pwofesè ki te pasyan ak Ken epi te ede fanmi an anpil.

Nou rete nan pwogram oral la jiskaske Ken gen katran, men Ken pa janm pale toujou epi pa fè okenn pwogrè. Nou te konnen li te yon tigason entelijan, men li pat montre li vle pale. Nou te nan terapi prive entans anprive epi pa entèmedyè pwogram lekòl la. Te gen yon chanjman lè terapè la rele m pou li pale avè m. Li di jou sa a, Ken te vle yon ti jwèt chyen byen wo sou yon etajè. Pou li sa montre kisa li vle, li mete l sou de jenou l ak men l pou l imite yon chyen. Sa te fè m mal li patka kominike pou li di sa li vle. Avan sa, lot travayè lekòl te kòmanse di petèt li ta bon pou yo mete Ken nan klas Kominikasyon Total kote li va aprann langaj jès epi pale an menm tan. Mwen te kenbe rèv li t ap aprann pale yon jou; mwen te konvenk tèt mwen li t ap tankou tout lòt timoun, men sa te fè m mal, ak èd aparèy pou l tandè mwen te aprann li pap janm tankou yon timoun "nòmal". Nou te deside chanje nan pwogram Kominikasyon Total la epi lè m gade deyè se premye fwa mwen te konsidere Ken kòm yon timoun ki "soud". Mari m avè m te genyen anpil santiman nou te mete dekote pou nou sa fè l tounen yon timoun ki pale.

Ken te kòmanse fè pwogrè nan pwogram Kominikasyon Total la. Tout bagay ki pat gen etikèt oswa non te kòmanse fè sans pou li. Li te komanse eksprime l, sa l renmen, sa l vle. Mwen te kòmanse pran klas lang siy epi nou travay ansanm, menm granparan ak matant, monnonk, nou tout pran klas la. Nan mwen dennen, Kenny te kòmanse pale nan lang siy byen epi nou te ka wè li move mwens paske li ka kominike kounye a. Toujou li pat pale, men piti piti mwen te kòmanse aksepte ide sa ap oke.

Jodi a, Ken nan 6èm klas primè nan Lekòl pou Soud ak Avèg nan Florid epi li nan tèt klas la. Li ale nan lise lokal pou matematik ki se yon bon eksperyans pou li. Li naje epi li kouri pou lekòl la, li gen anpil zanmi isit la tou. Byenke li se yon timoun ki pale, li pa gen gran abilite pawòl, men mwen te deside li se mèt tèt li, kèlke swa fason nou kominike.

Mwen pa gen okenn regrè ak chemen nou te pran an pou rive la a, ni okenn regrè nan aprann lang siy kòm fason pou nou kominike. Li sa li ye a epi li kontan, li byen ajiste l epi gade li se yon tigason nan 6èm klas primè. Mwen pata chanje fason nou rive kote nou ye a, paske se yon pwosesis ki fè nou grandi epi anseye nou anpil bagay. Nou rankontre anpil bon moun; mwen espere nenpòt paran ak yon timoun yo fèk aprann gen pwoblèm la ap pran tan pou l eksplòre tout opsyon epi ranseye otan ke posib! Kominikasyon se kle a kèlke swa chwa fanmi ou fè. Li trè enpòtan pou ou ak pitit la kapab kominike san pèn kèlke swa metòd ak chemen ou chwazi pou rive la!

Michele Love se Paran Florid

Pou Lajwa

Pa Janet DesGeorges

Pitit fi m pa janm tande mwen di mwen renmen l pandan de premye ane lavi l. Se pa paske mwen pat renmen l, oswa mwen pat di l sa chak jou, men pito paske li te gen yon pèt tande nou pat konnen pandan dezan; li pat kapab tande moun k ap pale. Pat genyen okenn tès pou timoun ki fèk fèt nan lopital kote li te fèt la.

Mwen sonje siy li te bannou. Lè l te yon timoun toupiti, Sarah te konn mache sou televizyon an epi mete zòrèy li nan opalè a. Lè l antre nan yon chanm epi li t ap gade yon lòt kote, li te konn vire menmsi mwen te di "alo". Mwen te eseye frape chodyè dèyè tèt li epi lè li te konn vire tèt li, lapè mwen te genyen an ale. Lè m te panse ak soud, mwen te panse se swa li soud oswa li pa soud. Mwen pat reyalize Sara te ka gen pèt tande epi li te ka toujou tande bwi, san li pa tande pawòl. Anpil moun panse si yon timoun gen pwoblèm pou l tande paran yo ap konnen sa imediatman epi chèche èd pou timoun lan. Li te pran plizyè mwa avan mwen te finalman konnen te gen yon bagay ki pat mache. Mwen pa menm konnen pou kisa mwen pat chache èd pou pitit la lè m te kesyone abilite l pou l tande. Mwen devine se te espwa, si mwen tann tout bagay ap tounen byen.

Pandan epòk sa a nan lavi pitit fi mwen an, mwen sonje kouman mwen te fwistre paske mwen pat kapab kominike ak Sara epi mwen pat konprann pou kisa. Mwen se manman twa timoun epi m ap travay nan dekè depi kenzan, mwen te kwè mwen konnen kisa leve timoun ye. Alò, se te yon mistè pou mwen paske mwen patka konprann Sara lè l te vle yon bagay. Epi paske li patka swiv direksyon ki pi senp yo, sa te yon epòk iritan nan lavi nou.

Lè m panse ak de premye ane nan lavi tifi mwen an, gen milyon emosyon ki monte nan kè m jiska jodi a. Mwen blame tèt mwen paske mwen pat pouswiv kesyon pwoblèm Sara a te poze. Tristès pou tifi a paske li pat genyen yon langaj pou l itilize pandan peryòd devlopman l. Kolè paske lopital kote li te fèt la pat genyen yon tès ki te ka chanje lavi fanmi an epi petèt lavni tifi an. Si nou te konnen te gen yon bagay diferan ak tifi nou an, nou te ka fè yon bagay bonè pou fasilite kominikasyon okòmansman. Mwen si iritasyon nou te santi pandan peryòd dezan sa a, si nou konnen, pa t ap rive.

Lè yo te finalman jwen pwoblèm pitit fi mwen an, èd fanmi resevwa nan men entèvansyon bonè te ede nou ranje lespri nou. Nou te resevwa enfòmasyon san prejije pou ede nou fè yon plan pou edikasyon tifi a epi bannou zouti pou nou ede l reyisi lavi l. Nou remèsye moun ki te bannou èd pwofesyonèl yo, men ki te respèkte chwa fanmi an te fè, chwa nou te panse ki te apwopriye pou nou.

Mwen panse aprè tout bagay, lè ou dekouvri ou genyen yon timoun ki soud, ou dekouvri se pa yon malè. Se sèlman yon pati nan sa timoun lan ye. Li pa chanje fason ou renmen oswa akseptè pitit ou. Li pa chanje espwa ak rèv ou gen pou pitit ou epi kisa y ap tounen. Ou sèlman ouvri kè ou pou aprann yon fason diferan pou aji ak sa ki antoure ou. Gen yon jwa lè ou dekouvri kilès pitit ou ye pandan l ap grandi epi mwen swete mwen te genyen opòtinite sa a, pou mwen konnen pitit mwen, yon soud, depi ledebi. Pou lanmou lajwa, annou idantifye tout timoun ki soud oswa ki gen pwoblèm tande depi yo fèt, konsa fanmi yo ak kominote yo ka aprann dè ledebi kouman pou yo pase mesaj sa a..."Mwen renmen ou."

Janet DesGeorges se yon Konseye pou Paran nan Pwogram Pwoblèm Tande nan leta Kolorado www.handsandvoices.org.

POU KÒMANSE

Yon reyaksyon anpil paran genyen lè yo aprann pitit yo gen pèt tande, yo sispann pale, chante oswa fredone pou li. Se yon reyaksyon nòmal, men yon timoun ki gen pèt tande bezwen tou sa yon timoun nòmal bezwen. Li bezwen souri w, jès ou, pale, jwe, pou ou reponn ak sa li santi, aksyon l epi bwi li fè. Timoun ki gen pèt tande bezwen yo antoure yo ak plis langaj ak bwi pou yo sa konprann epi idantifye modèl son yo ka konprann. **Sonje pitit ou se sèlman yon timoun ki gen yon pèt tande.**

- *Idantifye pwoblèm lan bonè epi dyagnostike l enpòtan*
- *Kilès ki ka ede?*
- *Reyaksyon Timoun ki Gen Pèt Tande*

Li empòtan pou Idantifye pwoblèm lan bonè epi dyagnostike l.

Lalwa mande yo dwe teste zorèy tout tibebe ki fèt nan lopital nan Florid a nvan yo kite lopital la nan 30 premye jou lavi yo. Tès sa a pa gen doulè ladan l epi yo fè l lepli souvan lè tibebe a ap dòmi; tès la detèmine si chak zòrèy yo fonksyone byen. Si yon tibebe pa pase tès sa a, li dwe pase yon evalyasyon son konplè yon pedyat odyològ ap fè pou l konfime oswa nye gen yon pèt tande; epi si sa konfime, li pral detèmine degre pèt lan.

Kilès ki ka ede?

Li enpòtan pou chwazi doktè ak lòt pwofesyonèl yo ak swen. Sa ki pa konnen dènyè teknik yo ak nouvo metòd yo ka panse ou dwe tann lè pitit ou pi gran pou detèmine pèt tande an, mete aparèy pou tande nan zorèy li, oswa pou kòmanse chèche sèvis yo. Li enpòtan pou santi w konfòtab ak doktè ou chwazi a paske yo pral fè pati ekip moun ou pral travay avèk yo pandan plizyè ane. Pa gen pwoblèm pou poze yo kesyon epi atann pou repons yo fasil pou konprann. **Lis pwofesyonèl ki bay swen ki site anba a ka travay avèk ou epi fè pati ekip entèkansyon w lan. Youn sèl moun ka ranpli plizyè wòl nan ekip la.**

Pedyat Odiolojis

1. Li se yon espesyalis nan travay ak tibebe epi timoun epi evalye sans tande yo nan chak zorèy nan yon etandi de plizyè frekans.
2. Fè rapò a Pwogram Entèkansyon Bonè pou Tibebe ak Timoun.
3. Ofri aparèy pou tande pou pitit ou atan epi pèmèt ou eseye yo.
4. Fè kopi anndan zorèy timoun lan epi founi l kopi ki byen ajiste.
5. Gen aparèy tande ki disponib pou prete.
6. Gen resous pou repare aparèy tande san tade.
7. Gade rezilta tès odyogram lan ak fanmi w nan moman evalyasyon an.
8. Bay yon rapò pa ekri ak kopi tès odyogram lan atan.
9. Tèste zorèy pitit ou pandan l mete aparèy la epi kesyone paran sou reyaksyon timoun lan ak son nan kay la.
10. Li konnen règleman pou devlopman Plan Sipò Fanmi epi pou jwenn aparèy pou tande oswa teknoloji pou ede.
11. Travay ak ekip entèkansyon an epi travay ak espesyalis pou sive ye epi kenbe an bon eta sistèm anplifikasyon yo (aparèy tande, sistèm FM, implant kokleyè yo)

Pedyat/Doktè Familyal

1. Refere w a yon odyolojis ki gen eksperyans nan teste tande tibebe ak timoun piti lè ou kòmanse poze tèt ou kesyon konsènan pwoblèm tande pitit ou an.
2. Reponn kesyon ou yo sou operayon oswa tretman medikal diferan kalite pèt tande.
3. Konfime bezwen pou aji vit selon bezwen anplifikasyon epi entèkansyon bonè depi yo te jwenn pitit ou an gen pèt tande.
4. Trete oswa refere pitit ou a bay yon espesyalis medikal nan zafè zorey lè pitit ou gen maladi nan zorèy mwayen.

5. Refere timoun lan a Pwogram Entèvansyon Bonè pou Tibebe ak Timoun, oswa asire yo te refere timoun lan pou sèvis sipò yo ka kòmanse.
6. Patisipe kòm yon manm ekip Plan Sipò Fanmi (FSP) epi siyen FSP a pou chak timoun k ap resevwa sèvis nan Pwogram Entèvansyon Bonè pou Tibebe ak Timoun.

Otolarengolojis oswa Doktè Zorey, Nen, Gòj

1. Konfime si wi ou non genyen yon pwoblèm medikal ki ka trete nan zòrèy ekstèn oswa mwayen pitit ou ki lakòz pèt tande a.
2. Reponn kesyon ou yo sou operasyon oswa tretman medikal diferan kalite pèt tande.
3. Siyen yon fòm ki otorize itilizasyon aparèy pou tande nan zòrèy pitit ou a (lalwa mande sa anvan yo mete aparèy nan zòrèy yon timoun)
4. Fè lè rantre oswa mete tib PE nan tenpan zòrèy pitit ou an si li genyen yon maladi kwonik nan zòrèy mwayen an ki pap geri atan ak antibyotik. Preskri antibyotik tou epi fè lòt kalite operasyon nan zòrèy, nen ak gòj.

Oganizasyon medikal ki ofri sèvis Entèvansyon Bonè

1. Ofri enfòmasyon sou pèt tande, odyogram, chwa anplifikasyon ak kominikasyon epi pwoblèm devlopman tal.
2. Ofri sipò pou fanmi yo.
3. Ede w jwenn sèvis epi idantifye resous ki ka ede w.
4. Travay ak ekip entèvansyon an pou devlope plan entèvansyon ki apwopriye pou fanmi w.

Òganizasyon Medikal ki Sèvi Tibebe ki gen Pwoblèm Tande (SHINE)

1. Ede w konprann pèt tande ak odyogram lan.
2. Ede w genyen, konprann epi kenbe an bon eta aparèy pou tande.
3. Ofri enfòmasyon sou meye fason pou paran aji ak timoun.
4. Konsidere chwa nan kominikasyon ak fanmi ou.
5. Ede w ak sèvis entèvansyon bonè.
6. Ofri konpreyansyon ak sipò pou fanmi an.

Espesyalis nan Pawòl ak Langaj (SLP)

Yon Espesyalis nan Pawòl ak Langaj ki gen eksperyans travay ak timoun epi tibebe ki gen pèt tande dwe santi l alèz pou fè bagay ki pral site la yo anba a.

1. Dekri sèvis pawòl langaj ki ofri epi devlope yon plan tretman pou devlope abilite langaj ak pawòl pitit ou pa mwayen aparèy ki anplifye tande.
2. Baw yon tan kote tretman ap kòmanse epi ap fini.
3. Ede pitit ou aprann tande pa mwayen egzèsis oditif epi itilize omaksimòm rezidi oditif.
4. Dekri kouman fanmi ou pral ede nan devlope abilite pitit ou pou l kominike. Di ou ki wòl ou nan devlopman abilite kominikasyon pitit ou epi kisa y ap atann de fanmi w.

5. Reponn, lè sa posib, a kesyon w sou kouman pèt tande pitit ou a pral afekte fason li kominike (devlopman pawòl ak langaj), li aprann, patisipe nan lekòl ak lasosyete.
6. Pale kouman pwen fò ak bezwen pitit ou an epi pwen fò ak bezwen fanmi an pral detèmine aktivite k ap ankouraje timoun lan devlope abilite l pou l pale.
7. Dekri tout teknik ak aktivite yo pral itilize pou yo ede pitit ou an aprann tande epi kominike.
8. Estimile devlopman langaj pale.
9. Koute sa ou obsève ak bagay ki konsène w sou pitit la epi pale de sa avèk ou.
10. Travay ak odijoloji la pou ede pitit ou an aprann itilize aparèy pou anplifye son yo epi asire w aparèy pou tande pitit ou an ap mache byen.
11. Pran nòt sou pwogrè timoun lan nan devlopman abilite l pou l kominike
12. Ofri oumenm ak pitit ou bon enfòmasyon sou meyè fason pou devlope kominikasyon ki ka ede pitit ou an aprann tande epi genyen abilite pou l kominike/pale byen.
13. Baw sipò nan moman difisil.
14. Travay avèk ou epi avèk ekip entèvansyon bonè a epi avèk tou espesyalis entèvansyon bonè yo pou devlope estrateji ki santre sou fanmi an epi k ap ede pitit ou nan bezwen pou l aprann pale bonè, bezwen langaj li epi bezwen pou l pale.

Terapis Oditif-Vèbal

Dwe konfòtab pou l fè tou sa yon doktè langaj ak pawòl fè plis bagay ki nan lis anba a :

1. Itilize yon plan tretman oditif vèbal pou devlope abilite langaj ak pawòl timoun ki genyen pèt tande pa mwayen itilizasyon omaksimòm aparèy ki anplifye tande.
2. Travay dirèkteman ak pitit ou epi fanmi w pandan l ap anseye ou teknik oditif vèbal pou sipote devlopman abilite pitit ou pou l pale, abilite pou pawòl li epi abilite kognitif.

Pwofesè timoun ki gen pwoblèm pou yo tande (Soud)

Anpil pwofesè timoun ki gen pwoblèm pou yo tande pa janm travay ak ti bebe oswa timoun piti oswa sèlman konfòtab pou yo anseye nan fason nòmal.

1. Devlope estrateji ki santre sou fanmi an epi anseye paran yo kouman pou yo ede pitit la devlope abilite l pou l kominike, pou l tande, devlope langaj epi pawòl.
2. Ofri kontak moun nan kominote a ki gen pèt tande epi a òganizasyon ki ofri sipò.
3. Ofri enfòmasyon sou pèt tande epi sou efè l sou estrateji edikasyon ak ansèyman.

Lòt Paran Timoun ki Genyen yon Pèt Tande

1. Pataje eksperyans yo fè ak pwofesyonèl yo epi ak moun nan pwogram entèvansyon bonè.
2. Pale ou de moun ak sous enfòmasyon yo jwenn ki te itil.
3. Koute w.
4. Pataje avèk ou santiman yo sou elve yo n timoun ki gen pèt tandè epi kouman santiman yo vin chanje avèk letan.
5. Pale ou de pwogrè pitit yo.
6. Jwenn ak ou yon kote pou pitit ou sa jwe ak pitit pa yo.

Fanmi W

1. Ede pitit ou devlope abilite pou l kominike epi abilite sosyal li lè l patisipe nan woutin chak jou nan kay la.
2. Ankouraje pitit ou kominike lè w kominike sou aktivite chak jou yo.
3. Bay egzanp nan fason natirèl moun pale.
4. Pèmèt ou pran yon moman pou repoze w.
5. Tande sa ou gen pou di, ofri sipò ak konpreyansyon.

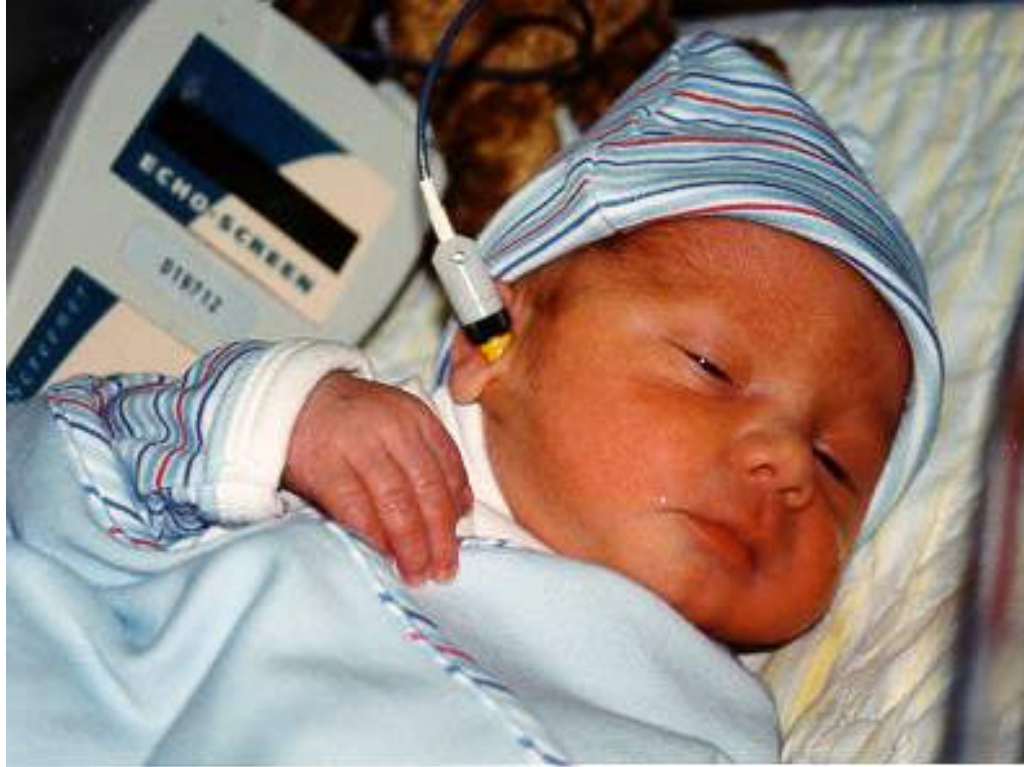
Reyaksyon Timoun ki Gen Pèt Tande

Gen kèk timoun yo pap ka idantifye nan depistaj nan lopital la paske yo pral devlope pèt tandè pita. Lis anba a, se lis aksyon ki pafwa endike yon timoun genyen yon pwoblèm pou l tandè. Si repons lan se “non” a kesyon anba yo epi timoun lan pa fè yon evalyasyon odyolojik konplè, ou dwe pale ak doktè w sou nesetite pou timoun lan fè yon tès ak yon pedyat odyolojis.

Menm yon pèt tandè ki pa sevè oswa yon pèt tandè nan yon sèl zòrèy ka afekte abilite pou pale ak devlopman langaj.

- **3 mwa** : Èske pitit ou sote oswa kriye lè gen bwi fò touprè l epi èske pitit ou an reyaji lè l tandè bwi oswa vwa w?
- **3 mwa** : Èske pitit ou renmen jwèt ki fè bwi epi èske pitit ou an vire pou l gade kote yon son ap sòti?
- **9 mwa** : Èske pitit ou vire gade lè ou rele non l epi èske pitit ou an konprann lè ou di “non” oswa chanjman nan ton vwa w?
- **12 mwa** : Èske pitit ou balbisye epi fè son epi èske pitit ou an konprann non bagay senp tankou “gode” oswa “soulye”?
- **15 mwa** : Èske pitit ou an konprann lè ou bali direksyon senp epi èske pitit ou di ti pawòl senp?

TÈS POU TANDE

Li enpòtan pou fè yon tès tande pou pitit ou leplito posib. Pa gen timoun ki twò jèn pou yo teste tande yo! Chache yon odyolojis ki genyen eksperyans ak tibebe epi timoun piti. Paske yo pap kapab fè tout tès yo yon sèl kou, plizyè vizit dwe fèt pou konplete tès yo. Santi w lib pou poze kesyon sou sa tès yo ap mezire a, kouman yo fè tès yo, kisa y ap chèche epi kouman pou li rezilta yo.

- ***Kalite tès pou Tande***

Kalite tèspou Tande

Non tèsla	Pwosedì	Fòmarezilta yo	Laj Apwopriye a
Son Metòd potansyèl evoke twon serebral la (ABR an anglè)	<ul style="list-style-type: none"> • Pa mande okenn reyaksyon volontè de timoun lan • Yo mezire reyaksyon an ak elektwod nan tèt li • Yo prezante son yo nan ekoutè 	Liy k ap monte desann ki montre reyaksyon nè oditif la (CN VIII an anglè)	<ul style="list-style-type: none"> • Timoun anba 3-4 mwa san anestezi • Tibebe ak timoun pitit pase 3-4 mwa, yo itilize anestezi dòdinè
Emisyon son otomatik nan zòrèy la (OAE an anglè)	<ul style="list-style-type: none"> • Pa mande yon reyaksyon volontè de timoun lan • Yo mezire reyaksyon an ak yon ti aparèy nan kanal zòrèy la • Son yo sòti nan menm ti aparèy la • Pa detèmine valè sans tande timoun lan pèdi • Detèmine si gen pèt tande 	Grafik ki montre reyaksyon zòrèy entèn la	<ul style="list-style-type: none"> • Tibebe ki fèk fèt, timoun piti, tibebe, timoun pi gran. Pa bezwen anestezi • Timoun lan dwe rete san mouvman epi silansye pou yon minit
Immittance Measures Mezi Imitans	<ul style="list-style-type: none"> • Pa mande yon reyaksyon de timoun lan • Yo mezire reyaksyon an ak yon ti aparèy nan kanal zòrèy timoun lan • Son yo sòti nan menm aparèy la • Yon òdinatè mezire jan tenpan yo reyaji kont diferan presyon • Pa mezire pèt tande- endike eta zòrèy mwayen an 	Graf ki montre reyaksyon tenpan kont chanjman nan presyon lè a	<ul style="list-style-type: none"> • Tibebe (omwens 7 mwa daj), timoun piti, ak timoun ki pi gran. Pa bezwen anestezi • Timoun ki gen mwens pase 7 mwa sèlman si yo itilize aparèy ki gen wo frekans

Non Tès la	Pwosedì	Fòm rezilta yo	Laj Apwopriye a
<p>Odyometri Obsèvasyon Konpòtman (BOA an anglè)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mande yon reyaksyon enkondisyonèl de timoun lan –zye l ki vin gran; tèt li ki vire • Fèt nan yon chanm ki pa kite son penetre • Son ki kondui pa ekoutè oswa opalè ak ton epi volim varye (de yon odyomèt) • Estime degre pèt tande 	<p>Odyogram— Nivo ki pi silansye kote timoun lan ka detekte son nan ton diferan yo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pi jèn pase 6 mwa daj. Yo ta dwe itilize l an konbinezon avèk ABR, OAE epi Mezi Imitans pou ka verifye prezans yon pèt tande
<p>Odyometri Ranfòsman Vizyèl (VRA an anglè)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mande yon reyaksyon kondisyone (gade yon jwèt ki limen) • Fèt nan yon chanm ki pa kite son penetre • Son ki kondui pa gwo opalè, ekoutè, oswa yon ti vibratè ak volim epi ton varye pa yon odyomèt • Yo detèmine degre pèt tande 	<p>Odyogram – nivo ki pi dou yo kote yon timoun reyaji kont diferan ton</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 6-30 mwa
<p>Odyometri Kondisyone pou Jwe (CPA an anglè)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mande yon reyaksyon kondesyone (voya yon boul nan yon bokit) • Fèt nan yon chanm ki pa kite son penetre • Son ki kondui pa gwo opalè, telefòn, ekoutè, oswa yon ti vibratè ak volim epi ton varye pa yon odyomèt • Yo detèmine degre pèt tande 	<p>Odyogram – nivo ki pi dou yo kote yon timoun reyaji kont diferan ton</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Omwen 18 mwa

PÈT TANDE

Teste tande yon timoun epi mete aparèy oditif pou li se yon yon bagay ou fè yon sèl fwa, men se yon pwosesis. Ou pral jwenn enfòmasyon itil apati obsèvasyon w sou reyaksyon pitit ou a son, pandan l mete aparèy oditif la. Pran nòt epi pataje enfòmasyon sa a avèk odyolojis ou an. Konprann kalite ak degree pèt tande a pèmèt timoun ou an mete aparèy oditif ki meyè pou li.

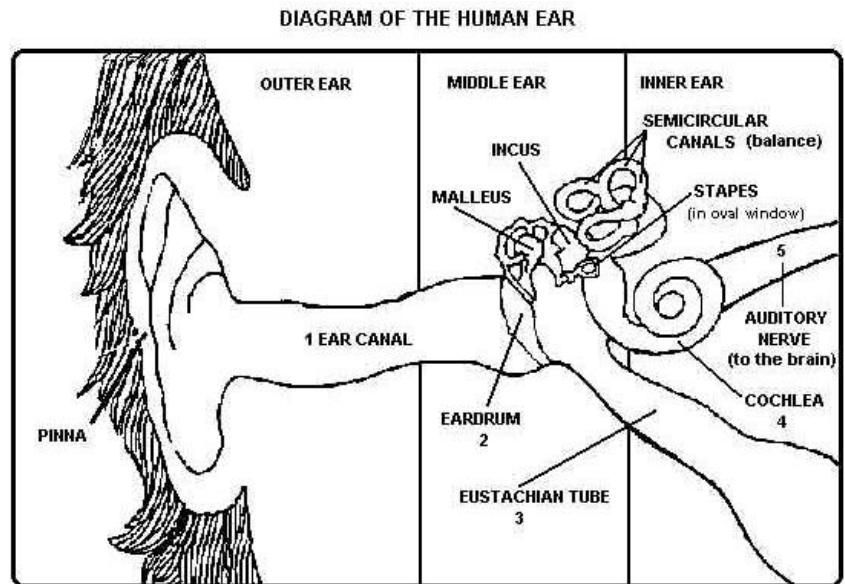
- ***Kouman Nou Tande***
- ***Aprann sou Pèt Tande***
- ***Degree Pèt Tande ak Efè Potansyèl***

Kouman Nou Tande

Son vwayaje nan lè a sou fòm ond frekans varye. Frekans ond sa yo detèmine ton son nou tande. Ond akoustik yo antre nan zòrèy ekstèn lan (Gade nan Dyagram Zòrèy la) atravè kanal zòrèy ekstèn nan (#1) epi yo transmèt nan zòrèy mwayèn nan. Son dirije nan tenpan an (#2). Mouvman ond akoustik lan koze tenpan an vibre. Vibrasyon sa a koze twa ti zo deplase devan dèyè nan zòrèy mwayèn nan.

Vibrasyon mekanik sa a dirije ansuit nan zòrèy entèn nan, kokle a (#4). Kokle a double avèk yon manbràn ki gen dèmilye selil oditif sou li. Bi selil oditif yo nan kokle a se pou kode yo nan yon siyal elektrik sèvo a ka rekonèt. Selil oditif yo genyen fib nè nan Nè Oditif la (#5) ladan yo ki chanje enèji mekanik ond akoustik nan enèji elektrik. Enèji elektrik sa a estimile nè a epi voye yon siyal ki reprezante ond akoustik la nan sèvo a.

Zòrèy ki fonksyone nòmalman an reponn yon varyete frekans (ton) ak entansite (bri). Pèet tande jeneralman redui entansite yon son eoi ka afekte diferan etandi frekans, tou depann de kalite ak degreè pèt tande a.

Aprann sou Pèt Tande

Ekipe entèvansyon w lan dwe ede w aprann sou nati pèt tandè pitit ou an.

Genyen diferan kalite pèt tandè. Yon timoun ka genyen yon pèt tandè kondiktè, yon pèt tandè newosansoryèl, oswa yon pèt tandè melanje. Tout kalite pèt tandè redui bri nan kèk son oswa elimine kapasite pou tandè diferan ton oswa pou tandè pawòl klèman. Yo ka kategorize pèt tandè yon timoun nan youn nan degre sa yo: fèb, modere, sevè oswa pwofon. Pèt tandè a ka nan yon zòrèy (pèt inilateral) oswa nan toulède zòrèy yo (pèt bilateral). Pèt la ka tanporè oswa pèmanan.

Pèt Tande Kondiktè

Yon pèt tandè kondiktè rive lè genyen yon pwoblèm nan zòrèy ekstèn oswa zòrèy mwayèn nan. Koz pèt tandè kondiktè ki pi komen nan jèn timoun se enfeksyon zòrèy mwayèn nan yo rele antrit. Yo defini antrit kòm yon enflamasyon zòrèy mwayèn nan, souvan avèk likid, ki ka oswa ka pa enfekte. Pwoblèm nan komen anpil nan jèn timoun epi se rezon ki fè anpil moun al ka pedyat. Li enpòtan pou yon doktè trete enfeksyon zòrèy leplivèt posib pou redui pèt tandè potansyèl. Pifò timoun pral genyen enfeksyon nan zòrèy mwayèn nan. Men gwo pwoblèm rive lè enfeksyon an dire pou plizyè mwa, malgre tretman medikal. Lè plizyè enfeksyon zòrèy rive anvan laj 18 mwa, gen posiblite pou timoun nan gen pwoblèm devlopman abilite pou tandè, kèk son pawòl, devlopman langaj ak abilite pou li bonè.

Genyen lòt kalite pèt tandè kondiktè nan timoun. Kèk timoun fèt avèk yon anomali fizik nan zòrèy mwayèn oswa ekstèn nan. Sa ka paka trete avèk operasyon jiska laj 6 an epi souvan jiska nan adolesans, sa kite timoun sa yo avèk yon pèt tandè jiskaske operasyon an fèt.

Pèt Tande Newosansiryèl

Pèt tandè newosansiryèl rive lè zòrèy ekstèn nan (kokle) oswa nè oditif la malfòme oswa te andomaje. Genyen anpil kòz bonè pèt tandè newosansiryèl ikonpri pèt oksijèn pandan akouchman, pwa nesans ki ba anpil, eritaj, ak viris matènèl oswa itilizasyon dwòg (patikilyèman nan premye douz semen gwosès la). Yon timoun ka fèt avèk tandè nòmal epi vin gen yon pèt akòz yon maladi viral tankou mennenjit oswa kontak ak kèk medikaman. Genyen tou kèk kondisyon timoun nan erite ki asosye avèk pèt tandè newosansiryèl pwogresif (plis pèt tandè avèk le tan). Timoun ki gen pèt tandè newosansiryèl bezwen resevwa anplifikasyon apwopriye ak administrasyon odyolojik dèke yo idantifye pèt tandè. Nenpòt ki degree pèt tandè a ye, oswa si pèt tandè a se sèlman nan yon sèl zòrèy, administrasyon odyolojik dwe enkli tès oditif kontinyèl ak vizit suivi, referans pou vizit medikal suivi, eseyaj pou aparèy oditif, ak kontwòl efikasite anplifikasyon.

Pèt Tande Melanje

Lè yon timoun genyen ni pèt kondiktè a newosansoryèl nan menm zòrèy la, yo rele sa yon pèt tande melanje. Timoun ki genyen pèt tande newosansoryèl pèmanan siseptib otan pou yon fè enfeksyon nan zòrèy mwayèn nan ak timoun ki gen tande nòmal epi yo ka ajoute yon pèt tande kondiktè sou pèt tande newosansoryèl yo genyen deja a. Yon pedyat odyolojis pou timoun nan dwe teste regilyèman tout kalite pèt tande kòm yon pati nan administrasyon odyolojik timoun nan.

Rechèch yo montre klèman yon chwa kominikasyon pa dwe baze sèlman sou degree pèt tande a.

Degre Pèt Tande ak Efè Potansyèl

DEGRE PÈT TANDE	EFÈ POTANSYÈL
FÈB 26-40 dB	Ka gen difikilte pou tande pawòl ki fèb oswa ki lwen. Yon timoun ki genyen yon pèt tande ki fèb ka rate jiska 10% nan siyal pawòl lè moun k ap pale a a yon distans ki plis pase twa pye, oswa si gen bri nan anviwonman an. Kominikasyon ak kad edikasyonèl ka poze kèk difikilte tou. Konsidere bezwen pou aparèy oditif ak entèvansyon.
MODERE 41-55 dB	Konprann pawòl konvèsasyon a yon distans de 3-5 pye. Anplifikasyon ka ede moun k ap tande a pou l tande epi disène tout son. San anplifikasyon, li ka manke 50% a 100% nan siyal pawòl yo. Entèlijiblite pawòl ka afekte amwenske li anplifye omaksimòm.
MODERE/SEVÈ 56-70 dB	Konvèsasyon an dwe fò anpil pou ka tande sa anplifikasyon. Yon pèt 55 dB ka vle di ou manke 100% nan siyal pawòl yo nan yon sitiyasyon kote genyen yon konvèsasyon. Lè gen anplifikasyon, ka gen difikilte nan kad ki egzije kominikasyon vèbal, espesyalman nan gwoup ki laj. Ou ka atann Delè nan lang pale ak entèlijiblite pawòl san entèvansyon ak anplifikasyon.
SEVÈ 71-90 dB	Si pèt la pre-leng (sa vle di anvan timoun nan kòmase aprann pale) langaj pale ak pawòl ka pa devlope espontaneman, oswa li ka retade sevèman. San anplifikasyon, moun nan konnen vwa fò ki a yon distans apeprè yon pye de zòrèy la, men gen plis chans pou apiye sou vizyon pou kominikasyon. Avèk itilizasyon anplifikasyon avèk konsistans, atansyon paran an pou estrateji kominikasyon, avèk yon anviwonman kominikasyon efikas, devlopman langaj ak pawòl ka devlope pou yo vin nòmal oswa tou prè nòmal.
PWOFON 91 dB oswa plis	Si pèt la pre-leng langaj pale ak pawòl pa pral devlope espontaneman. San anplifikasyon, apiye sou vizyon olye tande pou kominikasyon. Kandida potansyèl pou implant kokleyè a. Avèk itilizasyon konsistan implant kokleyè a oswa anplifikasyon, paran ki angaje, teknik kominikasyon oditif-vèbal oswa oditif-oral oswa yon sistèm kominikasyon tankou pawòl ak siy, devlopman langaj ak pawòl ka devlope pou l vin nòmal oswa tou prè nòmal.

KOMINIKASYON

Gen anpil chwa nan kominikasyon ki disponib pou timoun ki gen pèt tande. Chwa yo varye de langaj pale a langaj jestyèl ak plizyè lòt konbinezon ant de chwa sa yo. Gen moun ki panche anpil pou youn ou lòt nan chwa sa yo. Antanke paran, ou bezwen chwazi sa ki pi bon pou pitit ou ak fanmi w. Byenke ou pa yon ekspè nan zafè pèt tande, ou ka fè tèt ou konfyans sou sa ki pi bon pou oumenm ak pitit ou.

- ***Fondasyon kominikasyon***
- ***Karakteristik Kominikasyon***
- ***Chwa nan Kominikasyon***
- ***Kijan Langaj Devlope?***
- ***Sijasyon sou Kominikasyon***

Fondasyon Kominikasyon

Yon revizyon sou chwa nan kominikasyon

Yon souri, yon kri, yon jès, yon rega – tout kominike panse oswa ide. Sa ka pran plizyè repetisyon yon jès, rega, mo, fraz, oswa son anvan pitit ou an kòmanse “konprann kod la” ant esè pou kominike ak vrè siyifikasyon. Kominikasyon k ap fèt otou pitit ou nan anviwonman natirèl li se sa ki fondman devlopman langaj. Kominikasyon a de sans, reponn pitit ou an eou ankouraje l reponn ou, se kle pou devlopman langaj pitit ou an. Lè pitit ou gen yon pèt tande, youn nan fason pou konprann langaj epi kominike andomaje.

Lè gen yon pèt tande ki pa twò grav oswa pèt tande nan yon sèl zòrèy, pitit ou pap ka tande byen lè yon moun ap pale apati yon lòt chanm oswa nan yon machin k ap fè bri.

Li pap ka tande konvèsasyon epi brib langaj. Byenke pitit ou an sanble l “tande”, li ka pa konprann tout richès langaj ak kapasite sosyal. Aparèy oditif ka ede l, men sa pa ka rezoud tout difikilte pitit ou an pou l tande epi konprann pawòl ba oswa ki lwen. Kèlkeswa degre pèt tande pitit ou an, ou bezwen deside sou kouman ou pral adapte estil kominikasyon w pou reponn a bezwen ti bebe w ki gen andikap tande.

Gen plizyè fason pou kominike epi plizyè ide sou kominikasyon. Avans teknolojik ogmante chwa nan kominikasyon pou jèn timoun ki gen pèt tande. Chwa yon mwayen kominikasyon parapò a yon lòt se yon desizyon pèsònèl fanmi an epi sa pa bezwen totalman depann de nivo pèt tande yo timoun.

LI PA KESYON DE PET TANDE, SE YON KESYON DE KOMINIKASYON

Lè w reflechi sou jan fanmi w kominike koulye a epi jan pou ta renmen kominike avèk pitit ou nan lavni, w ap panse chwazi fondasyon pou kominikasyon. Meyè fason pou deside ki karakteristik kominikasyon pou itilize pou fanmi w se pou itilize yo regilyèman diran chak jou epi pou lespri ouvè a tout lòt chwa ki genyen yo. Poze kesyon, pale ak granmoun ki soud epi gen tande di epi lòt fanmi ki gen timoun ki gen pèt tande. Diskite, li, epi chèche konnen leplis enfòmasyon ou kapab jwenn osijè diferan fason pou kominike avèk yon timoun ki gen yon pèt tande. Pou plis enfòmasyon ou ka kontakte òganizasyon ki gen rapò ak tande oswa li kèk liv ki dekri chwa ki genyen nan kominikasyon. Chwazi yon metòd kominikasyon olyede yon lòt se yon desizyon pèsònèl.

Konsidere faktè ki ^pral site la yo lè w a p chwazi yon metòd kominikasyon:

1. Èske metòd kominikasyon ou chwazi a pèmèt tout manm nan fanmi an ak moun k ap bay swen regilyèman yo kominike avèk pitit ou?
2. Èske itilize yon metòd kominikasyon espesifik pi bon pou pitit ou? Èske sa ede pitit ou gen pouvwa pou enflyanse anviwonman l, eksprime santiman l ak enkyetid li, epi patisipe nan mond imajinè akpanse abstrè?
3. Èske metòd kominikasyon ou chwazi a ogmante relasyon manm nan fanmi an youn ak lòt? Metòd kominikasyon ou chwazi a ta dwe fasilite kominikasyon agreyab, ki gen siyifikasyon pami manm fanmi an ak moun k ap bay swen yo epi fè pitit ou santi li se yon manm enpòtan nan fanmi w epi pèmèt li konnen sa k ap pase.

Chwa Fondasyon Kominikasyon **Fè premye pa yo pou ankouraje delopman kominikasyon**

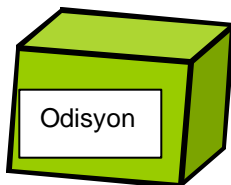
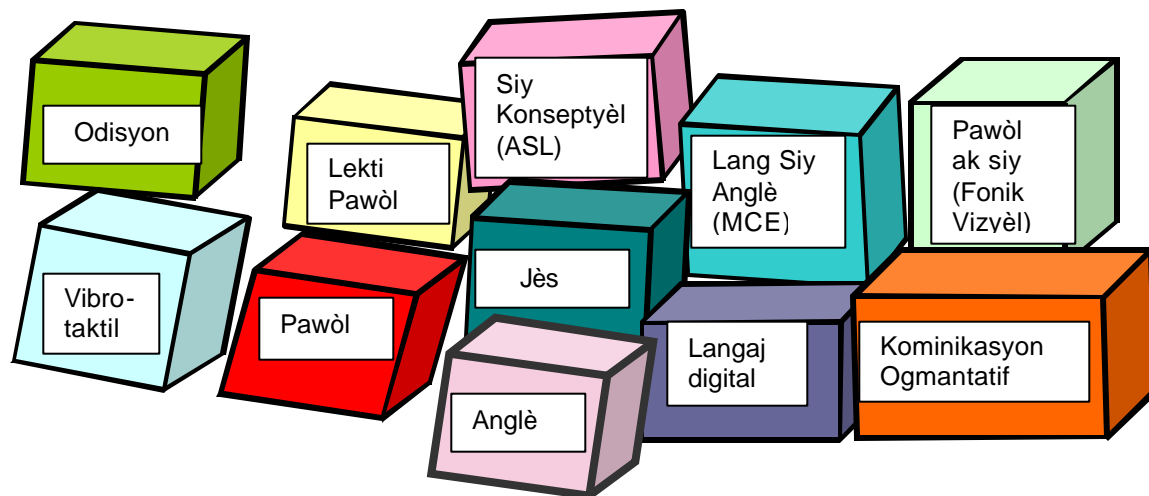
Tout timoun vin devlope langaj avèk letan. Se ak pratik nan langaj nan tout kalite aktivite chak jou ouka espere timoun vin bon jan kominikatè. Siksèe timoun ki gen pèt tande souvan mezire kont objektif timoun lan k ap atenn kapasite nan lang pou yon mwa pou chak mwa entèvansyon te fèt bonè. Yo souvan mande paran yo pou yo ranpli yon lis pou tcheke chak 6 mwa ki va pèmèt yo swiv pwogrè kominikasyon. Panse a fondasyon kominikasyon, oswa karakteristik, kòm pèt ki mennen oumenm ak pitit ou nan chemen diferan- dòdinè vè siksè. Karakteristik kominikasyon yo se eleman espesifik langaj ki kapab konbine plizyè fason pou pwodui chwa oswa metòd diferan pou kominikasyon. Si bagay yo pa sanble y ap mache byen epi pitit ou oswa fanmi an pap fè pwogrè a vitès ki te espere a, ou ka ouvè yon lòt pèt. Konsiltasyon avèk ekip pwofesyonèl piti ou an epi lòt paran timoun ki pèt tande pral ede w pi byen konprann akisa kèlke nan chemen sa yo sanble pou pitit ou epi tou moun k ap bay pitit ou swen.

Yon mwa siksè nan devlopman langaj pou chak mwa entèvansyon bonè?

Pèt tande chak timoun inik. Lè w ap pran desizyon pou entèvansyon pou pitit ou, li enpòtan pou konprann nati pèt tand timoun lan. Odyolojis pitit ou a oswa moun k ap fè entèvansyon bonè ka ede w konprann abilite pitit ou a pou l tande. Chwa nan entèvansyon pou timoun ka divize nan kat kategori- edikasyonèl, odyolojik, medikal, epi ankouraje devlopman kominikasyon.

Karakteristik Kominikasyon

Karakteristik kominikasyon se konpozan espesifik langaj, fondasyon kominikasyon, ki ka konbine nan diferan fason pou pwodui diferan chwa oswa metòd kominikasyon. Senk chwa kominikasyon ki pral dekri yo enkli Lang Siy Ameriken (bileng), Kominikasyon oral grasa rè sòditif, Kominikasyon vèbal grasa rè sòditif, Pawòl ak Siy, ak Kominikasyon Total (Similtane). Panse a chak nan chwa sa yo kòm yon pil blòk ki fèt ak konbinezon diferan karakteristik kominikasyon.

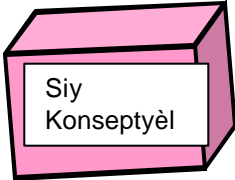

Moun ki gen pèt tande gen degre diferan rezidi oditif, oswa ki itilizab. Gen kèk moun yo di ki “soud” ki poutan gen kapasite limite pou yo tande ki ka oswa ka pa kapab reponn a amplifikasyon sa ki ka oswa ka pa gen kòm rezilta son entèlijib. Avèk rezidi oditif, yo ka aprann anglè pale grasa itilizasyon konstan langaj pale nan kay la ak atansyon espesyal pou pèmèt yo fè eksperyans langaj ak ekout. Itilizasyon maksimòm odisyon atravè amplifikasyon optimal kle pou siksè chwa oditif-oral oswa oditif-vèbal. Yon bon jan relasyon avèk yon odyolojis enpòtan anpil. Moun ki gen plis siksè avèk apwòch oditif-oral epi oditif-vèbal gen rezidi oditif, swa grasa aparèy oditif oswa yon implant kokleyè, ki pèmèt yon loupin fidbak oditif devlope (kapab pèsevwa pawòl lòt moun epi tande tcheke pwòp pawòl pa yo). Nan fòmasyon oditif, ki rele tou abilitasyon oral, yo endike fanmi an kouman pou l ede timoun lan aprann tande epi konprann sa l tande a.

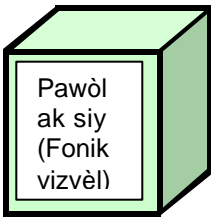
Kominikasyon
Ogmantatif

Kominikasyon ogmantatif se itilizasyon teknik oswa aparèy kominikasyon ki pèmèt moun ekspri lide oswa konprann pi byen. Kominikasyon ogmantatif se kapab fason yon moun gade yon sèten senbòl pou l kominike gras a itilizasyon yon rega, itilizasyon yon bouton limen jwèt ki gen limyè, oswa itilizasyon tablo kominikasyon oswa repondè vokal elektwonik. Moun ki gen plizyè kalite envalidite ka itilize teknik kominikasyon ogmantatif oswa aparèy pou amelyore kominikasyon bilaterale sètadi adesans avèk lòt moun.

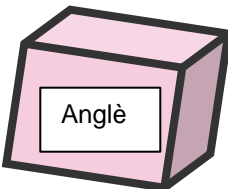
Siy
Konseptyèl

Souvan yo konsidere Lang Siy Ameriken, oswa ASL tankou langaj moun ki soud. Lang vizyèl konplè sa a pa egzije itilizasyon mo oswa son vokal. ASL se pa yon fason pou itilize jès pou reprezante Anglè. ASL genyen pwòp vokabilè l ansanm ak tout konpozan yon vrè lang, ikonpri gramè ak estrikti fraz yo. Se yon lang ki konplètman separe de nenpòt lang pale, ikonpri Anglè. Ou ka ekspri pawòl ki fè moun ri, emosyon, ide filozofik oswa lòt konsèp abstrè nan Lang Siy Ameriken.

Pawòl
ak siy
(Fonik
vizyèl)

Pawòl ak siy se yon kòd vizyèl son yo itilize nan mo yo. Yon sistèm fòm men reprezante son pawòl yo. Yo itilize pawòl ak siy kòm zouti pou lekti pawòl langaj pale. Yo kwè sistèm sa a ankouraje devlopman lekti lè li ankouraje timoun nan aprann langaj pale a a tankou premye lang li. Pawòl ak siy genyen kat konpozan prensipal: Pawòl ak siy, lekti pawòl, ak itilizasyon rezidi oditif. Pawòl ak siy se pa yon lang epi li dwe akonpaye pawòl. Pawòl ak siy genyen uit fòm men ki reprezante son konsòn ak vwayèl. Paran an, pwofesè oswa lòt moun k ap pale ak timoun nan itilize kòd sa yo pou reprezante pwononsyasyon egzat mo y ap pale a. Pawòl ak siy pèmèt timoun nan aprann pou l rekonèt pwononsyasyon vizyèlman.

Anglè

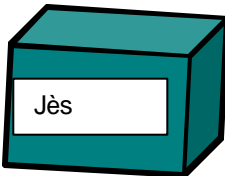
Langaj reseptif vle di ki kantite mo oswa ki valè langaj yon moun konprann. Langaj ekspresif se fason yon moun kapab pataje lide oswa santiman nan nenpòt metòd oswa mòd kominikasyon. Faktè ki ka afekte devlopman langaj enkli pragmatic, kontni ak fòm. Pragmatik se itilizasyon sosyal langaj epi fason ou ekspri tèt ou yon fason apwopriye nan diferan sityasyon sosyal. Kontni yon lang se siyifikasyon l. Youn nan fòm lang yo se fason mo yo mete ansanm pou fè fraz. Anglè ak Lang Siy Ameriken diferan nan lòd mo oswa konsèp yo plase nan yon fraz. Anglè pale yon ti jan diferan de Anglè ekri nan fason lide ak santiman yo prezante. Moun ki pale Anglè byen pral genyen plis chans pou yo vin li lang Anglè a byen.

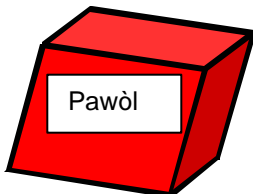
Genyen yon kantite teknik kominikasyon ki kode lang Anglè a vizyèlman. Anglè ki kode manyèlman (MCE) se yon sistèm siy (yo prete anpil ladan yo nan ASL) ki prezante nan lòd mo Anglè. MCE se yon reprezantasyon vizib Anglèe pale men se pa yon lang li ye. Gen plizyè sistèm Anglè ki kode manyèlman ikonpri Wèe Anglè Esansyèl (Seeing Essential English – SEE 1), Pale an Siy Anglè Egzat (Signing Exact English – SEE 2), ak Anglè an Siy. Yo konsidere siy yo itilize san kòd konplè lang Anglè a oswa itilizasyon konplè ASL konseptyèl tankou Siy Anglè Pijon) Pigeon Signed English – PSE)

Yo rele daktiloloji alfabè vizyèl tou. Chak lèt nan alfabè yo genyen yon fòm men ki deferan. Yo te fòm fòm men sa yo pou sanble ak fòm ekri lèt lfabè yo. Pifò moun fè daktiloloji pi lan pase yo ka pale, kidonk yo ralanti pawòl ak kominikasyon nan yon fason ki pa natirèl. Yo itilize daktiloloji plis kòm yon fason pou entwodui mo vokabilè ki nouvo oswa mo yo pa konnen pou moun ki pale an siy, paske se pa tout mo ki gen siy pa l. Se vrè espesyalman pou non pwòp oswa vokabilè espesyalize, tankou nan lasyans yo.

Jès natirèl ak langaj kòporèl se bagay nòmalman ou ta fè pou yon timoun pou ede l konprann mesaj ou an. Pa egzanp, si w te vle mande yon timoun si l vle pou pote l, ou ka ouvè bra w bali epi di l 'Monte'? Pou yon timoun ki pi gran ou ka fè jès pandan w ap rele l pou l vin andedan. Menm jan tou, si w ap ekspriime mekontantman akòz chanm yon adolesan ki tèt anba, ou ka mete men w sou hanch ou epi montre yon ekspresyon vizaj ki ki montre enkyetid ou pandan w ap bay mesaj ou an. Sa yo se egzanp jès natirèl ak langaj kòporèl.

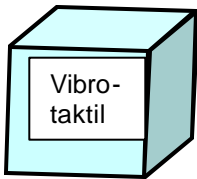

Yo ekspriime emosyon nan model pawòl. Chanje ton nan fen yon deklarasyon tipikman vle di yo fèk poze yon kesyon. Ton, debi ak pale fò varye pandan n ap pale epi yo ka chanje tou depann de mo ki anvan ak aprè yo. Varyasyon sa yo ka difisil oswa pa posib pou pèsevwa tou depann de abilite moun ki gen pèt tande a. Sa ka pran anpil travay pou yon timoun ki gen pèt tande pou l ka fè diferans ti pawòl yo nan tande sèlman oswa nan konbinezon avèk lekti pawòl. Avans nan teknoloji nan zafè aparèy oditif ak implant kokleyè ka pèmèt anpil moun ki pa tande byen ditou pou yo ka pale grasa tande oswa odision.

Lekti pawòl, oswa lekti mouvman bouch, se yo n teknik kote yon moun eseye konprann pawòl lè l gade bouch ak ekspresyon vizaj moun k ap pale a. Yo ka konprann kèk nan son lang Anglè a lè yo gade bouch moun k ap pale a, men anpil moun paka fè sa. Sèlman apeprè 40% son Anglè yo vizib. Ou ka konprann pifò nan siyifikasyon an grasa kontèks ak devinèt. Se pa tout

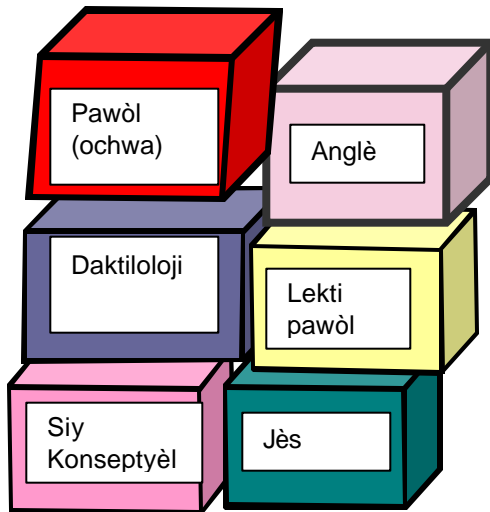
anviwonman ki ideyal pou lekti pawòl. Li difisil anpil pou li pawòl nan bouch gason ki gen bab, ak moun ki apèn ouvè bouch yo lè y ap pale.

Vibrotaktil itilize youn nan sans natirèl yo – touche - pou l bay siyifikasyon. Yon timoun ki pa gen tande oswa ki genyen yon ti kras rezidi oditif pral tounen nan sous vibrasyon oswa menm mouvman lè a nan anviwonman li. Kèk timoun ki tande yon ti kras oswa ki pa tande ditou ka sanble yo detanzantan tounen nan son, lè anreyalite, se vibrasyon yo detekte atè a, nan mèb yo, oswa mouvman lè a. Sans vibrotaktil ka ogmante nan itilizasyon aparèy vibrotaktil ki konvèti son an modèl vibrasyon. Yo konn itilize aparèy vibrotaktil yo pafwa pou antrene timoun pou detekte prezans son nan anviwonman yo. Sans touche nou ak sansiblite nou a vibrasyon se pa yon ranplasman efikas pou abilite diskriminan tande ak vizyon imen. Vibrotaktil se yon teknik yo itilize avèk lòt karakteristik kominikasyon, men pa kòm yon metòd kominikasyon pou itilize poukont li.

Timoun yo 'pwograme' pou absòbe eksperyans langaj ki antoure yo epi devlope abilite kominikasyon ak koyitif, aparamman san yo pa bezwen anpil 'ansèyman nan men granmoun. Yon timoun ki gen pèt tande 'pwograme' pou l aprann lang menm jan ak timoun ki gen tande, men, manm fanmi yo ak moun k ap bay swen yo bezwen fè efò siplemantè. Se nan fè pratik langaj chak jou nan tout aktivite timoun yo vin kominikatè ki efikas.

Chak timoun genyen domèn yo fò ak domèn yo pa fò, menm jan chak fanmi genyen diferan dinamik kominikasyon. Oumenm sèlman pral konnen kisa ki bon lè w chwazi karakteristik kominikasyon ki matche bezwen pitit ou ak fanmi w. Pèsonalite pitit ou, estil aprantisaj li, pèsistans, ak motivasyon pral jwe yon wòl enpòtan nan kwasans kominikasyon. Epitou genyen kalite nou dekouvri konsènan timoun nou yo pandan nou ansanm avèk yo nan diferan sitiyasyon. Li nesèsè pou fè evalyasyon pou tande, amezi timoun ou an ap grandi pou ka konnen ki valè rezidi oditif ki egziste. Karakteristik kominikasyon ou chwazi lè pitit ou an jèn anpil ka oswa ka pa konpatib avèk kalite sa yo ansanm avèk enfòmasyon pèt tande lè timoun ou an pi gran. Si pèt tande chanje, kantite ak kalite anplifikasyon ka bezwen chanje tou. Bezwen pou ajiste chwa karakteristik kominikasyon oswa chwa yo se yon vrè posiblite amezi w ap aprann plis sou pitit ou.

Chwa Kominikasyon Lang Siy Ameriken (Bileng)

Chwa kominikasyon Bileng/Bikiltirèl (Bi/Bi) fèt pou pèmèt timoun ki gen pèt tande pale de lang byen – Lang siy Ameriken (ASL) ak Anglè oswa lang natif natal fanmi an. Epitou y ap chèche mwayen pou bay timoun yo konesans ansanm ak akseptasyon nan de kilti – Soud ak Tande. Lang Siy Ameriken, oswa ASL, se langaj Kominite Soud Ameriken an. Langaj sa a pa egzije itilizasyon pawòl oswa son. Li manipile espas, mouvman ak siy pou prezante enfòmasyon an. . Ou ka

eksprime pawòl ki fè moun ri, emosyon, ide filozofik ak konsèp nan Lang Siy Ameriken

Nan chwa kominikasyon Bi/Bi, souvan yo aprann timoun nan ASL kòm premye lang li. Yo anseye timoun nan Anglè oswa lang natif natal fanmi an kòm dezyèm lang timoun nan epi yo konsantre sou fòm ekri lang lan. Chwa sa a genyen de karakteristik kominikasyon prensipal: ASL ak fòm ekri (pafwa fòm pale) yon lang tankou Anglè.

Responsablite Fanmi an

Timoun nan dwe kominike ak gramoun ki soud epi moun ki tande ki pale ASL byen pou l ka devlope l kòm yon premye lang. Si paran yo chwazi chwa sa a yo pral oblije vin pale l byen pou yo ka byen kominike avèk pitit yo a.

Fòmasyon pou Paran/Moun k ap bay Swen

Fòmasyon ASL entansif ak edikasyon sou kilti Soud la enpòtan pou fanmi an ak moun k ap bay swen yo vin pale lang lan byen.

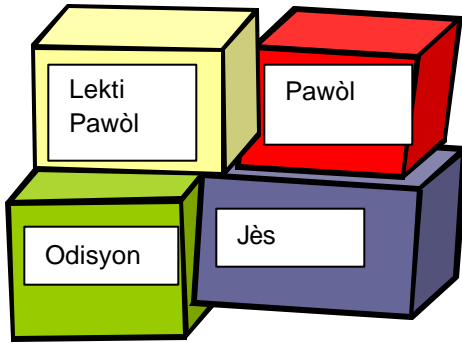
Poukisa pou chwazi opsyon sa a?

Sa se yon langaj vizyèl ki pa apiye sou pawòl oswa son. Kòm yon langaj vizyèl, ti moun ki piti anpil yo devlope eleman de baz ASL lan, menm jan timoun ki tande a aprann eleman de baz yon lang pale.

ALS asosye avèk kilti Soud la ikonpri istwa, langaj ak yon sosyete moun ki wè tèt yo diferan nan inisite yo. Nan kilti Soud la genyen bagay ki fè moun ri, teyat pou moun soud, ak asosyasyon pou atlet Soud. Gen kèk fanmi ki twouve sa itil anpil pou rankontre yon granmou oswa plis ki soud pou yo ka entwodui ASL ak kilti Soud lan nan pitit yo ak fanmi yo.

Poukisa pou pa chwazi opsyon sa a?

Pou yo aksepte yon timoun ki soud nan kominote Soud la, li dwe kapab kominike nan ASL. Plis pase katreven dis timoun ki gen pèt tandè fèt nan fanmi kote paran yo tandè. Lang natif natal nan kay la pou timoun sa yo se Anglè oswa yon lòt lang pale. Pou vin pale ASL byen, timoun nan dwe antoure avèk ASL epi fanmi yo dwe chèche yon fason pou pote l nan kay la. Pou vin pale lang lan byen ka pran anpil ane fòmasyon entansif pou granmoun yo. Li ka difisil pou kominike avèk fanmi ki pa pale lang siy, vwazen ak konpayon travay.

Oditif-Oral

Chwa oditif –oral la souliye itilizasyon maksimòm rezidi oditif grasa a aparèy oditif, sistèm FM, implant kokleyè ak fòmasyon oditif pou devlope abilite pawòl ak kominikasyon pou kapab evolye nan sosyete moun tandè a. Chwa sa a baze sou kwayans kote pifò timoun ki gen pèt tandè ka aprann pou koute epi pale

avèk entèkansyon bonè epi fòmasyon suivi pou devlope kapasite oditif yo. Kontrèman a chwa oditif-vèbal la, chwa oditif oral la enkli itilizasyon lekti pawòl ak jès natirèl. Yo pa ankouraje fòm kominikasyon manyèl, tankou Anglè Kode Manyèlman ak Lang Siy Ameriken. Yo aksepte jès natirèl ak langaj kòporèl. Chwa oditif-oral la genyen kat karakteristik kominikasyon prensipal: pawòl, odisyon, lekti pawòl ak jès oswa langaj kòporèl.

Chwa Oditif-oral la apiye sou ase rezidi oditif anplifye pou pèmèt timoun nan konprann vwa l pou kontwole pwodiksyon pawòl (loupin fidbak oditif). Plis kantite rezidi oditif yon moun genyen, plis chans li genyen pou siksè avèk chwa oditif-oral la. Yon kle pou siksè chwa oditif-oral la se anplifikasyon maksimòm rezidi oditif oswa itilizasyon yon implant kokleyè. Yon bon relasyon avèk yon odyolojis enpòtal anpil. Lekti pawòl se yon karakteristik kominikasyon ki enpòtan nan chwa oditif-oral.

Responsablite Fanmi an

Piske fanmi an prensipalman responsab pou devlopman langaj timoun nan, yo atann pou paran yo enkòpore teknik aprantisaj (sa yo aprann nan men terapris yo)nan woutin kotidyen ak aktivite timoun nan. Si pa gen paran nan kay la, moun k ap ba l swen an pral gen responsablite pou l enkòpore teknik sa yo nan woutin kotidyen timoun nan. Fanmi an responsab pou l fè timoun nan toujou itilize aparèy oditif lan, sistèm FM epi/oswa implant kokleyè. Timoun nan bezwen tandè bon jan langaj (antre oditif) pou l ka devlope abilite pawòl ak langaj nan chwa oditif-oral la.

Fòmasyon pou Paran/Moun k ap bay Swen

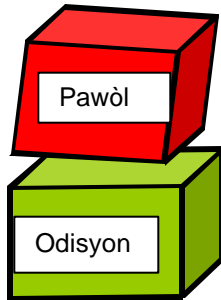
Paran yo bezwen travay avèk moun k ap travay avèk pitit yo tankou moun ki nan entèkansyon bone, terapris, oswa pwofesè, pou pote teknik yo nan kay la epi kreye yon anviwonman aprantisaj 'oral'. Yo dwe fè tout efò pou enkòpore aktivite sa yo ak egzijans anviwonmantal yo nan kote yo bay swen gadri pou timoun nan si pa gen paran nan kay la. Teknik aprantisaj yo souliye devlopman abilite koute ak langaj.

Poukisa pou chwazi opsyon sa a?

Chwa oditif-oral la aprann timoun nan pou l apiye l sou langaj pale (tankou Anglè oswa lang natif natal fanmi an) ak lekti pawòl. Timoun nan pral kapab kominike avèk piblik la epi melanje avèk fanmi an pou itilize langaj natif natal fanmi an. Avèk chwa oditif-oral, fanmi an ka kontinye itilize langaj ki pale nan kay la epi la pa nesèsè pou aprann yon lòt lang, sistèm vizyèl, oswa kòd.

Poukisa pou pa chwazi opsyon sa a?

Kèk timoun ka pa gen siksè lè yo itilize rezidi oditif pou aprann pawòl. Timoun nan ak fanmi an ka vin fristre si langaj timoun nan pa devlope avèk apwòch sa a. Timoun yo ka pase plizyè èdtan nan òtofooni epi fè pwogrè ki lan. Kontwòl devlopman langaj ak pawòl se yon bagay ki nesèsè.

Oditif-vèbal

Chwa kominikasyon sa itilize rezidi oditif timoun nan, aparèy oditif oswa implant kokleyè, ak estrateji aprantisaj pou ankouraje timoun yo devlope abilite pou koute pou yo ka konprann langaj pale epi kominike grasa pawòl. Konsantrasyon an se sou devlopman pawòl ak langaj grasa tande. Yo ankouraje lekti pawòl, pale nan lang siy, ak jès natirèl ak langaj kòporèl. Chwa oditif-vèbal la gen prensipalman de karakteristik kominikasyon: odisyon ak pawòl.

Nan chwa oditif-vèbal la, yo atann pou timoun nan apiye l sou tande (odisyon) sèlman pandan peryòd aprantisaj espesifik. Aprantisaj pèsonalize avèk yon terapè ki fòm nan chwa oditif-vèbal nan prezans paran yo, epi enstriksyon pèsonalize avèk paran yo nesèsè. Yo itilize siyal men pandan peryòd aprantisaj nan chwa oditif-vèbal la. Siyal men sa yo se: terapè la, paran, oswa moun k ap bay swen an kouvri bouch li lè timoun nan ap gade dirèkteman nan figi granmoun nan; granmoun nan ap deplase men l pou l mete sou bouch timoun nan kòm yon siyal pou l imite son vokal la oswa yon siyal pou tou pa l; epi granmoun nan k ap 'pale nan yon' nounous oswa yon lòt jwèt ki devan bouch moun k ap pale a. Kèk siyal ki pi sibtil tankou ankouraje timoun nan gade yon lòt bagay men pa gade bouch moun k ap pale a, epi yo fè l kouvri bouch li lè l ap pale. Yo pa atann pou paran yo ak moun k ap bay swen yo kouvri bouch yo pandan tout aktivite kotidyen yo andeyò tan enstriksyon yo.

Responsablite fanmi an

Piske fanmi an prensipalman responsab pou devlopman langaj timoun nan, yo atann pou paran yon enkòpore fòmasyon timoun nan ap resevwa a nan woutin kotidyen ak aktivite jwèt timoun nan. Yo dwe bay yon anviwonman ki rich ak pawòl, fè tande yon pati ki gen anpil enpòtans nan eksperyans timoun nan, epi asire timoun nan itilize toutan aparèy oditif yo oswa yon implant kokleyè.

Fòmasyon pou Paran/Moun k ap bay Swen

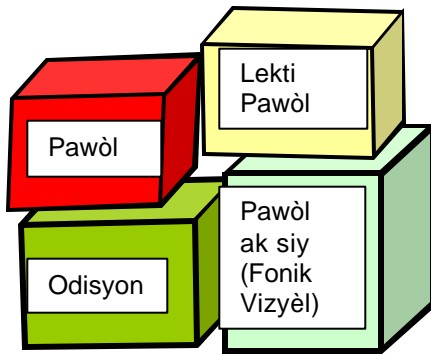
Paran yo bezwen travay avèk pwofesè timoun nan epi/oswa terapè yo pou yo ka aprann metòd aprantisaj yo epi pou pote yo nan anviwonman kay la.

Poukisa pou chwazi opsyon sa a?

Chwa oditif-vèbal la aprann timoun nan pou l apiye l sou tande avèk atansyon langaj pale (tankou Anglè oswa lang natif natal fanmi an). Itilizasyon aparèy oditif oswa implant kokleyè nesèsè pou yon timoun aprann pou l tande epi pou l devlope pawòl ak langaj grasa teknik oditif-vèbal. Timoun nan pral kapab kominike avèk piblik la epi pou l melanje l nan fanmi an lè l itilize lang natif natal fanmi an. Fanmi an ka kontinye itilize langaj ki pale nan kay la epi yo pap bezwen aprann yon nouvo lang, sistèm vizyèl oswa kòd.

Poukisa pou pa chwazi opsyon sa a?

Kèk timoun ki gen pèt tandè pap kapab trete tout langaj sèlman avèk tandè. Yo atann pou timoun nan aprann pou l konpanse enfòmasyon langaj ki manke a avèk eksperyans ak familyarite l avèk langaj la. Timoun nan ak fanmi an ka vin fristre si langaj timoun nan pa devlope avèk apwòch sa a. Timoun yo ka pase plizyè èdtan nan òtofooni epi fè pwogrè ki lan. Kontwòl langaj la ak devlopman pawòl se bagay ki nesesè.

Pawòl ak Siy

Pawòl ak siy se yon sistèm uit fòm men ki reprezante gwoup son konsòn, epi kat plasman men ki reprezante gwoup son vwayèl, yo itilize avèk mouvman natirèl bouch moun k ap pale a. Fòm ak plasman men yo gwoupe nan kategori ki pa sanble sou bouch lan, pou fè pawòl vizib epi klè pou moun k ap li ak siy lan. Pawòl ak siy se pa yon lang kidonk le

dwe akonpaye avèk pawòl. Yo itilize pawòl ak siy kòm yon zouti pou lekti pawòl langaj pale. Yo kwè sistèm sa a ankouraje devlopman lekti lè yo ankouraje timoun nan aprann lagaj pale a kòm premye lang li. Yo ankouraje paran jèn timoun soud pou aprann langaj pale a pou yo itilize vwa lè yo fè siy, pou itilize tout rezidi oditif timoun yo genyen. Yo te itilize sistèm nan avèk siksè avèk timoun ki pa gen rezidi oditif. Pawòl ak siy genyen kat karakteristik kominikasyon prensipal: fòm men pawòl ak siy, lekti pawòl, pawòl ak itilizasyon rezidi oditif. Itilizasyon anplifikasyon pèsònèl tankou aparèy oditif, sistèm FM, oswa implant kokleyè enpòtan tou avèk apwòch sa a.

Responsablite Fanmi an

Paran yo se pwofesè prensipal pawòl ak siy pou pitit yo. Yo atann pou yo fè siy toutan pandan y ap pale. Ankonsekans, omwen yon paran (ansanm ak moun ki bay swen an si pa gen paran nan kay la), epi preferableman tout moun k ap bay swen dwe aprann pou yo fè siy byen pou timoun nan pou devlope pawòl ak langaj ki apwopriye ak laj li.

Fòmasyon pou Paran/Moun k ap bay Swen

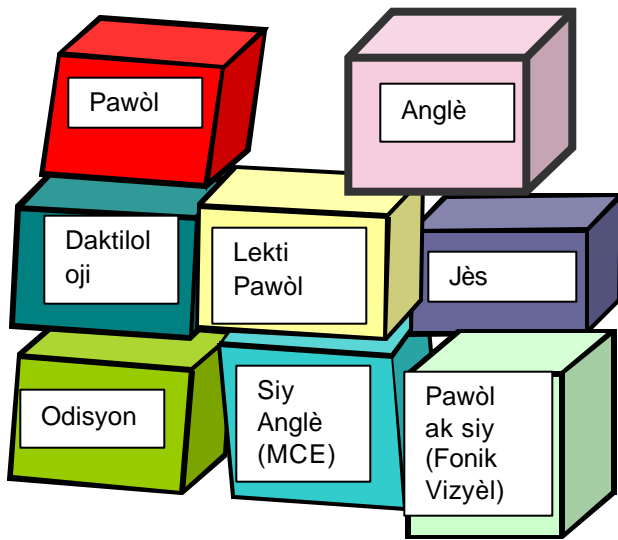
Ou ka aprann pawòl ak siy nan klas avèk pwofesè konpetan oswa teraplis. Byenke ou ka aprann fòm men yo nan yon sesyon fòmasyon pandan yon long wikenn, ou dwe pase yon tan konsiderab pou itilize epi pratike siy pou ka vin fè l byen.

Poukisa pou chwazi opsyon sa a?

Anpil paran twouve li fasil pou aprann pawòl ak siy nan yon tikras tan paske yo pa egzije yo pou yo aprann yon konplètman yon nouvo lang. Atelye fòmasyon entansif ki dire de 3 a 7 jou ekipe yon moun avèk ase konesans pou l kòmanse itilize pawòl ak siy. Itilizasyon ak pratik kontinyèl pandan plizyè mwa jiska 1 ane souvan pral ase pou vin konnen pawòl ak siy byen. Lè w ap aprann pou li ak ekri, timoun yo kapab fonetikman fè son mo yo. Moun ki itilize teknik sa a ka apresye rim ak ritm Anglè, ekspresyon idyomatik ak pawòl ki fè w tòde lang ou. Li sanble pawòl ak siy ede moun vin miyè lektè pawòl men lè yo pa itilize siy.

Poukisa pou pa chwazi opsyon sa a?

Teknik sa a relativman nouvo epi pa tèlman gen anpil enterè pou li. Nan plizyè rejyon nan peyi a, li difisil anpil pou gen aksè nan sèvis pawòl ak siy. Pwogram nan sal klas yo konsantre nan kèk zòn nan peyi a epi ou pa jwenn li tout kote. Souvan, transliterate pawòl ak siy ki resevwa fòmasyon (piske se pa yon lang yo pa rele yo entèprèt) pa disponib. Gen moun ki gen anpil difikilte pou yo panes fonetikman epi yo pa itilize chwa sa a byen. Pawòl ak siy pa gen ankenn similarite avèk Lang Siy Ameriken epi li pa prepare timoun yo ak fanmi yo travay ansanm avèk kominote Soud lan. Piske teknik sa a diferan anpil de lang siy, kèk moun ki itilize I (patikilyèman adolesan ak pre-adolesan) enkyete pou itilize pawòl ak siy an piblik.

Kominikasyon Total

Kominikasyon total se yon apwòch kominikasyon ak edikasyon pou timoun ki gen pèt tan tande ki itilize yon konbinezon chwa kominikasyon, ikonpri teknik oral ak manyèl. Nan chwa sa a, yo ankouraje timoun yo ak fanmi yo pou yo pale epi pou yo fè siy. Karakteristik kominikasyon yo itilize se: Anglè Kode Manyèlman (MCE), lekti pawòl, pawòl, pawòl ak siy, jès natirèl, ak langaj kòporèl. Yo konsidere aparèy oditif, sistèm FM, oswa implant kokleyè yo enpòtan nan pifò pwogram kominikasyon

total paske yo ankouraje timoun yo fè itilizasyon maksimòm rezidi oditif yo. Pafwa yo entwodui ASL nan pwogram kominikasyon total yo kòm yon dezyèm lang. Yo ankouraje lekti pawòl nan pifò pwogram Kominikasyon Total. Yo ka itilize pawòl ak siy nan pwogram TC pou amelyore lekti pawòl oswa devlopman alfabetizasyon.

Responsablite Fanmi an

Preferableman tout manm fanmi an ak moun k ap bay swen yo dwe aprann sistèm lang siy pou timoun nan ka devlope langaj ki apwopriye ak laj li epi pou l ka kominike konplètman avèk fanmi l (epi nan kad swen gadri si pa gen paran ki nan kay la). Fòk nou note pou yon paran vin konnen vokabilè siy aj langaj la se yon pwosedi ki dire lontan epi ki kontinyèl. Amezi lang siy timoun nan ap elaji epi li vin pi konplèks, se menm bagay la ki dwe fèt pou paran yo tou pou l ka bay yon anviwonman pou timoun nan aprann langaj la. Fanmi an responsab tou pou l ankouraje itilizasyon anplifikasyon touttan.

Fòmasyon pou Paran/Moun k ap bay Swen

Paran yo dwe toujou fè siy lè y ap pale avèk timoun nan (kominikasyon similtane). Anpil kolèj ak lòt etablisman ki bay edikasyon pou granmoun ofri lang siy woutinman. Anpil liv ak videyo disponib tou. Pou vin pale l byen, ou dwe itilize lang siy touttan epi pou l vin fè pati kominikasyon fanmi an chak jou.

Poukisa pou chwazi opsyon sa a?

Timoun ki gen kèk rezidi oditif ka benefisye nan konbinezon kòd vizyèl ki matche de prè ak sa k ap di a. Epitou, sistèm MCE an jeneralman pi fasil pou granmoun yo aprann ASL. Se paske sistèm siy yo se pa lang yo ye, epi li itilize menm estrikti gramatikal ak règ Anglè pale. Chwa sa pafwa itilize tout teknik kominikasyon yo.

Poukisa pou pa chwazi opsyon sa a?

Amezi timoun yo ap vin pi abil nan itilizasyon metòd kominikasyon sa a, yo kòmanse pran rakousi pou yo ka ogmante vitès lang siy lan. Anpil fwa sa vin sanble avèk Anglè pidgin oswa yon konbinezon ASL ak MCE. Amezi y ap ajoute chak prefiks, sifiks, etc... lang siy ka vin monotòn epi fatigan. Sistèm MCE an mete an valè gramè plis pase kominikasyon, epi se pa yon bagay ki natirèl pou timoun piti. Pifò granmoun ki gen pèt tande epi ki te grandi ak sistèm MCE an pa kontinye itilize sistèm sa yo chak jou. Si yo kontinye pale lang siy, yo chanje pou ASL. Li ka yon pwoblèm pou jwenn entèprèt oswa pwogram sètifikasyon entèprèt pou sistèm MCE yo.

Pou fanmi ki pale yon lang ki pa Anglè lakay yo (pa egzanp Panyòl, Kreyòl), itilizasyon sistèm MCE an egzije pou paran yo vin pale yon dezyèm lang byen (Anglè) anmenmtan y ap eseye aprann timoun yo yon sistèm siy vizyèl. Piske kominikasyon total se pa yon apwòch nòmalize, entèvansyon bonè ak pwogram lekòl ki itilize apwòch sa a ka diferan nan karakteristik kominikasyon ki souliye an, objektif ak bi pwogram nan, ak sèvis sipò ak resous yo ofri.

Nenpòt ki karakteristik kominikasyon ou chwazi, sonje se pa kesyon pèt tande – se kesyon KOMINIKASYON!

Kouman yon Lang Devlope?

Li itil pou fanmi yo konprann diferan aspè devlopman langaj pou yo ka ede pitit yo. Toudabò yo bay sijesyon pou kominike avèk tibebe piti, aprè lè yo fèk fèt jiska laj 6 mwa. Sijesyon pou tibebe ki pi gran ak timoun, 6 mwa jiska apeprè laj 2 an, parèt pita. Tibebe devlope nan diferan vitès epi sijesyon sa yo ka itil pou nenpòt ki laj timoun ou an genyen.

Angaje nan kominikasyon regily, pozitif avèk ti bebe w lan pou ede langaj devlope pi vit. Pran tan pou reponn bezwen ti bebe w lan, pou fè ti bebe w lan konnen avèk souri w ak touche w ou renmen l.

Tout timoun bezwen devlope lyen pozitif avèk paran yo oswa moun k ap bayo swen. Lyen sa yo devlope detoutfason lè w reponn a bezwen ti bebe w lan menm si l tande oswa li pa tande. Piske ti bebe yo paka di nou kisa yo bezwen, nou dwe obsève yo avèk anpil atansyon, pafwa devine, epi eseye diferan bagay pou satisfè yo. Mensi pafwa nou gen pwoblèm pou nou konnen egzakteman kisa ti bebe an vle, lefèt nou kontinye eseye aprann ti bebe a kouman yo enpòtan pou nou. Lè w jwe avèk ti bebe w, ou souri bali, ou pase men w sou li, epi ou fè ti jwèt avèk li tankou kòkou se plis pase "jwe". Se fason natirèl pou solidifye lyen ant paran ak tibebe. Epitou se yon fason natirèl pou kominike avèk ti bebe w epi bati konpreyansyonkominikasyon ti bebe w lan. Ti bebe ki santi yo renmen yo epi ki santi yo ansekirite gen plis enèji pou ki disponib pou aprann lang ak lòt abilite.

Itilize otan de sans ou kapab pou voye mesaj bay ti bebe w ki gen pèt tande. Mete an valè jwèt pou touche. Vire kò w ak figi w otou epi devan tibebe w lan. Mete an valè ekspresyon vizaj plis pase jan w konn fè sa nòmalman. Pale avèk ti bebe w lan.

San yo pa bezwen panse sou sa, paran yo itilize fason espesyal pou kominike avèk ti bebe. Paran yo gen tandans pou leve ton vwa yo lè y ap pale avèk ti bebe yo. Yo pale nan fason tankou y ap "chante chante" avèk anpil ritm. Souvan yo repete kèk fraz plizyè fwa, yo bay ti bebe a chans pou l antisipe epi konnen kisa yo pral di. Paran yo tou fè anpil jès ak tibebe yo, souvan yo fè mouvman ak men yo nan menm ritm avèk mo yo. Yo itilize ekspresyon vizaj ki souvan pozitif oswa kontan yo egzajere ekspresyon vizaj sa yo konpare ak lè y ap pale ak lòt moun. Paran yo tou touche timoun yo souvan. Menm si yon tibebe paka tande pawòl paran yo, ti bebe a ka resevwa mesaj ak lòt sans li yo.

Se pou reponn. Suiv ti bebe w lan. Remake kote l ap gade oswa nan kisa li enterese. Pale sou bagay sa oswa aktivite sa a.

Babies will be more interested in communicating when they can set the "topic" of Ti bebe pral pi enterese kominike lè yo kapab fikse "sijè" konvèsasyon an. Menm nou menm granmoun, nou pa renmen kominike avèk moun ki sanble yo vle iyore ide ak enterè pa nou. Ti bebe ak timoun piti ka gen menm santiman an si moun k

ap kominike avèk yo a kontinye “chanje sijè” a olye pou suiv enterè yo. Se ka a menm lè se aksyon men pa langaj ki montre enterè timoun nan. Aprantisaj langaj fèt pi vit lè paran yo pale sou yon bagay oswa yon aktivite ki enterese timoun nan. Men kèk egzanp sou fason pou reponn ak chanjman sijè:

- Manman **reponn** oswa suiv sijè timoun nan. Timoun nan ap gade jwèt ki gaye tout atè a, epi li ranmase yon poupe ti bebe. Manman di, “O, yon ti bebe. Ou vle jwe ak ti bebe a?”
- Manman **chanje** sijè a: Timoun nan ap gade jwèt ki gaye tout atè a, epi li ranmase yon machin. Manman gade jwèt yo, li ranmase yon tas ak soukoup. “Men cheri” manman di, “Annou fè yon fèt te. Èske w vle bwè te?”

Aprann yon nouvo mo se yon travay kognitif ki mande enèji mantal. Lè yon timoun deja ap panse sou yon bagay oswa yon aktivite, li gen sèlman pou l konekte yon nouvo mo avèk bagay oswa aktivite sa a. Se yon travay ki mande yon sèl etap. Nan dezyèm sityasyon an, lè manman an redirije atansyon timoun nan, travay aprantisaj mo a vin pi konplèks. Li enplike omwen twa etap: ti bebe a dwe chèche konnen granmoun nan vle l remake yon bagay nouvo, epi chèche konnen kisa epi kibò nouvo bagay la ye, epi finalman fè koneksyon an a ant nouvo mo a ak bagay la oswa aktivite a.

Prete atansyon a mouvman bra, pye ak kò ti bebe a. Mouvman sa yo ka di nou lè ti bebe a eksite. Yo ka montre nou tou ti bebe a ap eseye kominike.

Lè w ap jwe epi w ap reponn ti bebe w lan, li enpòtan pou remake mouvman bra ak pye yo. Souvan ti bebe montre santiman yo ak anvi yo genyen pou jwe avèk mouvman sa yo.

Respekte dwa ti bebe w lan genyen pou l sispann jwe oswa kominike. Pafwa ti bebe yo gade lòt kote oswa yo kòmanse kriye lè yo jwe ase, lè yo jwenn twòp estimilasyon.

Li enpòtan pou sonje ti bebe, tankou granmoun” bezwen tan kalm”. Lè ti bebe ap jwe oswa ap kominike pandan lontan, yo ka vin fatige oswa twò eksite. Lè sa rive, ti bebe yo souvan konn gade lòt kote epi yo pèdi ekspresyon vizaj yo ki kontan. Meyè fason pou reponn a konpòtman sa a se pou tann trankilman pandan yon ti tan pou wè si ti bebe a retounen gade ankò pou l rekòmanse kominikasyon an. Kèk ti bebe pi sansib pase lòt kidonk yo pral bezwen repose pi souvan.

Espesyalman avèk yon ti bebe, deplase men w avèk kò w souvan pou ti bebe w lan ka wè w ap kominike pandan l kontinye ap gade yon jwèt oswa yon aktivite.

Pandan premye mwa lavi yo, ti bebe yo pase anpil tan ap gade moun ap kominike oswa ap jwe avèk yo. Men nan laj 5 oswa 6 mwa, pifò ti bebe kòmanse montre gran enterè pou bagay. Yo vle manyen bagay ak jwèt pou eksplòre yo. Yo pase plis tan ap gade bagay epi mwens tan ap gade paran yo oswa lòt moun ki vle kominike avèk yo. Sa prezante yon defi pou moun k ap kominike avèk timoun ki genyen pèt tande. Yon timoun ki gen pèt tande pral tande lang pale sèlman pasyèlman, yon fason ki defòm. Li itil pou timoun nan kapab wè vizaj ak kò moun k ap voye mesaj la. Timoun nan ka resevwa enfòmasyon apati mouvman bouch, ekspresyon vizaj, ak langaj kòporèl a nplis enfòmasyon apati son.

Deplase yon bagay (tankou yon jwèt) devan ti bebe w lan epi deplase l pou mete l devan figi w. Lè ti bebe w lan ka wè vizaj ou ansanm ak bagay la, kominike sou sa.

Yon lòt fason pou ede ti bebe w lan kominike pandan l ap gade yon bagay se pou deplase bagay la devan ti bebe w lan. Sa prèske toujou jwenn atansyon yo. Epi ou ka kontinye deplase bagay la, mete touprè figi w. Lè ti bebe w lan ka wè w ansanm ak bagay la menm lè, ou ka kominike sou bagay la. Li pi efikas lè w deplase yon bagay oumenm ansanm ak tibebe w lan t ap jwe avèk li. Konsa, ou ka itilize langaj ki reponn a enterè ti bebe w lan olye pou chanje sijè a.

Lè ti bebe w lan anplifye, itilize yon siyal oditif (tankou rale non l) dabò pou gen atansyon l. Tann kèk segonn. Fè jès bali, oswa tape l Dousman sou zèpòl li pou jwenn atansyon l. Lè ti bebe w lan gade w, pale avèk li.

Yon bon fason pou aprann ti bebe w lan non li se lè w di non li epi tann yon repoms. Di non l ankò epi tann yon repons. Si ti bebe w lan pa gade w, donk fè yon jès oswa tape l dousman sou zèpòl li pou gen atansyon l. Lè ti bebe w lan gade w, repete non l ankò epi di yon bagay tankou “Julia, se oumenm”. Pi souvan ti bebe w lan tande non l, pi vit li pral aprann li.

Tape sou yon bagay, petèt plizyè fwa, anvan epi aprè ou kominike yon bagay sou li. Sa ede ti bebe w lan konnen sou kisa w ap kominike avèk li a,

Pwente nan direksyon yon bagay oswa tape dirèkteman yon bagay anvan w di yon bagay sou li montre ti bebe w lan egzaktman kisa langaj l avle di.

Tape sou ti bebe a pou siyale l. “Gade mwen.” Repete siyal tape a oswa konbine l avèk deplasman yon bagay si premye w eseye a pa pote siksè. Sonje ti bebe dwe aprann pou yo gade anlè lè w tape sou yo. Sa pa rive otomatikman. Sa pran tan. Itilize pasyans pandan ti bebe a ap aprann siyal la.

Siyal tape a anseye ti bebe a pou l aprann gade figi w pou kominikasyon. Paran yo bezwen konnen, ti bebe yo poko konprann siyal tape a. Yo dwe aprann kisa sa vle di, “Gade mwen”. Li ka difisil pou konnen egzakteman ki valè fwa epi avèk ki pèsistans pou itilize siyal tape avèk yon ti bebe. Kèk timoun sanble yo reziste tape pèsistan an. Gen lòt ki remake sa toutsuit epi yo reponn. Manman yo dwe fè atansyon nan fason yo itilize siyal la, epi pou yo sansib pou pèsonalite ti bebe yo.

Rilaks, tann ti bebe w lan gade anlè poukont li. Ou pa bezwen ranpli chak moman avèk kominikasyon ak langaj. Li pi enpòtan pou suiv enterè ti bebe w lan epi pou asire li ka wè kominikasyon w.

Youn nan meyè mwayen pou asire yon ti bebe remake kominikasyon se pou tann pou ti bebe w lan gade anlè, epi rapidman di l yon ti bagay. Sa ka mande anpil pasyans, paske souvan anpil ti bebe pa vle gade anlè. Men, lè w kominike yon fason ki enteresan epi ki reponn a ti bebe a pandan lè li deside gade anlè a, se tankou ou bay ti bebe w lan yon rekonpans. Sa ankouraje ti bebe w lan gade anlè alavni.

Itilize fraz ki kout – youn, de, oswa twa mo alafwa, plis pwente oswa tape sou bagay. Sonje pou pèmèt ti bebe w lan pran tan pou li trete epi konprann mo w yo.

Itilize fraz ki kout epi ki senp avèk ti bebe w yo. Ant laj 9 a 15 an daj ti bebe yo kòmanse montre yo konprann langaj, epi pifò ti bebe kòmanse pwodui langaj. San yo pa vrèman panse sou sa, paran yo ba yo yon “modèl” langaj ki fasil pou konprann epi fasil pou aprann. Epi, lè ti bebe yo kòmanse pale plis, paran yo gradyèlman ap avanse nan langaj ki pi konplike.

Repete mo yo oswa ti fraz plizyè fwa. Toujou bay ti bebe w tan pou trete fraz yo. Epi tape sou bagay oswa pwente sou aktivite mou montre timoun ou an sou kisa w ap kominike.

Sa bay ti bebe w lan plizyè chans pou remake epi rekonèt modèl langaj yo. Li sanble ti bebe yo twouve langaj repete enteresan. Tape sou bagay yo, pwente sou yo, itilize ekspresyon vizaj enteresan, epi pote bagay la touprè bouch ou pou ede ti bebe w lan wè epi prete atansyon a langaj la.

Ekstrè epi adapte nan “Yon Bon Kòmansman: Sijasyon pou konvèsasyon vizyèl avèk Ti bebe ak timoun ki soud epi ki pa tandè byen”, Doktè Patricia Spencer, dwa dote 2001 Laurent Clerc Sant Edikasyon Nasyonal Moun soud, Gaullaudet University

Ki Kèk Ti Konsèy sou Kominikasyon?

Kominikasyon avèk pitit ou se bagay ki enpòtan anpil. Kominikasyon a desans, reponn timoun ou an epi ankouraje reponn ou, se kle nan devlopman langaj pitit ou an. Men kèk ti konsèy ki ka ede w.

- Site non **bagay** ki nan anviwonman an jan ou wè yo oswa jan w itilize yo.
- Pale sou **aksyon** oumenm oswa timoun ou an ap fè oswa wè.
- Pale sou **fason** bagay yo sanble, santi epi sonnen.
- Pale sou **kote** bagay yo ye. Ou pral itilize anpil prepozisyon tankou nan, sou, anba, dèyè, akote, sou kote, ak ant.
- Konpare kouman bagay yo oswa aksyon yo **simile** epi **diferan** nan gwosè, fòm, sant, koulè, ak teksti.
- Pale sou **etap** ki enlipe nan aktivite yo pandan w ap fè yo.

Rakonte **istwa** ki fanmiye oswa istwa sou evenman nan epòk ou oswa nan pase w. Kenbe istwa yo senp pou timoun ki pi piti epi ogmante kompleksite l amezi timoun nan ap grandi.

YON LIS BRÈF RESOUS SOU ENTÈNÈT SOU KOMINIKASYON

www.agbell.org

Alexander Graham Bell Association

www.auditory-verbal.org

Auditory Verbal International Inc. (AVI)

www.handsandvoices.org

Sipò kominikasyon san patipri pou fanmi yo

www.sign2me.net

Benefis lè w aprann tibebe yo lang siy

www.bconnex.net/~randys/

Animated American Sign Language Dictionary

www.jtc.org/index.htm

<http://www.jtc.org/Spanish/spindex.htm>

John Tracy Clinic "Sèvis Gid pou Jèn Timoun ki gen

pwoblèm tande" "Chwa Kominikasyon"

[http://clerccenter2.gallaudet.edu/KidsWorldDeafNet/](http://clerccenter2.gallaudet.edu/KidsWorldDeafNet/e-docs/index.html)

[e-docs/index.html](http://clerccenter2.gallaudet.edu/KidsWorldDeafNet/e-docs/index.html)

"Yon Bon Kòmansman: Sijasyon pou Konvèsasyon

Vizyèl avèk Tibebe ak Timoun ki Soud oswa ki gen

Pwovblèm Tande"

www.deafchildren.org

American Society for Deaf Children

www.oraldeaf.org

Oral Deaf Education/Oberkotter Foundation

Resous pou paran Anglè, Fransè

Chinwa, Panyòl

www.cuedspeech.com

National Cued Speech Association

www.listen-up.org/

Kenbe aparèy oditif sou jèn timoun yo

www.nidcd.nih.gov/health/parents/index.htm

Dokiman pou telechaje" ale nan

EKIP ENTÈVANSYON

Timoun ki gen pèt tande gen plis tandans pase lòt timoun pou yo devlope reta sosyal, emosyonèl, oswa devlopmanal. Lè pitit ou gen pèt tande, li nesèsè pou bali swen ak tretman bonè nan lavi pouka evite konsekans negatif ki asosye ak pèt tande. Pwogram Entèvansyon Bonè pou Tibebe ak Timoun nan Florid la bay sèvis entèvansyon bonè ki santre sou fanmi an. Fanmi an se bagay ki pi enpòtan nan lavi pitit ou. Sèvis pou pitit ou te aranje pou reponn a bezwen fanmi w san sa pa koute w okenn kòb oswa yon ti kòb.

- ***Pwogram Entèvansyon Bonè pou Tibebe ak Timoun nan Florid***
- ***Plan pou Sipò Fanmi***

Entèvansyon mande yon apwòch ekip epi fanmi an se manm ekip lan ki pi enpòtan.

Pwogram Entèvansyon Bonè pou Tibebe ak Timoun nan Florid

Pwogram Entèvansyon Bonè pou Tibebe ak Timoun nan Florid la (EI) bay sèvis entèvansyon bonè nan Florid epi asire sèvis yo ak sipò yo disponib pou jèn timoun ki gen bezwen espesyal de nesans a laj twa zan. Yo timoun ki gen yon dyagnostik pèt tandè genyen yon kondisyon etabli epi elijib pou sèvis entèvansyon bone nan Florid. Yo ka refere nenpòt timoun nan Pwogram Entèvansyon Bonè pou Tibebe ak Timoun nan Florid lè yo fin idantifye yo genyen yon pwobèm pèt tandè. Referans pou Pwogram Entèvansyon Bonè pou Tibebe ak Timoun nan Florid ka fèt lè ou rele nimewo telefòn gratis 1-800-654-4440 oswa dirèkteman lè w vin nan youn nan 16 biwo lokal Pwogram Entèvansyon Bonè atravè tout eta a. Doktè, odyolojis, paran, moun k ap bay swen, pwofesè, moun k ap pran swen timoun piti, oswa nenpòt lòt moun ki konsène de yon timoun ka bay referans.

Funding for the Infants & Toddlers Early Intervention Program is made possible Se Leta Florid ak Pati C Ak pou Ledikasyon Moun ki gen Envalidite (IDEA) ki founi lajan pou Pwogram Entèvansyon Bonè pou Tibebe ak Timoun nan Florid lan. IDEA se yon pwogram federal ki ede Florid bay sèvis entèvansyon bonè ki santre sou fanmi an. Lajan federal la vin ogmante resous eta a ak resous lokal yo.

Kritè Pèt Tande pou Elijblite pou Pwogram Entèvansyon Bonè

Degre pèt tandè ki espesifye anba a konsidere kòm andikap sans ki ase konsiderab ki ka fè yon timoun oswa tibebe vin devlope reta devlopmanal. Desefèt, timoun ak tibebe ki pèdi tandè selon degre ki espesifye yo oswa yon degre ki pi wo elijib pou sèvis odyolojik (ikonpri resevwa enstriman pou tandè lè sa apwopriye) epi sèvis entèvansyon bonè ki santre sou fanmi an.

Kritè

1. Evidans de yon nivo pèdi tandè pèmanan de :
 - a. 25 dB oswa plis ki baze sou mwayèn son pi 500, 1000 oswa 2000 Hz san èd bon zòrèy la. Gap son nan lè a pou pa depase 10 dB HL.
 - b. Sèy kondiksyon lè, san èd nan bon zòrèy la, pi gran pase 25 dB HL a de (2) oswa plis frekans nan echèl wo frekans lan (2000, 3000, 4000, 6000 HZ) nan toulède zòrèy yo avèk gap son nan lè ki pa depase 10 dB HL.
 - c. Evidans yon malfòmasyon anatomik zòrèy eksteryè epi/oswa zòrèy mwayen an asosyasyon avèk yon pèt tandè \geq 30 dB HL mwayèn son pi 500, 1000, e 2000 Hz nan pi bon zòrèy la.
 - d. Pèt tandè sansorinal ki depase 50 dB HL nan zòrèy ki pi mal la ki baze sou mwayèn son pi 500, 1000, 2000 Hz. Gap son nan lè pa dwe depase 10 dB HL.
2. Evidans yon pèt tandè kondiktif ki pa rezoli oswa reaparèt kwonikman ankonbinezon avèk omwens 4 nan sa ki pral site la a:
 - a. 4 oswa plis epizòd antrit nan 12 mwa; prensipalman ki rive nan toulède zòrèy yo
 - b. Yon sèl epizòd antrit ki dire plis pase 3 mwa, prensipalman ki rive nan toulède zòrèy yo
 - c. Endikasyon pèt tandè k ap chanje (evalyasyon oyolojik revele mwayèn son pi 20 dB oswa pi mal nan zòrèy ki pi bon an; OSWA rapò moun k ap bay swen an oswa doktè a)
 - d. Moun k ap bay swen an oswa doktè enkyete de devlopman pawòl epi/oswa langaj (i.e., kòm sa konpare avèk "Sekans Devlopman pou Timoun avèk Tibebe : Oditif, Langaj, ak Pawòl")
 - e. Enkyetid moun k ap bay swen konsènan repons konpòtmantal lè yo bay timoun lan lòd oswa yo mete l nan kèk nouvo sitiyasyon.
 - f. Laj kwonolojik de 18 mwa oswa plis
3. Evidans dis-senkroni oditif (newopati oditif) nan toulède zòrèy yo ki karakterize pa yon seri inik rezilta tès pou konpòtman epi tès oditif fizyolojik.

Plan Sipò pou Fanmi (FSP)

Yon fwa yo detèmine yon timoun elijib pou Pwogram Entèvansyon Bonè pou Timoun & Tibebe, yo devlope yon FSP. FSP an baze sou enkyetid fanmi an, li mete an priorite rezilta evalyasyon an epi li dokimante sèvis ak sipò espesifik k ap nesèsè pou ede rponn a bezwen inik timoun lan ak fanmi an nan lavi chak jou. Yon revizyon peryodik PSF lan fèt chak si mwa pi evalye chak ane oswa pi souvan selon demann fanmian osa ekip lan. FSP an ka enkli fòmasyon fanmi an pou l aprann plis sou:

- devlopman jeneral timoun epi tibebe ikonpri devlopman sosyal e emosyonèl
- estrateji pou entèaksyon ant paran ak timoun lan ki ogmante omaksimòm opòtinite devlopman langaj
- ide pou ede pitit ou an ogmante omaksimòm kapasite l pou tande
- kijan pou itlize teknoloji pou tande pitit ou an
- kijan pou kominike yon fason efikas
- opòtinite pou rankontre lòt fanmi ki gen timoun ki gen pèt tande
- opòtinite pou sipò lòt timoun nan fanmi an
- asistans sosyo-esikolojik pou fanmi pou ka diskite zafè nan fanmi an ki gen rapò avèk pèt tande pitit ou an
- kijan pou prepare pou yon tranzisyon pou nouvo sèvis yon fwa pitit ou an vin gen twa zan

TEKNOLOJI KI POU FE OU TANDE YO

Avantaj ke ou ap jwen nan teknoloji pou tande yo ki disponib lè ke yo konsilte timoun ou wan yo wè ke li vin pa tande ankò bagay sa pral bay timoun ou wan you okazyon pou byen bonnè li retande son. Okenn timoun pa twò piti pou yo fè li ekzamen pou wè si li tande byen oubyen pou li mete ti aparèy ki pou ede li tande byen yan. Genyen anpil bagay ki parèt nan teknoloji ki ka fè ke timoun yo kapab tande you kantite ke ou pa te ka konprann de you valè bri ke yo ka sèvi pou devlope lang yo prensipalman pa tande yo.

- **Aparèy ki pou ede ou tande ya ak kijan yo mete yo**
 - **Kisa aparèy ki pou ede ou tande ya ye?**
 - **Poukisa li enpòtan pou ke timoun mwen yan mete ti aparèy ki pou ede li tande ya?**
 - **Kisa ki disponib kan ti aparèy ki pou ede ou tande ya pa genyen ase pisans?**
 - **Kiyès ki deside ki kalite ti aparèy oubyen ki kokleè ki pou ede ou tande ya epi kijan pou yo mete yo?**
 - **Konbyen fwa nou dwe ajiste ti aparèy ki pou ede ou tande ya?**
 - **Kijan mwen ka ranje ti aparèy ki pou ede mwen tande ya?**
 - **Kijan ti aparèy ki pou ede tande ya travay?**
 - **Kijan ke Kokleè yo enstale ya travay?**
 - **Ki diferan kalite tip de ti aparèy ki pou ede ou tande ki genyen?**
 - **Ki Tip de sikui ki disponib nan ti aparèy ki pou ede ou tande?**
 - **Kiyès ki pi bon Ti aparèy ki pou ede ou tande konvansyonèl yo—oubyen ti aparèy ki pou ede ou tande ki ka Pwograme yo?**
- **Ki Fason ke mwen ka gade ti aparèy ki pou ede mwen tande byen tache sou zòrèy la?**
- **Konbyen fwa pou yo refè moul pou yo mete nan zòrèy la yo?**
- **Ki lòt kalite bagay ki ta kapab ede mwen ak timoun mwen yan?**
- **Kisa Sèvis Relè ya ye?**

Ti Aparèy Ki Pou Ede Ou Tande Ya

Paran yo genyen bezwen konprann ak ak kotwole ti aparèy ki pou ede ou tande yo epi/oubyen lòt ekipman ki pou ede timoun ou wan tande.

Kisa ti aparèy ki pou ede ou tande ya ye?

You ti aparèy ki pou ede ou tande se you ti bagay pou mete an zòrèy, ki genyen pou wòl anplifye obyen fè bri yo vin pi fò pou moun ki pa tande ankò yo. Objektif li se pou bay kapasite pou pou mou ki pa tande ankò yo oubyen moun ki tande di yo , tande pawòl yo ak tout ti bri ki ap fèt nan anviwonman nan you nivo ki nòmàl.

Poukisa Ti Aparèy ki pou ede ou tande ya enpòtan pou pitit mwen yan?

Ti bebe yo kòmanse tande depi lè yo nan matris manman yo, anvan ak 3 mwa apre lè yo fin fèt kapab fè diferans ant you vwa ak you lòt kalite bri ki pale ki fèt. You timoun ki fèt san ke li pa tande deja pare pou li konnen ki kalite aparèy ke li pral genyen bezwen pou li konprann ki sòt de bri oubyen ki kalite pawòl li ap tande. Plis son wan anplifye pou timoun nan depi lè li leve bone se plis li genyen pi bon okazyon pou li konprann kalite bri ki ap fèt nan antouray li yo pou li ka devlope lapawòl pi nòmàl ke posib.

Menm timou ki pa tande ditou yo, mande you aparèy ki pou anplifye bri yo ki ka pèmèt yo devlope kapasite yo san ke sa pa genyen okenn konsekans sosyal, kopòman yo oubyen kèk konsekans sou sa ke yo ap aprann lan. Ak chak mwa ki pase san ke yo pa tande pi bon jan pou yo ta tande ya, timoun nan vin genyen you risk pou li vin ka pale ak tande ki vin an reta. Pou chak mwa se pou timoun nan mete ti aparèy ki pou ede li tande ya pi wo, lè sa tifi oubyen tigason sa pa genyen okenn risk pou li pa pale ak tande byen ki vin an reta. Lè yo pran you anplifikasyon ki apwopriye nan sèvis ak nan fanmiy apwopriye nan premye tretman, you timoun kapab prevwa pou li devlope pandan petèt you mwa li ap pale pou chak mwa premye tretman. San li pa anplifye, you timoun ki pa tande pa kapab prevwa devlope lapawòl ak lòt kapasite pou li pale ak ti to sa.

Paran yo ki pa genyen anplifikasyon ke yo konn abitye sèvi yo, ta dwe konsidere fason pou pale pa siy nan yo tankou you premye mwayen kominikasyon pou devlope pale ak tande kay timoun sa yo ki pa tande yo. Rechèch ke yo fèk sot fè yo, pwouve ke ti bebe ki pa tande yo, epi ki pa genyen okenn lòt pwoblèm ankò yo kapab resevwa you premye tretman anvan ke yo genyen 6 mwa, san ke yo pa genyen posblite pou yo geyen lòt pwoblèm ki pral aji sou langaj yo lè yo ap antre lekòl, bagay sa yo pa gade ki fason ke fanmiy yo te anplwaye.

Kisa ki disponib kan ti aparèy ki pou ede ou tande ya pa genyen ase pisans?

Kokleè ke yo mete ya fèt pou ede timou yo ak jèn yo ki pa tade yo oubyen ke “nè tande” tande ankò oubyen menm si se pou you premye fwa. Kokleè yo ke yo mete se you opsyon ki pou timoun ki genyen pi piti ke 12 mwa ki soud anpil, pou yo mete nan de zòrèy yo; ki pa fin tande byen oubyen ki ap devlope kèk bagay nan zòrèy; epi se you fason pou yo fè espwa fanmiy ki nan ka sa yo vin pi wo. Timoun yo ki genyen plis pase 2 zan, se pou yo menm yo ap kapab mete pote ti aparèy lan de zòrèy yo lè yo soud anpil oubyen si soud pa yo wa grav (nè ki fè ou soud); resevwa you ti kras avantay oubyen pa resevwa ditou avantay ditou konsènan ti aparènan ti aparèy ki pou ede ou tande yo; epi pwogrè manke konsènan kalifikasyon ti aparèy pou tande yo.

Lè yo mete you ti aparè ki pou ede ou tande nan zòrèy li vin fè kèk chanjman li bay kèk ti enpilsyon elektrik, ki ka aji fòse nè ki pou fè ou tande yo, lè sa sèvo ap konpran mesaj la epi li epi li ap rekonèt tankou you bri. Pou timoun nan genyen you peryòd pou pou ajiste li pandan ke sèvo wa kòmanse ap konprann mesaj la epi li ap rekonèt ti bri yo ou ka mete ti aparèy la. Valè tan ke ou ap pran nan peryòd pou ajiste ti aparèy la epi nan ki pwèn you timoun ka aprann sèvi ak bri yo pou kominikasyon epi aprann chanje de you moun a you lòt.

Kiyès ki deside ki kalite ti aparèy oubyen ki kokleè ki pou ede ou tande ya epi kijan pou yo mete yo?

Paran ak doktè ki ap okipe yo de tande timoun yo ta dwe vini ak you desizyon konsènan kijan pou anplifye li oubyen konsènan ti aparèy la ke yo mete nan zòrèy ou wa apre ke yo fin konsidere anpil kalite bagay. Anpil nan bagay sa yo, ki genyen ladan yo karakteristik sou sa ki fè ou pa tande ankò yo ak teknoloji ki disponib yo. Ti aparèy ki pou ede ou tande yo fèt espesyalman pou mete yo li nan zòrèy yo pandan pou piti 3-6 mwa anvan ke aparèy ke yo mete ya yo aksepte li. Lè ou vin pa tande nan zòrèy la mande pifò fwa ke yo ajiste ti aparèy la nan chak zòrèy epi/ oubyen se pou yo mete kokleè ya nan youn nan zòrèy. Paske genyen anpil enfòmasyon ki pale plis de lè moun pa tande ankò, lè sa yo kapab ajiste ti aparèy ki pou pèmèt ou tande ya. You manm nan ekip kokleè ya ap enstale kokleè ya nan zòrèy la. Doktè ki okipe li de tande moun nan ap fè kèk esè ak ti aparè ki pou ede ou tande yo oubyen ak kokleolè ke li ap mete nan zòrèy timoun ou wan pou li ka konfime ki avantay li jwenn jan li ajiste aparèy yo.

Konbyen fwa nou dwe ajiste ti aparèy ki pou ede ou tande ya?

Jiska laj de twa zan, ekipman ki pèmèt ou tande yo ak anplifye son yo ta dwe jwenn kèk kontwò pou pi piti **chak twa mwa**. Timoun yo ki genyen pi piti pase 6 mwa yo pral genyen bezwen plis siveyans pou chanje ekoutè ki nan ti aparèy la pandan ke timoun nan ap grandi byen vit. Pandan ane preskolè yo (nan laj 3-5 lane)se pou yo fè ekzamen tande **chak si mwa** sèlman si ta genyen kèk chanjman ki mande pou yo ta fè kèk entèvansyon pi bone.

Kijan mwen ka ranje ti aparèy ki pou ede mwen tandè ya?

Ou pa bezwen sezi, ti aparèy ki pou ede timoun yo tandè ya bezwen ke ou kontwole yo chak jou pa jèn yo nan lavi timoun yo. Pwoblèm ke yo rankontre plis se pwoblèm matris batri yo, ekoutè ya ki boche ak kras, ekoutè konn vin twò gwo pou kòd la ki vin file anpil akòz li sèvi twòp oubyen se kès ti aparèy la ki pou ede ou tandè ya fann. Kan nenpòt nan pwoblèm sa yo ta prezante, tifi oubyen tigason sa ki genyen aparèy sa pa tandè jan li ta dwe tandè. Paran yo ta dwe asire yo ke ke yo verifye ansanm ak doktè ki ap okipe yo de tandè timoun nan yo enfòmasyon ak you demonstrasyon sou sou kijan pou yo ranje ti aparèy ki pou ede timoun nan tandè ya si li ta vin genyen you pwoblèm konsa.

Kijan ti aparèy ki pou ede tande ya travay?

Son yo se you mikwo ki anrejistre yo epi pote yo bay you pwosesè ki detekte siyal (anplifikatè) kote yo fè yo vin pifò epi yo fè moun ki soud oubyen ki pa tande byen yo tande. Lè sa bri ya ale nan reseptè ya epi li bay li nan ekoutè ya nan zòrèy la.

Ekoutè: se you ti moso plastik ke yo fè sou kòmman sou gwosè zòrèy ou ki lakòz ke son wan pa soti pou li retoune vin sou fòm bri pike (sifle).

Tib: se li ki konekte ekoutè ya ak ti aparè ki pou ede ou tande ya. Li byen kole nan ekoutè ya epi li kapab dekwoche nan zòrèy la. Si toutfwa li ta chire, fann, oubyen si li ta genyen you ti twou, yo ka chanje li.

Kwochèt pou zòrèy: se you ti bout plastik di ki kenbe ti aparèy ki pou ede ou tande ya sou zòrèy ou, li pwoteje reseptè ya, epi bri yo ki soti nan kanal ekoutè ya. Pou kapab genyen you fil ki pou fòm pi lwen bri ya lè ou pa tande. Ou ka chanje li si li fele oubyen si li kraze.

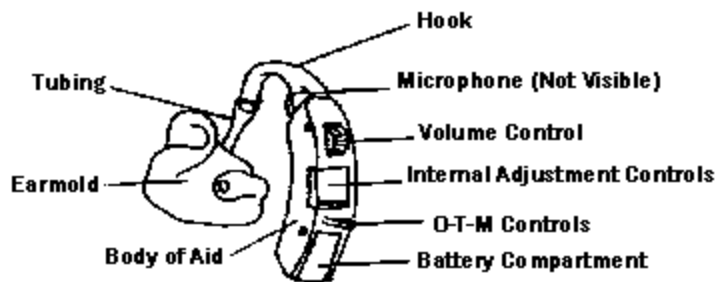
Reseptè: opalè ki nòmal ki anndan ti aparèy ki pou ede tande ya ki ouvri anndan kwochèt pou zòrèy la.

Mikwo: rasanble ti bri yo pou li kapab anplifye yo pa you ti tou ki anndan aparèy ki pou ede ou tande ya.

Switch: sèvi pou ouvè oubyen pou fèmen ti aparèy ki pou ede ou tande ya.. Jan yo konn abitye ye O = off; T = telefòn oubyen sistèm FM, MT = ti aparè ki pou ede ou tande ya mikwo ak sistèm FM; M = mikwo jwenn son ki soti nan ti aparèy la ki pou ede ou tande ya.

Kontwòl volim: Nou konn abitye wè you wou ki genyen you bann nimewo ke chak fwa ou al sou youn son wan chanje. Tank ou ap desann li se tank son wan ap vin pi piti. Genyen kèk ti aparèy ki pou ede ou tande kote ke volim nan tou ajiste otomatik epi yo menm yo pa genyen ti wou ki genyen nimewo wa.

Pòt Batri: kenbe batri yo, ke yo dwe chanje chak 1-2 semèn, selon pisans li selon ak selon ak valè fwa ke timoun nan mete ti aparèy ki pou ede li tande ya nan zòrèy li. Pou ouvè pòt batri ya fòk ti aparèy la fèmen. Batri yo se PWAZON si vale li ak pòt rezistans lan yo jèn timoun nan yo mande yo.

Batri ki anndan ti aparèy ki pou ede ou tande yo se pwazon epi yo pa ta dwe kite yo kote ki genyen timoun piti ki ap pase. Si yo ta vale li, se pou rele tout swit nan liy dirèk **Florida Poison Hotline (800) 282-3171** oubyen se pou rele **National Poison Hotline (800) 222-1222**.

Kijan ke Koelè yo enstale ya travay?

You kokleè ke yo mete se you ti aparèy ki genyen de bagay, youn ki deyò (sa ki ap sèvi deyo yo) ak you lòt ki anndan (sa ke yo te fè operasyon pou yo te met yo nan zo tèt la). Pati ki deyò wa, genyen ladann mikwo ki dèyè zòrèy la, you pwosesè ki pou pran siyal pawòl la, ak you emetè ki ke yo mete sou po tèt la dèyè zòrèy la. Pati ki anndan yo genyen ladan yo, you reseptè, genyen you leman ke yo mete anba po wa dèyè zòrèy la, epi genyen kèk elekwòd an fil ki pou regle tandè zòrèy la. Nan anpil nan nouvo modèl yo fè yo, pwosesè ak emetè pawòl la yo tou de fè you sèl epi yo kapab mete nan zòrèy la (li sanble ak you ti aparèy BTE ki pou ede ou tandè).

Kokleè ou ap pote ya pran tout ti bri yo nan mikwo ki deyò wa epi li chanje yo an enèji elektrikki kode patikilyèman nan pwosesè lapawòl la. Siyal sa transmèt bay bay elekwòd ki anndan yo ki ap fòse nè ki pèmèt ou tandè yo voye you siyal bay sèvo wa. You doktè ki espesyalize li nan pati je-nen-gòj-zòrèy ka fèou yo operasyon pou li mete kokleè ya ki pou pèmèt ou tandè ya nan you lopital ki fèt pou sa. Apre operasyon ou pap pran anpil tan pou refè (you mwa), yo ap mete li yo ap plase (trase) pou timoun espesyalman. Jan yo trase li ya dwe fèt nan bon kondisyon pou ka asire ou ke timoun nan tandè kòrèkteman. Timoun yo ki genyen you kokleè ke yo mete pou yo pase ekzamen epi doktè pedyat ki espesyalize li nan zòrèy la kontwole kokleè ke yo mete pou li ya.

1. Mikwo pwosesè pawòl la resevwa son yo.
2. Son wan anlize, vin sou fòm dijital epi kode nan you siyal.
3. Siyal ki kode sa yo al nan emetè ya.
4. Transmetè ya li menm li voye kòd la pa po wa bay pati ke yo mete anndan kote li konvèti yo an siyal elektwonik.
5. Siyal elektwonik sa yo al nan ranje elekwòd yo pou ka fòse fib nè yo ki nan tandè zòrèy la.
6. Siyal yo ale nan sèvo wa kote ke sèvo wa idantifye yo tankou you bri ki vin fè ou tandè.

Ki Diferan Kalite Tip de ti aparèy ki pou ede ou tande ki genyen?

Dèyè ti Aparèy (BET) ki pou ede ou Tande ya

Bagay sa genyen tout pati ki nan you ti aparèy ki pou ede ou tande ke yo byen vlope li nan you bagay ki antre byen nan zòrèy la. Siyal rive jwenn zòrèy la pa ekoutè ya. Ti aparè (BET) ki pou ede ou tande se ak li yo plis sèvi epi se li ki pi rekòmande pou timoun piti yo.

Anndan Zòrèy la (ITE)

Ti aparèy sa yo di epi yo konn fè yo sou fòm tou zòrèy la pou li kapab ajiste nan zòrèy la. Anpil nan timoun piti yo genyen zòrèy yo ki twò piti pou yo mete ti aparèy ki pou ede yo tande ya epi ja yo grandi vit la ta mande ke se ti aparèy pou ede yo tande ki ka refèt la yo pran, pou yo ka fè sa nan kèk entèval ki vit.

Anndan kanal la (ITC)

Ti aparèy ki pou ede ou tande sa yo, yo fèt ak bagay di ki kapab ajiste nan kanal zòrèy la. Yo genyen you ti kras longè anplis bouch kanal zòrèy la epi yo pi piti ke ti aparèy ITE ki pou ede ou tande yo. Epi ankò, timoun ki tou piti yo genyen zòrèy yo ki twò piti pou ti aparèy ki pou ede ou tande sa yo epi fason ke yo ap grandi byen vit sa pral ande ke yo refè ti aparèy sa ki pou ede yo tande ya, se pou yo ta refè yo nan entèval ki vit.

Kondiksyon zo nan ti aparèy ki pou ede ou tande ya:

Se you kalite ke yo fè ki adapte li patikilyèman a modèl ti aparèy ki pou ede ou tande dèyè zòrèy la. Timoun yo ki pa tande ankò yo epi/oubyen ki genyen pati deyò zòrèy mal fòm oubyen pa genyen pati deyò wa ditou ap kapab mete kalite ti aparèy sa nan zòrèy yo swa medikalman oubyen pa you operasyon lè sa yo sèvi ak kondiksyon zo pou ti aparèy ki pou ede ou tande ya.

Aparèy ki pou ede ou tande nan Transpozisyon:

Se you ti aprè ki pou ede ou tande ki espesyal li menm li pran bri yo a you frekans ki wo (lansman) epi diminye yo nan gam frekans bas la poutèt pou moun nan ki nan sitiasyon wan kapab tande sèman sa ki nan gam bala ak sa ki nan mwatye gam frekans lan. Nan fason sa, tout ti bri pawòl yo pa sonnen nòmman pou you moun ki pa tande nan gam nòmman la.

Aparèy Vibro-Taktil ki pou ede ou tande:

Yo èvi ak li anpil fwa pou timoun ki pa fin tande byen oubyen ki pa tande ditou son/pawòl ki fèt nan lantouray yo. Kèk nan aparèy vibro taktikl yo genyen dives kalite son ki transmèt pa you relè ki wo ki voye enfòmasyon ki te vini ba.

Ki Tip de sikui ki disponib nan ti aparèy ki pou ede ou tandè?

Sikui Konvansyonèl yo oubyen ki ka ajiste sou ti aparèy ki pou ede ou

tandè: Sèvi ak you pwosesè ki ke yo te konn sèvi lontan pou jwenn siyal analog yo. Doktè ki ap okipe li de zòrèy la kapab chanje repons ti aparèy ki pou ede ou tandè ya lè li ajiste kòmman ki nan ti aparèy ki pou ede ou tandè ya.

Sikui pou ti aparèy ki pou ede ou tandè ya ke ou ka pwograme yo:

Tretman Siyal Analòg la: Sikui sa yo genyen you pis (sikui entegre) anndan yo pou yo ka pi byen ajiste son wan. Yo kapab genyen kèk ti kanal tou ki pou koupe ti bri yo an you sèl pyès pou ke yo ka resevwa anplifikasyon ki fèt la dapre karakteristik moun sa ki pa tandè ya. Doktè ki ap okipe li de zòrèy la ap sèvi ak you òdinatè pou li kapab fè ajisteman yo jan ke sa dwe fèt nan ti aparè ki pou ede ou tandè ya nan fason ke ti aparè la resevwa son wan. You fwa ke li fini li ka yo ka reyajiste byen fasil.

Tretman Siyal Dijital la: Sikui sa yo sèvi ak you mikwo pwosesè ki anndan pou konvèti bri an nimewo selon you fòmil matematik ke yo rele algoritm. Algoritm lan chanje otomatikman bri ya pou you bann mouvman ki diferan. Doktè ki ap okipe li de zòrèy la ap sèvi ak you òdinatè pou li kapab fè ajisteman nan you fason pou ti aparèy la trete bri yo.

Kiyès ki pi bon Ti aparèy ki pou ede ou tandè konvansyonèl yo—oubyen ti aparèy ki pou ede ou tandè ki ka Pwograme yo?

Ti aparèy ki pou ede ou tandè yo ke yo ka pwograme yo, dabitid yo pi chè ke lòt ti aparèy ki pou ede ou tandè yo men ki konvansyonèl la yo, men malgre sa yo tou de kapab bay you son menm kalite. Men premyèman, yo bay pi bon rezilta pandan ke pako fin wè nivo tandè timoun nan oubyen kan nivo tandè timoun nan chanje. Byen ke teknoloji ki nan ti aparèy ki ka pwograme yo avanse anpil, ti aparèy ki pou ede ou tandè ke yo ka pwograme yo pa nesèsè pou tout moun ki pa tandè. Pale de sa ak doktè ki ap okipe li de zòrèy konsènan kiyès ki ap pi bon pou pitit ou wa.

Ki Fason ke mwen ka gade ti aparèy ki pou ede mwen tandè byen tache sou zòrèy la?

Si you fanmiy ta genyen pwoblèm ak sa, se pou li asire ke li pale de sa ak doktè ki ap okipe li de zòrèy la prese prese. Genyen you seri de ti ajisteman byen senp ki kapab fèt nan plasman oubyen nan longè tib la oubyen nan pati ekoutè ya ki kapab ede ou. Epi tou genyen anpil lòt ti bagay ki kapab ede ou kenbe ti aparèy ki pou ede tandè ya byen tache sou zòrèy pitit ou wa. Youn nan dènye pwodwi sa yo rele "Huggies." You lòt solisyon se sèvi ak bann akote tisi doub la oubyen bann toupe ya (kontwole pou ka asire ou si bann nan pa irite po timoun ou wan). Anpil paran wè ke li itil pou yo mete you ti moso twal swa pou dan nan ti aparèy ki pou ede ou tandè ya nan you ti gachèt sekirite ki fikse sou do chemiz timoun nan. Nan fason sa, si ti gachèt ki byen chè ya soti nan zòrèy timoun nan, li pap

pèdi li ap rete tache nan ti aparèy ki pou ede timoun nan tandè ya. You adrès entènèt ki genyen you bann enfòmasyon itil sou sa nou sot pale la yo se <http://www.listen-up.org/aids-out.htm>.

Konbyen fwa pou yo refè moul pou yo mete nan zòrèy la yo?

Timoun ki genyen ti kò yo byen jèn, ki genyen ladann zòrèy yo, ki ap devlope a you vitès ke nou pa te ka kwè epi lè sa nou ta dwe refè moul zòrèy la pi souvan pou nou ka chanje yo pi souvan. Ou kapab bezwen refè moul lan nan you espas tankou chak 3-6 semèn lè timoun nan jèn anpil. Pandan ke timoun nan ap grandi, li devlope mwens epi le sa ekoutè pral bezwen refèt mwen souvan. Ekoutè ya dwe byen chita nan zòrèy la oubyen son ap retounen (you bri pike fò) ki pral fèt. Byen ke lè ou bese volim ti aparèy ki pou ede ou tandè ya son ki ap retounen sou fòm pike fò ap bese tou pandan kèk jou, li bese tou fòs son klè ke timoun nan tandè ya. Premye fwa ou wè ke ti aparèy la ap bay ti son ki retounen sou fòm pike fò wa, paran yo dwe rele doktè ki ap okipe li de zòrèy la pou li vin pwograme you fwa pou li pran mezi pou li fè lòt ekoutè. You fwa ke yo fin pran mezi pou fè lòt ekoutè yo, li ka pran 1-2 semèn konsa pou laboratwa ekoutè ya fin fè sa ki bon wan. Lè ou ap tann ke yo al fè ekoutè ya sa ka genyen konsekans ke pandan kèk semen ou ap tandè ti bri ki ap retoune yan ki pike fò wa, oubyen oubyen ke ou rete ak ti aparèy ki pou ede ou tandè ak volim nan byen ba ki fè timoun ou wan vin pi difisil pou li tandè epi devlope lapawòl.

Ki lòt kalite bagay ki ta kapab ede mwen ak timoun mwen yan?

Teknoloji Pou Sistèm Tandè FM nan

Timoun yo ki sèvi ak you ti aparèy ki se sistèm FM ki pou ede yo tandè kapab genyen pi gwo difikilte pou yo pale kan genyen ti bri ki ap fèt anba anba oubyen kan genyen you opalè ki ap jwe a you distans ki ka ale pi lwen ke pye. Pou sityasyon sa yo, you sistèm san fil FM ta kapab pi bon pou sèvi. You sistèm FM ki genyen de pati prensipal anplifikatè/reseptè ke timoun nan pote ya ak mikwo/transmetè voye li bay opalè ya. Sistèm FM nan fèt pou anplifye siyal ki soti nan mikwo/transmetè you fason pou li vin pi fò ke siyal ou resevwa pa reseptè/mikwo. Inan fason sa, pawòl ki ap soti nan opalè ya toujou pifò pase nenpòt lòt ti bri ke timoun nan tandè yo. Kèk timoun kapab sèvi ak sistèm FM lan tankou you premye fòm anplifikasyon tandiske genyen lòt ki ka sèvi ak sèlman aranjman ki kon fè bri yo. Menmsi se ak you sistèm FM ke ou ap sèvi pou premye anplifikasyon wan, timoun nan yo ta dwe genyan pandan jounen yan kote yo ap tandè pa mikwo anviwonman pase se mikwo sistèm FM lè sa yo ap kapab devlope kèk kalifikasyon san pwoblèm pou yo ka localize yo.

Anplifikatè Telefòn

Se you bagay ki vin fè ou tandè siyal telefòn pi fò epi ki kapab sèvi ak ti aparèy ki pou ede ou tandè ya oubyen san ti aparèy ki pou ede ou tandè ya.

Fèmen kapchon

Se you bagay ke yo mete nan televizyon oubyen ki tou anndan televizyon wan ki pèmèt ou kapab li sa ke moun ki ap pale yo ap di.

Kisa Sèvis Relè ya ye?**RELE NAN 1-800-955-8771**

Yo bay aksè telefòn a moun ki tande di yo, ki soud yo, oubyen a sa ki pa pale ki pa tande yo. Yo ede espesyalman Asistan nan Kominikasyon (CAs) ki ka fè tout kout fil yo epi ki rete sou liy lan pou pou transmèt pa relè mesaj elektwonikman pa Telefòn Tèks yo (TT/TTY) ou dirèkteman de bouch a zòrèy. Nimewo ke ou ka rele gratis ak aksè pou peye ya se 1-800-955-8771.

Sèvis la disponib 24 rè pa jou, san ke li pa genyen you valè apèl pou li pran pa jou. Zouti kominikasyon sa yo valb pou tout moun ki soud, tout moun ki tande di, oubyen tout moun ki pa pale ki pa tande ki pa genyen okazyon pou yo jwenn kout fil pèsònèl epi pou yo fè biznis tankou nenpòt lòt moun ki ap sèvi ak you telefòn. Pa TT/TTY ak vwa moun ki ap sèvi ak yo kapab bay kèk apèl pa sèvis relè ya. Moun ki pa kapab pale oubyen tande nan telefòn dwe genyen bezwen you telefòn telesriptè TTY. Apèl ke yo fè nan Sistèm Relè Florid la pa genyen okenn moun ki kon sa. Tout apèlyo ap rete prive, epi pa genyen okenn disk ki anrejistre konvèsasyon ke ou te fè ya.

POU VIN YON BON PARAN

Tout timoun bezwen twa kalite resous nan kò yo si yo ta vle vin tounen jèn ki tou genyen disiplin sou yo:

1. Bon santiman konsènan pwòp tèt li ak lòt moun;
2. Byen konpran sa ki byen ak sa ki pa bon; epi
3. Toujou genyen solisyon pou rezoud pwoblèm.

Douz Fason pou Leve Timoun Ki Pou Fè yo Genyen Disiplin ak Pwòp Tèt yo ak pou yo Vin Jèn Ki Responsab:

1. Montre yo ke ou renmen yo

Yon ti jès pou montre yo ou renmen yo kapab siprime move konpòtman. Kan you timoun, tifi ou tigason, santi ke yo renmen li, li vle fè paran li plezi. You bèl ti lè nan figi ou, you ti vwa byen dous, you ti jan ou gade ak anpil admirasyon ak kè kontan, you ti kwoke, tout bagay sa yo montre kijan ke ou renmen yo vre. Kèk timoun ki pi gran, ki kon santi ke yo anbarase pa kè jès fizik, ta renmen anpil yon jwèt tankou yon match espesyal de tan zantan ak manman yo oubyen ak papa yo.

2. Pa bay sipriz

Timoun yo byen kontan lè yo nan you anviwonman ki pa ba yo sipriz, ki pa bayo kè sote. Tout ti rutin yo ak pwogram yo fè yo, tout bay you santiman estabilite ak sekirite. Bagay sa mache tou ak konpòtman paran yo – ak mesaj konfòm yo ak konsekans rezonman yo, ki pral vin fè ke timoun sa-a fè paran li konfyans. Konsistans lan kapab enpòtan pou anpil timoun ki pa tande ankò oubyen ki pa fin ka kominike twò byen.

3. Kominike Klèman

Asire ou ke mo ou ap di yo vle di menm bagay ak jès ke ou ap fè yo. Timoun ki piti yo bezwen anpil eksplikasyon bagay yap di yo. Pou montre yo you bagay ke yo pa kapab wè “pataj” se pou fè sa ak kèk ekzanp.

Si genyen you defi nan kominikasyon wan paske te genyen you moun pa tande ankò, wa oblije devlope yon bon sans fason pou konble vid sa-a. Ak you timoun ki pa tande ankò, konsidere ke ou te kreye you fason pou ka asire ou ke mesaj ou bay la, li konprann li jan ke ou te vle an. Fè li repete sa ke li te konprann lan. Fè you jwèt ak wòl yo pou aprann teknik pou poze kesyon ki pral vin esansyèl nan kay la, nan lekòl la, ak nan tout anviwonman kote timoun nan ap viv la.

4. Konprann Pwoblèm Konpòtman

Antan ke bon obsèvatè, ou kapab jwenn enfòmasyon ki kapab ede ou konprann konpòtman timoun ou wan. Chèche you model. Kisa ki te pase anvan ke move kondwit lan te kòmanse? Kilè, ki kote, epi kiyès ki te la lè sa te pase ya? Eske genyen you kòz fizik ki esplike bagay sa tankou grangou oubyen fatig? Esperyans ke yo te fè sou kominikasyon wan pa te reyisi, rezilta yo te kraze sa nèt, se te kòlè ak kite sa? Eske tifi sa oubyen tigason sa te santi li menase depase oubyen yo te meprize li? Timoun ou wan èske li ap chèche atansyon wan you jan dezagreyab? Oubyen èske li pakab adapte li a la vi-ya oubyen li montre ke li genyen you enèji fizik ki negatif? Sa li ta gen bezwen ...pinisyon oubyen you moun pou koute plenyen li yo?

5. Gentan Pran Timoun nan Pandan li “Bon”

Li fasil pou aksepte sa ke nou dakò, epi li difisil pou blye sa ke nou pa renmenl. Bagay sa yo vin fè ou pi fasil pou kite pase okazyon pou ta fè konpliman pou bon konpòtman epi pou rete chita sèlman sou move konpòtman. Montre timoun ou wan lè ou kontan epi lè ou apwouve sa li fè ki bon. Chanje pawòl ki te “non” nan pawòl ki se “wi” , tankou “ Mwen renmen kijan keou pran swen de bèl po antik sa-a.”

6. Mete Timoun yo nan you Anviwonman ki pa genyen sa ki pa bon

Timoun yo renmen evolye epi pran plezi nan anviwonman kote ke yo ka pran bagay, monte sou yo, demonte yo, epi (petèt) ranje yo. Se pa you twò move bagay, sa nati pa timoun yo menm ki konsa. Se pou sa ou mete yo nan you bon anviwonman ki pa genyen pwoblèm. Plis kote ya genyen bagay pou timoun nan kontwòl se plis kote ya bon, timoun nan va genyen mwens pwoblèm move konpòtman. Konsidere kijan bagay sa mache ak timoun yo oubyen menm ak jèn timoun yo. You anviwonman ki bon se you kote ke tout prensip yo ak tout limit yo byen esplike epi byen konprann

7. Etabli règ ak limit ki rezonab

Ni paran yo ni timoun yo pa ta renmen viv you kote ki tankou yon diktati, ki tèlman gan règleman ke yo pa ka obsève tout. An jeneral, timoun piti kapab konnen sèlman 2 zou 3 règleman, epi yo bezwen anpil siveyans de granmoun yo pou obsève règleman sa-yo. Fè ke lang nan vin senp pou yo epi dirèk, tankou: “Sèvi ak mo yo. Pa frappe”.

Tank timoun nan ap grandi se tank limit lan yo ka fè yon ti lache. Sòti de limit yo, se yon bagay ki mande anpil konfyans ant paran ak timoun lan. Si timoun piti ou wan oubyen jèn timoun ou wan montre ke li genyen you konpòtman ki responsab, li ta dwe jwen you rekonpans ak kèk lòt privilèj. Si li manke responsablite, limit yo kapab vin pi sere jiskaske konfyans yo etabli ankò.

8. Dezamòse etap Eksplozyon wan

Se pou fè sa kan timoun ou wan ase kalm pou li fè diskisyon sou you pwoblèm. Se pou gentan fè entèvansyon anvan ke ou gentan vin an kòlè. Si kèk sitiyasyon konn mete dezagreman, pale de sa anvan tan epi kreye kèk plan pou ka fè fas a pwoblèm yo epi pou ka rezoud yo. Pou timoun ki pa tandè byen, li rive souvan ke yo pa konpran yo, paske yo nan you kote ki genyen diferans nan komunikasyon; sa ka fè yo vin fache oubyen an kòlè. Se pou prevwa jan de sitiyasyon sa yo. Anpil fwa paran yo kapab ede timoun yo evite bagay sa lè yo pale ki solisyon ke yo ka pote nan pwoblèm nan yo ke yo ka sèvi ak solisyon sa yo lè genyen kriz.

9. Se pou Aprann Yo Kèk Bon Teknik Pou Solisyon Pwoblèm yo

Genyen kèk bon solisyon pou pwoblèm yo, epi kèk solisyon ki pa bon tou. Kijan ou ap fè pou timoun ou wan ka konnen ki diferans ki genyen ant yo de ya? Se pou kòmanse pa konpòtman ke ou pa ka aksepte ya epi eksplike poukisa ou pa kapab aksepte li. Se pou swiv ak sijestyon ki pozitif pou ka fè li lòt fwa ki ap vini yo. Pou timoun ki genyen pi piti ke kat an, li pi bon pou ta di yo sa ou ta vle yo fè lòt fwa ki ap vini yo. Pou timoun ki pi gran yo ki kapab pale ak panse pou kont yo, mande yo kijan yo ta wè li ta pi bon pou yo fè li lòt fwa ki ap vini yan. Ou kapab di ki lòt solisyon ke ou ka fè si ou bare tou. Timoun yo ap grandi epi yo ap vin granmoun, yo kapab sèvi ak taktik plis ak siksè si yo ap fè pratik sa depi lè yo timoun.

Si genyen you pwoblèm ki prezante akòz bagay ke yo pa te byen konpran, ki anpil fwa konn parèt kay timoun ki pa tandè byen, se pou sèvi ak menm mwayen sa yo, epi se pou eksplwate chak okazyon sa yo pou ka ogmante baz langaj timoun ou wan konsènan kè pwoblèm ke li bezwen rezoud. Lè ou konnen esprime panse ou ak santiman ak opinion timoun lan, sa ap ogmante kapasite yo pou rezoud pwoblèm yo.

10. Pa Reaji Twò Brital

Bay anpil atansyon a move konpòtman ka kreye anpil lòt pwoblèm. Fòk you lè ou di timoun ou wan pou li ale oubyen pou fè li kite you teren kote li tap jwe e kote li te gan move konpòtman, sa ap bay you pinisyon pou move kondwit san li pa atire tension sou aktivite ya.

11. Chèche Ed Pwofesyonèl Kan ou Bezwen

Anpil nan timoun ki ap grandi yo va korije tèt yo de pwoblèm konpòtman ke timoun kon abitye genyen yo ak konsèy paran oubyen lòt granmoun a kote yo. Men pou you ti pousantaj timoun, pwoblèm yo pèsiste e menm ka vini pi grav. Asistans pwofesyonèl se yon bon jan resous ki kapab ede anpil nan pwogram pou konbat move kondwit.

12. Se Pou Ni Ou Menm Ni Pitit Ou Wa Genyen Pasyans

Move konpòtman se yon bagay ki rive anpil. Erè se nan nati moun li ye menm epi se pou nou aprann de yo. Epi se you etap kapital nan devlopman yon timoun pou li kapab fè sa. Si chak moun swiv 12 etap sa yo, nòmalman epi ou wè pitit ou wa toujou ap genyen menm move konpòtman, se pou sonje ke timoun ou wa toujou ap aprann lè se timoun li ye. Konsistans ou wa, se pasyans ak renmen ke ou ap bay timoun nan pou li ka vin you granmoun ki djanm.

Sa soti epi li adapte pa Leanne Seaver, Colorado Hands & Voices, depi Thelma Harms Ph.D., University of North Carolina, Chapel Hill

PRAN FÈTÈKÒZ POU PITIT OU

Ou ap tèlman santi ke ou genyen pwoblèm lè ke ou aprann ke timoun ou wan pa tande byen. Timoun ou wan ki pa tande ya, ta dwe al nan konsiltasyon pi vit ke posib pou li konnen kijan sa ye epi pou li pran ti aparèy ki pou ede li tande ya. Ou ap genyen pou travay sou sa ak konpayi asirans ki vap dwe peye tout depans medikal la yo. Pran fètèkòz timoun ou wan mande anpil enèji ak pèsèverans. Ou ka vin dekouraje lè bagay yo sanble pa mache jan ke w ta vle men tou ou ka byen renmen lè ou atenn bi ou tap chache yo.

- **Lalwa**
 - **IDE**
 - **Pati C**
 - **Pati B**
 - **Seksyon 504**
 - **ADA**

Lalwa

Paran yo se yo ki pran defans pitit yo ki tande di oubyen ki soud nèt..

An tan ke paran, ou genyen pou devwa pou atann ou aske moun ki nan domèn nan trete ka pitit ou wa seryezman ak anpil respè. Se dwa ou tou pou deside kisa ki ap pi bon pou pitit ou wa epi pou patisipe nan desizyon ke yo ap genyen pou pran pou li yo. Ou pa dwe aksepte ke you bann pwofesyonèl oubyen ke distri nan you lekòl ofri ou si se pa ta sa ke ou ta vle pou timoun ou wan. Ou ka mande lòt bagay pou ti moun lan, sa ka mande pou ekri lèt, fè kèk kout fil, chache asistans lòt pwofesyonèl, ak al asiste reyinyon pou li. Sa se you travay ki di anpil, ki pa janm fini epi ki gen baboukèt. Se ou menm ki pi bon avoka pitit ou wa kit li se tifi kit li se tigason nan tout karyè tan li ap fè lekòl la.

Genyen anpil kalite fòm lwa ki pase men ki pale de sèvis ak dwa pou tout moun ki tande di oubyen ki soud nèt. An tan ke paran ou dwe konnen tout lwa sa yo.

“Individuals with Disabilities Education Act (IDEA)”

Lwa sa mande ke tout timoun yo dwe resevwa bon jan fòmasyon de leta gratis avèk aksè nan pwogram etid jeneral la ak estanda ki trè elve.

“Part C of the Individuals with Disabilities Education Act”

Pati C ya regle sèvis pou timoun yo ki tou piti yo jiskaske yo genyen twa zan. Bout sa yo enpòtan anpil nan seksyon lwa ki rapòte a sèvis ak sa ki genyen a wè ak sipò ki ka vin rive nan milye natirèl yo. Pou timoun ki donmaje, anpil fwa milye natirèl pa yo se kote ke yo ap viv ansanm ak fanmiy yo. Pou timoun ki vin pa tande ankò yo, anviwonman nòmal yo kapab yon milye kote timoun lan kapab kominike ak lòt moun.

Genyen you seri de okazyon ke timoun nan dwe resevwa kèk sèvis ki pa nan aranjman kominote ya oubyen lakay li ke yo ap bay an tan ke pwogram ki pou trete li bonnè. Sèvis klinik nesèsè sa yo ta dwe youn nan sa ki fè pwogram nan konplè ya ki genyen ladann okazyon pou pitit ou wa patisipe nan tretman nan anviwonman nòmal li (pa egzansp. Lakay li, lakay grann li, nan kote yo ede timoun yo) ak nan kominote ya.

You lòt bagay ki genyen you gwo plas nan Pati C ya IDEA ki se you lwa ki rale sou fanmiy lan ak sou dwa yo pou pran desizyon konsènan sa ki ap pi bon pou timoun yo. Anpil fanmiy baze yo sou pwosesis pou yo pran desizyon sa yo pa Ekip Sipò Fanmiy yo. Yo ankouraje paran yo al chwazi pwogram ke yo santi kap pi bon pou fanmiy yo.

“Pati B de Individuals with Disabilities Education Act”

Pati sa-a regle sèvis ediikasyon pou chak timoun ki genyen ant 3 a 21 an. Pandan si mwa pou pi piti anvan twazyèm anivèsè nesans pitit ou wa, timoun ou wan ki tou piti ya & Pwogram Pou Tretman Bonè Timoun Piti yo pral fè you referans fòmèl nan zòn lekòl li ya. Bagay sa pral lanse pwosesis la pou ka konnen si pitit ou wa va resevwa sèvis edikasyon espesyal sa-a kòm etidyan lè li va gan twa zan.

Lè yo aksepte timoun nan pou li pran sèvis edikasyon espesyal la, sa pral baze sou de kesyon. Premye ya, si yo wè ke pitit ou wa vin pa tandè ankò, sa pral vin afekte kapasite li pou li aprann epi dezyèmman sa pral bezwen ke yo bali you edikasyon ki fèt espesyalman pou sa. Timoun sa-a pral kapab resevwa sèvis nan lekòl ki nan zòn nan lè li va genyen twa zan. « Timoun yo & Pwogram Pou Tretman Bonè Timoun Piti yo » pral travay avèk ou ansanm avèk lekòl nan zòn lan pou li ba w sèvis yo. Wa ka jwenn you ti gid ak you kasèt videyo ki esplikè pwosesis sa-a nan “Department of Education Clearinghouse Information Center” (Sant Enfòmasyon Depatman Edikasyon) an, nan adrès entènèt sa-a www.firn.edu/doe/commhome/. Plan pou chanjman montre ki aktivite ki pou fèt pou ka wè oubyen pou ka devlope you pwogram ki bon pou pitit ou wa. Epi pou fini, pwogram lekòl pou timoun nan, sèvis ak sipò yo kapab montre nan you dokiman ke yo rele Plan Edikasyon Endividyèl oubyen PEE (Individualized Educational Plan or IEP). Kèk atik ke ou ta dwe jwenn ki antre nan PEE se:

- Bezwen ekipman (pa egz., sistèm FM ki bay timoun nan aksè pou li tandè sa pwofesè ya ap montre menm a you distans ki plis pase 3 pye oubyen menm lè genyen bri ki ap fèt nan klas la)
- Sistèm akoustik nan klas la (plan lekòl yo, klas yo ak sistèm ki pou bay van yo, oubyen lòt aktivite ki fè bri yo. Bagay sa yo anpeche ke timoun nan ki te deja tandè di ya konprann sa yo ap aprann li a loral yo, menm si yo sèvi ak you sistèm FM).
- Filozofi pwogram nan (sa vle di, pale-tandè ya, kominikasyon total)
- Antrenman ki nesèsè pou pèsonèl la ak pou terapès yo
- Nivo sipò ke ou te bezwen
- Interaksyon ak lòt yo ki genyen ladan you timoun yo ki pa tandè yo.

“Atik 504 nan Reyabilitasyon nan Lwa 1973”

Se pou li asire tout moun ki donmaje jwenn tretman oubyen sèvis espesyal nan lekòl ak lan fòmasyon yo. Menm si yo pa kapab ale nan Pati B ya, lekòl yo kapab fèt pou ba yo sèvis sa yo jan ke Atik 504 nan Reyabilitasyon nan Lwa 1973 mande yo fè li.

“Americans with Disabilities Act of 1990 (ADA)”

Se pou asire tout moun ki andikape yo kapab gan aksè a manifestasyon, espas ak opòtinite piblik yo. Fanmi yo konn wè anpil fwa ke lwa ADA ede yo jwenn asistans pou yo patisipe nan resous kominote ya tankou aktivite rekreyasyon oubyen aktivite pran swen timoun.

Si ou genyen you asirans prive, ou ta dwe verifye kisa lap peye pou depans tretman timoun lan tankou konsiltasyon tandè, ti aparèy ki ede li tandè yo, sèvis ki ap swiv yo, ak pawòl/ langaj/terapi pou pale. Li kapab nesèsè pou ou pou aprann konpayi asirans yo epi/oubyen moun ki anlwaye ou wa poutèt pou ka jwenn asirans ke ou bezwen pou pitit ou wa,

KONKLIZYON

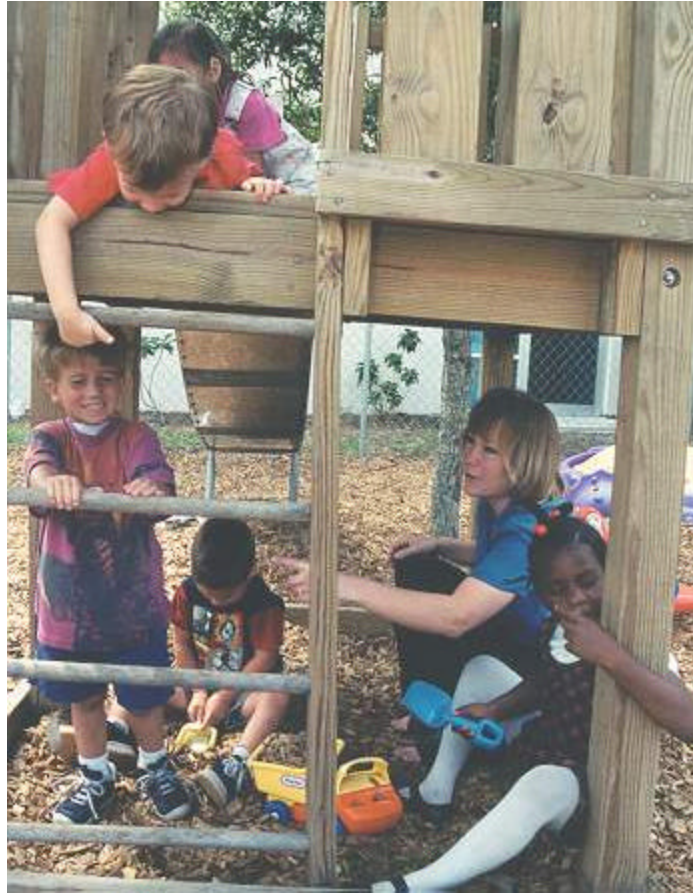
Pou fanmiy ki genyen timoun piti ki pa finn tande byen, se you moman kote ya jwenn anpil enfòmasyon epi ya montre yo kijan pou yo sèvi ak enfòmasyon-an, paske ya gan pou pran plizyè desizyon. Ou genyen anpil chwa pou fè pou pitit ou. Ekip pwofesyonèl ou wa ap kapab ede w pran bon jan desizyon ak asiste fanmiy ou. Sonje ke se ou menm ki konnen kisa ki pi bon pou pitit ou ak pou fanmiy ou.

“The Florida Infants & Toddlers Early Intervention Program” kidonk Pwogram Tibebe yo Ak Tretman Bonè Pou Timoun Piti yo, ki nan leta Laflorid la pare pou li travay ak fanmiy yo pou devlope èd ak sèvis ki ap satisfè tout timoun nan chak fanmiy. Pwosesis sa-a, te pran an konsiderasyon sityasyon timoun-lan ak fanmiy li, sa yap fè, sa ke fanmiy lan genyen, resous li, epi tou li la pou li ede fanmiy yo wè kijan yo pral aji nan lavni.

You fwa ke yo idantifye ke timoun ou wan pa tandè ankò, li enpòtan pou fè li fè ekzamen pou gade si li wè byen. Anpil fwa, lè yo pa wè ankò mache ak pa tandè ankò. Kèk kòz, oubyen kèk sendròm ki fè ke ou pa tandè ankò se menm yo ye ak sa ki fè ke ou pa wè ankò yo. Yo mande pou timoun nan fè you ekzamen tandè yo ak ekzamen je yo regilyèman. Wè byen enpòtan anpil paske timoun ki soud trè souvan sèvi ak je yo pou ede yo konprann sa kap pase.

Pou fanmiy ki genyen timoun ki vin pa tandè ankò yo, nan premye mwa apre ke yo vinn dekouvri sa, lè sa genyen anpil enfòmasyon ke yo ap jwenn epi yo ap konnen kisa pou yo fè. Genyen anpil metòd pou trete you timoun ki pa tandè ankò. Moun yo ki kwè ke you metòd pi bon pase you lòt yo kapab genyen anpil pasyon konsènan kwayans sa-a. Sepandan, li enpòtan pou fanmiy timoun-lan pran ransèyman nan men anpil pwofesyonèl ki la pou trete moun ki tandè di yo oubyen moun ki pa tandè ankò yo. Bagay sa ap ede yo pran meyè desizyon pou tèt pa yo ak pou pitit-yo. A la long, lè timoun-lan ap grandi, ou ka vle chanje desizyon ou te deja pran-an. Itilize sèvis “The Florida Infants & Toddlers Early Intervention Program”-lan pou chache enfòmasyon, epi pou kapab poze kesyon sou enfòmasyon ke ou jwenn nan. Objektif nou se ede fanmiy yo pou satisfè bezwen timoun ki pa tandè ankò epi kreye kondisyon pou timoun yo devlope ak grandi kòm sa dwa.

KÈK DEFINISYON

Genyen anpil bagay pou konnen konsènan lè moun vin pa tandè ankò epi seksyon sa ta dwe ede aprann tèminoloji ak mo sa yo. Moun ki pa tandè yo genyen anpil espresyon ak you valè mo ke lòt moun pa konn abitye sèvi.

ABR / AUDITORY BRAINSTEM RESPONSE – *Se you analiz ki pa twò gwo ki pèmèt ou mezire repons yo ak you bagay ki ap fòse tande pa you dechay ke li ap bay newòn yo ak nè sèvo wa ki pou pèmèt ou tande. Analiz sa ap kapab di ou si sèvo wa detekte yo, menm si se nan ka you timoun ki toupiti.*

ACOUSTIC FEEDBACK – *Ti bri ki retounen sou ou sou fòm pike epi ki fò wa fèt kan ou resèvi ak mikwo wa nan you sistèm anplifikasyon, tankou you sistèm adrès piblik oubyen you ti aparèy ki pou ede ou tande.*

ACOUSTICS – *Konsènan bri yo, se lasyans tande ya oubyen se lasyans ki etidye zafè bri. Anpil fwa yo konn di se lasyans ki etidye kalite anviwonman ki ap tande ya.*

ACQUIRED HEARING LOSS – *Moun ki pa tande, men ki pat konsa lè yo te fèt.*

ADVOCACY – *Limit sa fè paran yo konnen wòl yo antan ke gadyen ki ap jwe nan devlopman ak nan siveye pwogram edikatif pitit yo wa. Se pou fè avoka pitit ou wa sa vle di se pou konnen kisa ki dwa asire ou pa lalwa epi pou patisipe byen fon nan desizyon ki pou asire ou ke sèvis yo bayjan ke ou te vle ya pou devlopman edikatif pitit ou wa.*

AMERICAN SIGN LANGUAGE (ASL) – *Se you lang kote moun yo kominike pa siy, kèk espresyon ak kèk jès, alye ke yo fè yo diskou jan lòt moun yo konn pale ya. ASL la sa you lang ki genyen pwòp zafè pa li ki pa genyen okenn lyezon ak angle ke yo ekri ya oubyen sa yo pale ya. Li geyen you sèl gramè ak sentaks pa li.*

ANALIZ TANDE YA – *Analiz la ba ou you repons klè wi/non sou kesyon ke ou poze ya, “Eske moun sa pa tande tout o mwens èske se nan you sèten degree ke li tande nan son ke nou lanse yo (frekans)? Moun ki echwe yo nan analiz yo, genyen bezwen plis ekzamen tande pou yo ka wè si li genyen you pwoblèm nan tande li.*

ANPLIFIKASYON – *Lè yo sèvi ak ti aparèy ki pou ede ou tande ya ak kèk lòt bagay elektwonik ki pou ede ou ogmante volim bri yo de fason pou ka tande yo ak plis fasilite epi pou kapab konprann yo.*

ASSISTIVE LISTENING DEVICE (ALD) – *Nenpòt kalite ti aparèy elektwonik ki pou ede ou tande, kit li se aparèy pèsonèl ki pou ede ou tande ya, kit se sistèm FM, kit se antre espesyal pou telefòn oubyen televizyon yo, ak alam yo epi ak siyal anplifye yo ki disponib pou ede moun ki soud yo ak moun ki tande di yo pou vin fè yo tande pi byen, fè yo adapte yo a anviwonman yo wa, epi ranpli fonksyon yo pi byen nan sosyete ya.*

ATONAL – *Li fè referans a kalite vwa ki manke nan enfleksyon tradisyonèl; yo, nan modilasyon yo, nan tonalite mizik yo oubyen nan amoni yo.*

AUDIOLOGICAL ASSESSMENT / AUDIOLOGIC EVALUATION – *Se you analiz ke you doktè zòrèy pou li kapab dekouvri nan ki pwen pitit ou wa tande nan diferan frekans (ke yo ba li yo), epi ak kèk rekòmandasyon pou si aksyon ki anplis ou ki pa anplis ki pa endike.*

AUDITORY-ORAL – *Se you apwòch ke yo fè ki montre ou kijan pou timoun nan tandè epi pale pandan ke li ap devlope kapasite tandè rezidyèl li epi li ap anplwaye tandè ya tankou you kanal prensipal pou li ka jwenn liskou ak lapawòl. Objektif bagay sa pou timoun yo se, byen bonè epi fè sa anpil, pou kapab devlope lapawòl natirèl ak grandi ak kalifikasyon nan zafè lekòl yo ki fèt pou sa yo, epi pou pou devlope yo jiskaske ou rive mennen manm endepandan yo ak kontribiyon nansosyete ya.*

AUDITORY TRAINING – *Pwosesis la se fòmè you tandè rezidyèl de moun ki ak tout konesans yo, ki ka idantifye, epi ki ka entèprete you bri. Bagay sa konn abitye genyen ladann you teknoloji ki ap de ou (swa you ti aparè ki pou ede ou tandè oubyen you kokleè ke yo mete pou ou) epi fòmasyon wan se pou idantifye ak entèprete bri yo kòrèkteman.*

AUDITORY-VERBAL – *Filozofi tandè-pale ya genyen sipò dwa timoun yo ak tout degre ki genyen lè yo vin pa tandè ankò wa yo pou yo devlope kapasite yo genyen pou yo tandè ak pou yo pale nan lang ke tout moun ap pale ya. Fason ke yo ap trete chak moun apa anplwaye kèk paran pou yo kòmanse devlope langaj nan you premye tan kay timoun nan yo ki pa pale yo oubyen ki pa tandè yo. Objektif la se pou timoun ki pa tandè yo grandi na you anviwonman kote ke yo ka etidye epi viv nòmalman pou yo kapab vini demen sitwayen ki endepandan epi ki ap kontribiye na sosyete ya. Moun ki okipe li de pale-tandè ya ki ap fè tretman se you edikatè ki kalifye pou zafè timoun ki vin pa tandè yo, moun sa se you doktè epi/oubyen ki konn trete maladi na lang ke yo pale yo ki sipòte apwòch Tandè-Pale ya.*

AUDYOGRAM – *Se you chema ki montre kapasite moun yo pou yo detèmine kèk lansman diferan (frekans yo) nan diferan volim (entansite yo) de bri ke yo anrejistre yo.*

AURAL (RE) HABILITATION – *Fòmasyon sa fèt pou ede moun ki pa tandè yo oubyen pou timoun yo ki pa tandè akòz you bagay yo genyen devan lang yo pou yo aprann sèvi ak tandè rezidyèl la. Fòmasyon wan ka genyen ladann devlopman kapasite yo, pou ka konprann sa moun ap di lè ou gade bouch li, devlope langaj ak bay kèk konsèy psikolojik pou moun yo ak pou fanmi yo.*

BEHAVIORAL OBSERVATION AUDIOMETRY – *Evalyasyon repons bri you jèn timounkote ke ou ap obsève konpòtman espesyal ke li genyen kan bri yo ap fèt nan you kote ki genyen bri ladann tou.*

BILATERAL HEARING LOSS – *Ou pa tandè ditou ditou nan tou de zòrèy ou.*

BILINGUAL / BICULTURAL – *You fwa li fasil paske se nan de lang de kilti tankou (lang yo konn abitye pale ya) epi kilti ya se kilti moun ki soud yo (Lang Siy Amerikèn).*

BODY AID – *You inite ki pou pèmèt ou anplifye sa ou pote sou kò ou yo ak fil ki ale jis tandè ou yo. Li fè ou tandè sa ki fèt yo pifò ki se (pisans) epi li diminye tout ti bri anba anba ki pike yo pou moun ki ki pa tandè ditou ditou yo ki grav yo. Prensipalman sèvi sèlman nan kèk sitiyasyon espesyal kote ke ti aparèy yo ki pou ede ou tandè yo nannivo zòrèy yo pa kapab sèvi.*

BONE CONDUCTION – *Son yo se zo tèt ou ki pèmèt ou resevwa yo. Tande pa kondiksyon zo wa dwe wè kèk devyasyon ki genyen nan zòrèy ekstèn nan ak nan zòrèy mwayèn nan epi fòse dirèkteman kokleè ya an pasan pa kèk vibrasyon pa zo tèt la.*

BRI NAN ZON NAN – *Bri ki soti anba anba yo, ki ap monte son prensipal la.*

CHRONOLOGICAL AGE / ADJUSTED AGE – *Laj kwonolojik se kijan timoun piti ap vin gran oubyen se timoun nan ke yo baze sou dat nesans li. Yo fè bagay sa parèt tankou se you bann timoun ke yo ap soutni ansanm. Si you tibebe fèt anvan lè anvan nèf mwa, devlopman li yo kapab mezire li ak laj li sanble ya. Laj li sanble ya ap teni kont de peryòd ant lè li te fèt la ak lè ke li ta dwe fèt la. Lè nou gade bagay sa yo sa ba nou you refleksyon pi klè de kisa pwogrè devlopman tal de timoun piti yo ta dwe ye. Laj lisansib genyen yan anpil fwa pa nesèsè kan timoun piti ya vin genyen de zan. Laj ajiste pou li tandè ya pral mache ak konbyen tan you timoun te anplifye epi li te relye li ak esperans sou devlopman tandè ya ak lapawòl la.*

COCHLEAR IMPLANT – *Se you operasyon chirijikal ke yo fè pou yo mete you ti bagay elektwonik pou fòse nè ki fen yo nan zòrèy entèn nan (Kokleè) poutèt pou moun ki pa tandè byen yo ka tandè tout ti bri ak pawòl ke lòt moun ap pale yo.*

COGNITIVE – *Fè ou panse a kapasite pou panse, pou aprann ak pou sonje.*

CONDITIONED PLAY AUDIOMETRY – (CPA) – *Pandan ke yo ap jwe odyometri ya timoun yo ap ede doktè ki ap ede yo tandè konprann règ pou li jwe yo se you jwèt ki baze sou you repons ki baze sou you ti bri. Pa ekzanp kan timoun nan prezante ak you ti bri tifi oubyen ti gason sa dwe kite you bout nan nan veso wa, ki di ki bri ke li te tandè ya. Jwèt odyometri ya yo sèvi ak li anpil fwa timoun nan pako genyen 18 mwa.*

CONDUCTIVE HEARING LOSS – *Lè timoun nan de jou an jou ap tandè pi ba, ki rive akòz ke li manke rive nan zòrèy entèn nan pa kanal nòmal de wout lè zòrèy ekstèn nan ak pa zòrèy mwayèn nan. Kay timoun yo, lè yo pa tandè you ka geri, epi anpil fwa se otit yo ki te lakòz.*

CONGENITAL HEARING LOSS – *Lè timoun nan pa tandè depi li te fèt, oubyen li vin pa tandè nan premye jou li te fèt yo.*

CONTENT – *Fè ou panse a vokabilè. Timoun yo kapab konprann kèk mo òdinè tankou tas la ak soulye ya, men yo ka pa kapab konprann kèk mo ki pi fò, ki pi sofistike tankou yo vè, you kilbitè, you tas sipi, you bòt, you pouswa oubyen bagay ki pou sere kab yo.*

CUED SPEECH – *Se you sitèm nan bouch ki sèvi ak fòm men ou li kapab fè moun konprann sa ki ap soti nan bouch lòt moun ki ap pale ya. Mòd de kominikasyon sa bay moun ki pa tandè ya kèk endis anplis konsènan bri ke opalè ya fè ya, men se pa you lang li ye (menm jan ak ASL la).*

DECODER – *Se you bagay ki genyen ladann you pis elektwonik oubyen ki ka montre kèk lejann ki fèmnen nan you pwogram televizyon oubyen kasèt video kode. Epi yo konn rele li tou you adaptè telekapchon.*

DESIBEL: (dB) – *Se you inite de mezi ke yo sèvi pou mezire entansite you son. Plis genyen plis desibèl se plis ou ka tande bri ya pi fò. Gam pou tande nòmal la soti nan 0 dB (ti bri ki byen ba yo) pou rive nan 120 dB (ki se pi wo ki pa bon pou wou wa). Yo di ke you moun soud se lè li pa kapab tande you ti bri ki pi piti ke 16 dB*

DETECSYON – *Se kapasite ke ou genyen pou tande you ti bri oubyen pou pa tande okenn ti bri. Se sa ki bagay ki pi enpòtan. Kapasite ou genyen pou distenge, pou idantifye, pou rekonèt, ak pou konprann bri ya, tout bagay sa yo kontwole baz deteksyon bri yo.*

DOKTE KI OKIPE LI DE ZOREY – *Se you moun ki genyen you diplòm epi ki konnen kijan pou geri moun ki malad, oubyen ki pa tande ankò nan zòrèy yo. Doktè sa yo lè pou yo trete ou, yo distribye kèk ti aparèy ki pou ede ou tande ak kèk lòt bagay ki bon pou ka tande.*

DOKTE POU PWOBLEM LANGAJ (SLP)– *Se you moun ki travay ak moun ki genyen you pwoblèm you kote espesyal nan sektè pawòl la ak nan lang li. You SLP se you moun ki genyen diplòm pwofesyon wan. Anpil nan SLP yo rete travay ak moun ki pa tande sèlman men yo kapab genyen kèk lòt fòmasyon oubyen kèk lòt esperyans.*

EARMOLD – *Se you ti bagay ke yo fè an plastik oubyen an vinil pou mete nan zòrèy sou kòmman ki sanble ak kanal kote yo konn mete ti aparèy ki pou ede ou tande ya oubyen you sistèm FM ke yo met nan kanal zòrèy.*

ED TAKTIL YO – *Se you seri de aparèy ki ap asiste kominikasyon wan ki ap emèt kèk vibrasyon oubyen you siyal “tactile” ki endike ou ke genyen prezans you oubyen anpil son. Ou mete ti aparèy sa sou kò ou epi depi genyen you son li deklannche sans kontak la oubyen you santiman ke ou genyen you enfòmasyon ki ap rele ou men ke you moun ki vin pa tande pap ka tande. Sans kontak sa pa distenge diferans ki fen yo byen menm ak si se te sans tande ya oubyen sans wè ya.*

ELIGIBILITY – *You timoun dwe kapab detèmine kèk sèvis edikasyon espesyal, ki baze sou kèk bagay espesyal de moun ki pa tande epi ki montre ke yo genyen you lòt pwoblèm oubyen you reta nan youn oubyen anpil kote nou pral di la yo:po je yo, kapasite motris yo, konpòtman sosyal/ki ka adapte, kèk kalifikasyon ke ou ka wè, kèk kalifikasyon pou komonike.*

ENTENSITE – *Volim bri ya, se an desibèl ke yo mezire li (dB).*

ENTEPRET EDIKATIF – *Se you moun ki kapab fè kèk entèprtasyon konvansyonèl, epi tou li genyen tou kèk kalite espesyal pou li travay nan you anviwonman edikatif.*

ENTONASYON – *Aspè pawòl la konpoze nan chanjman efò ak jis kote ke vwa ka rive ya.*

ESPESYALIS NAN ZAFE RESOUS FANMIY (FRS) – *Moun ki anplwaye pa pwogram EI ki nan zòn nan ki santre pa fanmiy ki nan zòn nan ki ap ede kèk fanmiy timoun yo ki nan sistèm entèvansyon bonè ak enfòmasyon epi apyi, epi tou li ap genyen*

ladan li tou you pòsyon tankou you lyen ke kominote ya genyen pou li soutni efò ak aktivite nan pwogram EI nan zòn nan.

EXPRESSIVE LANGUAGE – Kijan you moun kapab fè you mesaj pase pa nenpòt ki metòd oubyen mwayen de kominikasyon ki genyen yo.

FAMILY SUPPORT PLAN (FSP) – Adrès FSP yo: 1) fòs yo, bezwen yo, se premye sousi ak priyorite fanmiy yo; 2) idantifye sèvis sipò ki disponib yo pou ka wè ak satisfè bezwen yo; epi 3) bay fanmiy yo dwe ya pou li pou li kapab satisfè bezwen devlòmantal yo pou timoun piti yo ak pou timoun ki pa fin kòrèk yo. FSP ya se you plan ki ekri men ki dwe devlope pa paran yo oubyen pamoun ki ap dirije antre you ekip ki genyen plizyè disiplin. Se pou refere ou a Pati C ya.

FINGERSPELLING – Fingerspelling lan se you seri ki estanda ke ou ka kenbe pou li defini mo yo pou ou. Chak lèt genyen pwòp fòm pa li. Dabitid yo sèvi avèk li lè yo pa ka sèvi ak akenn siy pou you mot patikilye.

FM SYSTEM – Se you ti bagay ki pèmèt ke you emtè mikwo ki pote son wan sou you moun kap pale transmèt vwa-a dirèteman nan zòrèy moun kap koute ya. You reseptè anplifikatè kapab kouple dirèteman nan ti aparèy ki pou ede ou tande ya, nan ekoutè yo, nan neckloop oubyen nan nivo reseptè yo. Siyal ki transmèt la kapab resevwa tounpa opalè sistèm son wan. Ti aparèy sa diminye ant entèferans lan ti bri pike anba anba ak pwoblèm distans moun ki ap pale ya ak moun ki pa tande ya.

FOM – Se fason yo ranje mo yo pou yo kapab fè fraz yo.

FREKANS – Se nonm vibrasyon pa segond ki genyen nan you son. Frekans lan yo esprime li an Hertz (Hz), ki detèmine jis kibò son wan rive

GENETIC COUNSELING – Apre ke ou fin detèmine jenetik la, konsiltasyon moun yo ak pwoblèm ki genyen depi lè li fèt/ jenetik ki ka vin rive yo. Apeprè 50% nan moun ki pa tande yo se pwoblèm jenetik ki lakòz.

GENYEN – Se gam ki esplike ou nan ki pwen anplifikasyon wan ye. Pa ekzanp, you timoun ki pa genyen you ti aparèy ki pou ede li tande lè li pa tande ya ki pran you son ki nan 70 dB, you fwa ke son wan fin anplifye, timoun nan ap tande pou 30 dB sa ke li pa te tande yo epi li ap genyen 40 dB.

HERTZ (Hz) – Se inite mezi frekans lan, oubyen sik ke son fè pa segond (CPS).

HUGGIES – Se non mak ti aparèy plastik-sonnen yan ki fèt pou mete nan zòrèy la. Yo sèvi ak li anpil pou timoun piti yo ak kèk lòt timoun ke ti aparèy la kapab twò piti pou antre epi pou li byen chita nan zòrèy timoun sa yo.

I.D.E.A. – Moun yo ak lalwa Atik sou Edikasyon moun ki Andikape yo, lwa piblik PL 105-17, lontan nou te konnen yo sou 101-476, PL 94-142 ak PL 99-457, ki mande pou you bay you enatriksyon espesyal ki ka mache ak sa moun ki andikape yo bezwen ki genyen kèk ti pati pri akòz yo andikape. Pati C (Se pou wè “Pati C” ya) ki bay kè sèvis depi lè timoun yo fèt jiska twa zan lè yo andikape.

INCLUSION – *Sa refere nou ak konsèp ki ke etidyan yo ki andikape yo ta dwe antre nan bagay sa epi yo antre jis nan pi wo degree ya ak zanmi yo (ki genyen menm pwoblèm nan) nan jan yo ap ranje edikasyon wan. Anpil fwa yo sèvi ak you lòt mo ki vle di menm bagay la ki se “mainstreaming”.*

INDIVIDUALIZED EDUCATION PLAN (IEP) – *You ekip-devlope ekri plan, ki idantifye sa yo vle ak objektif ki pou satisfè bezwen edikatif etidyan ki andikape yo ki genyen 3-21 lane. You IEP pou you timoun ki pa tande ta dwe mache dapre kèk faktè ki se 1) bezwen kominikasyon epi ki mòd kominikasyon ke timoun nan ak famiy li prefere 2) yo bezwen zafè lang; 3)pwogrè akademik, 4)yo bezwen emosyon social, (ki genyen ladan yo opòtinite yo pou entèraksyon yo ak pou kominikasyon yo); ak 5)kay ki apwopriye ki fèt pou bay bon jan anviwonman pou yo etidye.*

INTEPRET– *Se you moun ki pou fasilite kominikasyon wan ant you moun ki tande ak you moun ki pa tande nan Lang Siy Amerikèn, an angle oubyen nan transkripsyon ke yo ap fè ak men kode nan you kòd ke ou ka wè epi/oubyen ki ka pale tou pa you entèprèt oral, you entèprèt siyen nan lang nan oubyen you tradiktè ki ap pale.*

KILTI SOUDE YO - *Lè nou gade nou wè ke genyen you pati na lavi ya ki manifeste pa mès kèk moun, kwayans yo, espresyon atis yo, sa yo konprann yo ak detay lang (ASL) la patikilyèman kay moun ki pa tande yo. You kapital “D” anpil fwa konn sèvi nan soud yo kote li fè ou panse a kominote ya oubyen ak kèk aktivite kiltirèl ke se sèlman moun ki soud ki konn fè yo.*

KOMINIKASYON TOTAL – *Se you filozofi edikatif ki sèvi ak sipò liv ou pale Anglè ya. Siy lan, jès yo, fingerspelling, espresyon vizaj yo, ak langaj kò wa ke yo sèvi tankou bagay nesèsè pou yo kapab byen konprann kominikasyon wan.*

KOMINOTE SOUDE YO– *Se you gwoup moun ki genyen menm enterè ak men eritay. Lang yo sèvi pou yo ka kominike ak lòt moun se Lang Siy Amerikèn nan (ASL). Kominote sa fèt sèlman de moun ki soud ak moun pa tande.*

LANGAJ MATENEL – *Lang ke yo pale nan eviwonman familial timoun nan.*

LANG RESEPTIV – *Se mo ak siy ke you moun konprann.*

LEAST RESTRICTIVE ENVIRONMENT – *A basic principle of Public Law 101-476 (IDEA) which requires public agencies to establish procedures to ensure that to the maximum extent appropriate, children with disabilities, including children in public or private institutions or other care facilities, are educated with children who are not disabled, and that special classes, separate schooling, or other removal of children with disabilities from the regular educational environment occurs only when the nature or severity of the disability is such that education in regular classes with the use of supplementary aids and services cannot be achieved satisfactorily. For children with hearing loss, least restrictive environment should reflect a language rich environment in which a child can have the greatest access to instruction and peer communication.*

LI MOUVMAN BOUCH LA – *Se jan ke you moun ka konprann mouvman ke bouch ou ap fè yo ak sa figi ou montrea, nan jès yo, nan aspè ki ap fòme yo mo ak melodi ki nan pawòl la, kèk karakteristik lang nan, ak kèk endis topik ak kontektyèl. Se sèlman 30-40% de son ki soti nan bouch ou ki parèt nan mouvman bouch ou ap fè ya lè ou ap pale ya epi fòk moun nan ki ap gade fòni nan gade bouch ou ni nan lang lan.*

MAINSTREAMING – *Etidyan ki pa tande yo ki antrenan sal klas la ak etidyan ki tande yo nòmalman yo jan ke sa ka fèt. Mo sa yo sèvi ak li la se synonym mo “enklizyon”.*

MONAURAL AMPLIFICATION – *Sèvi ak you sè ti aparèy ki pou ede ou tande olye pou sèvi ak de.*

MORPHEME – *Se you inite lengistk ki anpil fwa estab ki pa kapab divize vin fè ti pyès ki siyifikatif.*

MOUN KI ESPESYALIS NAN ZAFE TI APAREY KI POU EDE OU TANDE – *Se you moun ki ap vann epi ki ap ranje ti aparèy ki pou ede ou tande yo. Men se sèlman doktè ki okipe yo de zafè zòrèy ki genyen dwa pou li fè you konsiltasyon epi ki pou enstale ti aparèy la nan zòrèy timoun piti ou wa ak lòt timoun ou wan.*

MOUN KI PA TANDE – *Nivo tande timoun yo karakterize nan jan ke nou pral montre ou pi ba yo:*

<i>Tande Nòmal</i>	<i>0 dB a 15 dB</i>
<i>Tande Minimòm</i>	<i>16 dB a 25 dB</i>
<i>Mild loss</i>	<i>26 dB to 40 dB</i>
<i>Moderate loss</i>	<i>41 dB to 55 dB</i>
<i>Moderate/Severe loss</i>	<i>56 dB to 70 dB</i>
<i>Severe loss</i>	<i>71 dB to 90 dB</i>
<i>Profound loss</i>	<i>91 dB or more</i>

MOUN KI TANDE DI / MOUN KI VIN PI MAL – *Lè moun nan pa tande ditou, li you jan difisil pou li pou li aprann lekòl ak pou li travay. Moun ki tande di yo kapab trete pwoblèm lapawòl la ak lang nanbyen fasil ak you ti aparèy, tankou ti aparèy ki pou ede yo tande ya.*

MULTI-DISCIPLINARY ASSESSMENT AND EVALUATION – *Moun ki kalifye yo ki reprezante de disiplin oubyen plis pwofesyon, sa vle di you moun ki ka fè moun vin pale ak you doktè tande ap konsilte timoun nan. Devlopman timoun nan yo evalye li pou yo ka detèmine si li genyen you reta oubyen kondisyon ki ta kapab endike bezwen sèvis espesyal la yo.*

MWAYEN-TONALITE-KLE YA – *Mwayèn nivo pou detekte li ya yo mezire li a 500, 1000, ak 2000 Hz.*

NERO SANSORYEL – *Se you seri de bagay ki vin fè ou pa tande twò byen akòz de defo fòm nan oubyen lòt pwoblèm ki pase nan ti cheve selil yo oubyen kèk lòt bagay ki anndan zòrèy la (tenpan) epi/oubyen nè ki pèmèt ou tande ya. Aktyèlman pwoblèm ki genyen nan cheve selil yo ak nan tenpan pa ka geri.*

ORAL – *Se you mo ki pa espesifik ke yo ka sèvi ki rapòte a moun yo ak sa ki pa tandè yo ak sa ki soud yo ki genyen kèk kalite lapawòl (kapab sèvi oubyen kapab pa sèvi ak you sistèm siy). Lè sa yo mete aksan sou jan ke tandè ya vin ye ya, nan jan ke ou wè sa ki ekri sou bouch li epi ak kèk seleksyon kontektyèl yo kominike ya pandan ke yo ap sèvi ak lang pale ya.*

OTITIS MEDIA – *Se you pi oubyen you enfeksyon ke ou genyen dèyè tandè ya nan tou zòrèy mwayèn nan. Timoun yo ki genyen bagay sa ki ap retounen chak fwa kapab vin pa tandè ankò ditou epi yo ka vin genyen gwo pwoblèm pou yo pale epi lapawòl la ap vini you tijan pita ke lè li te dwe vini nan. Pi sa nou ap pale ya kapab parèt menm si genyen enfeksyon menm si pa genyen enfeksyon, epi lè sa li kapab fè yo pa tandè pou you ti tan, ki kapab vin transfòme lè sa timoun nan pap janm tandè ankò.*

OTOACOUSTIC EMISSIONS (OAE) TEST– *Se you ekzamen nan zòrèy ki verifye aktivite tenpan ki plis deyò wa nan selil cheve yo. Anpil fwa yo sèvi ak yo kay timoun piti yo ke yo sispèk ki pa tandè byen yo. Lè sa yo mete you son sou nan kanal zòrèy la pou yo ka mezire li. Lè ou santi li nan zòrèy mwayèn nan oubyen mouvman timoun nan yo kapab fè ke analiz la pa ekzat.*

OTOLARYNGOLOJIS – *Se you doktè ki genyen you fòmasyon avanse oubyen li espesyalize li nan maladi zòrèy, nen, gòj, nan tèt, ak nan kou.*

OTOLOJIS – *Se you doktè ki genyen you fòmasyon avanse oubyen li espesyalize li nan konsiltasyon ak nan tretman moun ki pa tandè ak moun ki malad nan zòrèy.*

OTO-RINO – *Se you doktè medikal, ki espesyalize li nan zòrèy, je, nen, ak nan gòj. Anpil fwa yo rele yo tou Otorinolaringolojis oubyen you Otolojis.*

OUTPUT – *Sa refere nou a konbyen anplifikasyon wan ye nan you ti aparèy ki pou ede ou tandè.*

PARENT-INFANT PROGRAM – *Se you pwogram edikasyon ak entèpozisyon fanmiy ki santre timoun yo ak timoun piti yo ki genyen byen bonè pwoblèm nan lang yo epi ki fè atansyon a pwosesis devlopman ki ap vin pi plis nan lang li ap aprann nan.*

PATI B – *Pati B ya se you atik nan Lwa Piblik PL 105-17 (I.D.E.A) ki refere a kèk sèvis entèpozisyon byen bonè ki disponib pou timoun yo ki genyen laj ant twa a venteyen nan ke yo bay nan lekòl piblik yo. Sèvis sa yo se Depatman Edikasyon nan eta Florid la ki bay yo.*

PATI C – *Pati C ya se you atik nan Lwa Piblik PL 105-17 (I.D.E.A) ki refere a kèk sèvis entèpozisyon byen bonè ki disponib pou timoun yo depi lè yop fèt pou rive jis lè yo genyen twa zan nan fanmiy yo. Nan eta Florid la, Depatman ki responsab pwogram entèpozisyon sante byen bonè ya, Sèvis Medikal pou Timoun yo, Timoun yo ak Timoun tou piti yo se Pwogram Entèkansyon ki bay yo nan Pati C ya.*

PITCH – *Se ja ke sèvo wa resevwa frekans fizik son ki al jwenn li yo.*

PRAGMATIK YO – Sa refere nou a kijan nou sèvi ak règ pawòl la yo nan sitiyasyon sosyal la yo. Pa ekzanp, timoun ki pa kapab kòmanse you konvèsasyon oubyen yo mal konprann kan you moun poze yo you kesyon, yo atann yo a you repons.

PURE-TONE – Se you tonalite oubyen nòt yo ki sou you sèl frekans, san ke yo pa genyen amoni oubyen yo pa genyen rete. Pi wo pou kapab detekte tonalite se lè yo ap fè ekzamen tande.

REAL-EAR MEASUREMENT – Se you ekzamen ki mezire ranman reyèl ti aparèy ki pou ede ou tande ya ke ou mete nan kanal zòrèy la. Ekzamen sa sèvi ak you “probe-microphone” ke yo mete nan kanal zòrèy la ak moul ti aparèy ki pou ede ou tande ya yo byen ajiste yo nan zòrèy la. Wòl li se pou kontwole kijan ke bri ya anplifye reyèlman pa ti aparèy la ki nan zòrèy ou wa. Yo konsidere li tankou you mezi ki enpòtan anpil paske gwosè li ak fòm kanal la yo pral afekte anpil bri anplifye ya ke ti aparèy ki pou ede ou tande ya ap bay la. Real-ear measurements ta dwe fèt chak fwa ke yo refè moul la lè timoun lan ap grandi.

RESIDUAL HEARING – Se rès kantite ti bagay ke you moun kapab tande ya lè vin pa tande ankò. Se pwen kote ke yo konsidere you moun tankou li pa te kapab tande okenn ti son ki nan 100 dB (\pm 10 dB). Poutèt sa, you timoun ki tande men ki pèdi 70 dB nan tès pou yo wè jis kibò li rive ya se apeprè rès 30 dB ke li tande. Lè yo anplifye son wan pi wo nòmalman, you moun ki pa tande nan apeprè 80-90 dB ke li kapab detekte kèk nan ti bri yo oubyen pawòl ke yo a you distans de 3 pye nan you zòn ki pa genyen bri

SEMANTIK YO – Se tout ti bagay ki genyen you siyifikasyon-kole ak you lang

SENTAKS –Definisyon mo sa se klas mo ki genyen nan you lang, sa vle di non, vèb yo, eks, epi se kijan ke ou ka ranje mo yo ak nan ki lòd pou mete yo pou kapab fè fraz yo.

SEVIS RELE TELEFON –Sèvis Relè Telefòn/Relè an Rezo wa se you sèvis ki genyen ladan you konvèsasyon ki mete an relè you operatè “relaying” ak you moun ki ap sèvi ak you TDD/TTYki (anpil fwa konn seki pa tande epi / oubyen you moun ki pa fin pale twò byen) epi you ap tande / pale yo chak apa pou yo kapab fè sa yo sèvi ak you òdinè, you telefòn pa adapte pa kapab fè sa.

SOUND –se you jan ke ou soud, ki fè ke timoun nan pa kapab pran enfòmasyon sèman pa tande.

SOUND-ANVAN – Li PALE – Sa refere ou you moun ki pa tande, pa tande sa se depi lè li te fè oubyen se avan li vin konn pale.

SOUND-APRE-FIN PALE – Sa refere ou a you moun ki vin pa tande apre ke li fin aprann you premye lang.

SOUND FIELD – Limit ekzamen tande ya pou you sektè oubyen pou you sal kote son wan soti ya yo transmèt nan you opalè, kontrèman a lòt kalite bri ke yo fè dirèkteman nan zòrèy pa you ekoutè.

SPEECH AWARENESS THRESHOLD (SAT) – *Se pi piti nivo ki genyen kote you moun kapab detekte sa moun ap di 50% nan fwa yo. Bagay sa ap endike nan you ekzamen odyolojik ke yo ap fè, ekzamen sa kapab fè ak ti aparèy la oubyen san ti aparèy la.*

SPEECH INTELLIGIBILITY – *Se kapasite ke you moun genyen pou yo konprann li lè li ap pale. Pou yo ka konprann sa li di ya sa depan de kapasite moun nan ki ap pale ya nan ki kalite lang ke li aple ya.*

SPEECH RECEPTION THRESHOLDS (SRT) – *Se nivo ki pi fèb la kote ke yo moun kapab idantifye epi repete 50% de mo senp ke yo pale yo ke you doktè bali (baseball, hot dog, high chair, airplane).*

SPEECH SPECTRUM – *Se gam frekans kote ou tande menm ti pawòl ki ralanti yo.*

SPEECH ZONE (SPEECH BANANA) – *Se you chema odyolojik ki la pou li mezire an desibèl ak an frekans, zòn kote pifò nan son konvèsasyon yo nan lang ke ou pale yo yo ta kapab detekte yo a you distans de mè. Anpil fwa, yo konn rele li “speech banana” paske chema ki parèt la genyen fòm you bannann. Li enpòtan ke ti aparèy la anplifye son ki soti nan zòn sa.*

TELECOMMUNICATIONS DEVICES FOR THE DEAF (TDD’S) – *A lorijin epi anpil fwa se you seri de ti aparèy ki pèmèt ke moun ki soud la yo ak moun ki tande di yo kominike ak lòt moun pa mwayen you sistèm telefòm ki ekri sa ou vle di ya.*

TENPANOGRAM – *Se you diagram ki reprezante rezilta yo ki soti nan tenpanometri ya. Li kapab montre kijan kanal zòrèy la ye, eardrum, tib estach la ak lòt ti zo ki nan zòrèy mwayèn nan kijan yo fonksyone ansanm. Tanpanometri ya itil lè li ap detache presyon likid la oubyen enfeksyon ki dèyè eardrum.*

THRESHOLD INFORMATION – *Se pi piti entansite oubyen oubyen pi piti volim son ke you timoun kapab detekte.*

TI APAREY KI POU EDE YO TANDE YA – *Se you ti aparèy elektwonik ki kondwi son wan pou li kapab bay you anplifikasyon nan zòrèy you moun ki pa fin tande byen.*

TRADIKTE – *Se you moun ki ap fasilite kominikasyon wan ant you moun ki pa pale ak you lòt moun ki ap koute tradiktè ya fè sa pa mwayen you seri de kòd siy ki genyen epi / oubyen pa son ke tradiktè ya tande ya.*

UNILATERAL HEARING LOSS – *Se lè you moun genyen de lè li pa tande twò byen ou ditou nan you zòrèy.*

VISUAL REINFORCEMENT AUDIOMETRY (VRA) – *Se you metòd konsiltasyon odyolojik kote timoun rete li ap gade you ti jwèt nan you seri de limyè chak fwa ke tifi oubyen tigason sa tande you ti br. Yo sèvi ak metòd sa pou timoun piti sa ki genyen pou piti 5-6 mwa nan laj devlopmantral li ak pou tout lòt timoun ki pa kapab pase odyometri jwèt la.*

KÈK RESOUS

- *Resous lokal*
- *Resous leta*
- *Resous nasyonal*
- *Sit entènèt*
- *Nimewo telefòn kèk òganizasyon*
- *Kèk Katalòg*
- *Kèk Liv*
- *Kèk Videyo*
- *Sous Finansyè*

RESOUS LOKAL

Koòdinatè “Infants & Toddlers Early Intervention Program”-yo

Chak koòdinatè pwogram “Infant & Toddlers Early Intervention” yo reskonsab youn nan 16 zòn nan leta-a e yo ede fanmy yo resevwa sèvis ki endike nan “Family Support Plan”-an. Koòdinatè sa yo kapab mete an kontak pliziè fanmy ki gan timoun ki pa tande byen.

Zòn Pensacola

Joy McAfee – Developmental Program Manager

SACRED HEART HOSPITAL/DEI
5150 BAYOU BLVD., SUITE 1-N
PENSACOLA, FLORIDA 32503
(850) 416-7657
FAX: (850) 416-7348
Email:
EARLYINTERVDEI@NETSCAPE.NET
(Pou zòn: Escambia, Okaloosa, Santa Rosa,
& Walton)

Zòn Tallahassee

Cindy Mangum – Direktè Pwogram-lan CHILDREN’S HOME SOCIETY

1801 Miccosuckee Commons Drive
TALLAHASSEE, FLORIDA 32308
(850) 921-0330 ext. 2212
FAX: (850) 921-0283
Email: cindy.mangum@chsfl.org
(Pou zòn: Bay, Calhoun, Gulf, Holmes,
Jackson, Washington, Franklin, Gadsden,
Jefferson, Leon, Liberty, Madison, Taylor,
Wakulla)

Zòn Gainesville

Dr. Arlan Rosenbloom – Direktè Medikal Sandra Powers – Koòdinatè operasyon Fonda Davis-Eyler - Direktè

Karen Archer – Koòdinatè administratif
DEI PROGRAM/CMS CENTER, BLDG B
1701 S.W. 16TH AVENUE
GAINESVILLE, FLORIDA 32608
(352) 334-1480, SC 625-1480
Fax: (352) 334-1359, SC 625-1359
Email: eylerfd@peds.ufl.edu
Email: archekl@peds.ufl.edu
(Pou zòn: Alachua, Bradford, Columbia,
Dixie, Gilchrist, Hamilton, Lafayette, Levy,
Putnam, Suwanee, Union, Citrus, Hernando,
Lake, Marion & Sumter)

Zòn Jacksonville

Dee Unsicker - Direktè

910 NORTH JEFFERSON STREET
JACKSONVILLE, FLORIDA 32209
(904) 360-7022 ext. 272
S.C. 826-7022
FAX: (904) 798-4545 or 4544
Email: dee_unsicker@doh.state.fl.us
(Pou zòn: Baker, Clay, Duval, Nassau, St.
Johns)

Zòn St. Petersburg

Cindy Driscoll - Direktè

ALL CHILDREN’S HOSPITAL
CENTER FOR CHILD DEVELOPMENT
33-6TH STREET, SOUTH
ST. PETERSBURG, FLORIDA 33731
(727) 892-4403, 1-800 374-4334
FAX (727) 892-6727
Email: DriscollC@allkids.org
(Pou zòn: Pasco & Pinellas)

Zòn Tampa

Carol Lilly, M.D. – Direktè medikal CORE SERVICES

UNIVERSITY OF SOUTH FLORIDA
COLLEGE OF MEDICINE/ DEPT. OF
PEDIATRICS
17 DAVIS BOULEVARD, SUITE 315
TAMPA, FLORIDA 33606
(813) 259-8845
FAX: (813) 259-8781
Email: clilly@hsc.usf.edu

Brenda Ham – Administratè divizyon-an CORE SERVICES

UNIVERSITY OF SOUTH FLORIDA
COLLEGE OF MEDICINE/ DEPT. OF
PEDIATRICS
17 DAVIS BOULEVARD, SUITE 315
TAMPA, FLORIDA 33606
(813) 259-8841
FAX: (813) 259-8781
Email : bham@hsc.usf.edu

Pat Grosz – Direktè egzekitif
 REQUIRED/DIRECT SERVICES
 INFANTS AND YOUNG CHILDREN OF
 WEST CENTRAL FLORIDA, INC.
 P.O. BOX 82485
 3825 W. HENDERSON BOULEVARD,
 SUITE 601, 33629
 TAMPA, FLORIDA 33682-2485
 (813) 356-1632 ext 26
 Fax: (813) 356-1636
 Email: pgrosz@iycwcf.org
 (Pou zòn: Hillsborough, Polk, Manatee,
 Hardee, Highlands)

Zòn Orlando

Linda Stone, Ph.D. – Direktè EIP
 DEVELOPMENTAL CENTER FOR
 INFANTS/ CHILDREN
 601 WEST MICHIGAN STREET
 ORLANDO, FLORIDA 32805
 (407) 317-7430
 FAX: (407) 648-4150
 Email: stonel@orhs.org
 (Pou zòn: Orange, Osceola, & Seminole)

Zòn Daytona Beach

Gayla Clark - Koòdinatè
 P.O. BOX 10568
 DAYTONA BEACH, FLORIDA 32120
 1122 DR. MARY MCLEOD BETHUNE
 BOULEVARD DAYTONA BEACH,
 FLORIDA 32114
 (386) 258-7434
 FAX: (386) 258-2283
 Email: gayla_clark@doh.state.fl.us
 (Pou zòn: Flagler & Volusia)

Zòn Brevard

Sally Golden-McCord – Manadjè
pwogram-ian
 CATCH OF BREVARD, INC.
 1022 SOUTH FLORIDA AVENUE, SUITE 6
 ROCKLEDGE, FLORIDA 32955-2146
 (321) 637-7700 Suncom: 362-7700
 FAX: (321) 637-7707 Suncom: 362-7707
 Email: sally_golden-mccord@doh.state.fl.us
 (Pou zòn: Brevard)

Zòn Sarasota

Shelley Rine – Koòdinatè pwovizwa EIP
Maryalice Gilchrist
 SARASOTA MEMORIAL HEALTH CARE
 SYSTEM
 1700 SOUTH TAMiami TRAIL
 SARASOTA, FLORIDA 34239-3555
 1-800-764-8255, ext 6988or (941) 917-6988
 FAX: (941) 917-6984
 Email: Maryalice-Gilchrist@smh.com
 (Pou zòn: Charlotte, DeSoto, & Sarasota)

Zòn Ft. Myers

Joan Foss, Direktè
 HEALTH PLANNING COUNCIL
 9250 COLLEGE PARKWAY, SUITE 3
 FT. MYERS, FLORIDA 33919
 (941) 433-6700
 FAX: (941) 433-6703 or (941) 433-6705
 Email: joanfoss@hpcswf.com
 (Pou zòn: Collier, Lee, Hendry, Glades)

Zòn West Palm/ Jensen Beach

Wanda Baldwin - Koòdinatè
 CHILD DEVELOPMENT CENTER
 5325 GREENWOOD AVENUE, SUITE 201
 WEST PALM BEACH, FLORIDA 33407
 (561) 881-2822
 FAX: (561) 881-0972
 Email: wlbald@ihswpb.com
 (Pou zòn: Palm Beach)

Lori Shamroth-Carver - Koòdinatè
 TREASURE COAST MEDICAL PAVILLION
 3496 NW FEDERAL HIGHWAY, SUITE F
 JENSEN BEACH, FLORIDA 34957
 (772) 223-5945 ext. 4422
 FAX: (772) 223-4998
 Email:
Lori_Shamroth_Carver@hotmail.com
 (Pou zòn: Indian River, Martin,
 Okeechobee, St. Lucie)

Zòn Ft. Lauderdale

Susan Widmayer, Ph.D. – Direktè
CHILDREN'S DIAGNOSTIC &
TREATMENT CENTER
417 SOUTH ANDREWS AVENUE
FT. LAUDERDALE, FLORIDA 33301
(954) 728-1055
FAX: (954)779-1957, (954)779-2316
Email : swidmayer@nbhd.org

Ellie Pierce - Koòdinatè
CHILDREN'S DIAGNOSTIC &
TREATMENT CENTER
417 SOUTH ANDREWS AVENUE
FT. LAUDERDALE, FLORIDA 33301
(954) 728-1090
FAX: (954)779-1957
Email: epierce@nbhd.org
(Pou zòn: Broward)

Nan Nò Miami

Charles R. Bauer - Direktè
MAILMAN CENTER FOR CHILD
DEVELOPMENT
UNIVERSITY OF MIAMI
DEPT. OF PEDIATRICS
1601 N.W. 12TH AVE., ROOM 5019
MIAMI, FLORIDA 33136
(305) 243-5808
FAX: (305) 243-3501
Email: cbauer@peds.med.miami.edu

Elaine Matthews - Koòdinatè
MAILMAN CENTER FOR CHILD
DEVELOPMENT
UNIVERSITY OF MIAMI
DEPT. OF PEDIATRICS
1601 N.W. 12TH AVE., ROOM 5013
MIAMI, FLORIDA 33136
(305) 243-6660
FAX: (305) 243-3501
Email: emathews@med.miami.edu

Nan Sid Miami

Peter McIntyre - Direktè
MIAMI CHILDREN'S HOSPITAL
17615 S.W. 97th AVENUE
MIAMI, FLORIDA 33157
(786) 268-2611
Fax: (305) 252-2778
Email: peter.mcintyre@mch.com
(Pou zòn: South Dade County)

Zòn Keys

Melissa Murphy – Direktè
EASTER SEALS FLORIDA KEYS REGION
5220 COLLEGE ROAD
KEY WEST, FLORIDA 33040
(305) 294-1089 ext.20
Fax: (305) 296-1530
Email: mmurphy@fl.easter-seals.org
(Pou zòn: Monroe)

RESOUS LETA

AG Bell Florida

www.agbellflorida.org

Seksyon Laflorid de "Alexander Graham Bell Association for the Deaf and Hard of Hearing", ki ta vle wè moun soud vin endepandan nan koute ak pale. Yo bay enfòmasyon ak asistans pou fanmy moun ki malad yo ak pou pwofesyonèl kap asiste yo.

Clearinghouse Information Center

Florida Department of Education
Room 628 Turlington Building
Tallahassee, FL 32399-0400
850-488-1879

www.firn.edu/doe/commhome/

Yo bay materyèl sou timoun depi yo fèt jiska laj 4 an, konsènan devlopman timoun lan, tretman bonnè, fòmasyon, estropye, retadman nan devlopman yo, sante yo ak lòt sijè.

Florida Association of the Deaf

www.fladeaf.org

Se you òganizasyon pou moun nan Laflorid ki pa finn tande byen ki mande pou yo ba yo menm dwa ak tout moun.

Florida Outreach Project

University of Florida
PO Box 100234
Gainesville, FL 32610
(352) 846-2757 V (352)846-2759 TTY
Web: www.deafblind.ufl.edu

Yo ede fanmy moun depi nesans jiska 21 an ki pa wè ak pa tande byen.

Florida Speech-Language-Hearing Association

www.flasha.org Yo ede pwofesyonèl nan leta Laflorid jwenn bon travay ak kontinye devlopman yo.

SHHH – Self Help for Hard of Hearing People

www.shhh.org/chapters/FL.cfm

CARD – Center for Autism and Related Disabilities-Tallahassee

Florida State University
625-B North Adams St.
Tallahassee, FL 32301
850-644-4367 or 800-769-7926
<http://autism.fsu.edu>

Li bay asistans a moun ki gan pwoblèm "otis" ak lòt donmaje tankou pa finn tande byen.

CARD – Center for Autism and Related Disabilities-Tampa

University of South Florida
CARD-USF MHC2113A
13301 Bruce B. Downs Blvd.
Tampa, FL 33612-3899
813-974-2532 or 800-333-4530
<http://card-usf.fmhi.usf.edu>

Li bay asistans a moun ki gan pwoblèm "otis" ak lòt donmaje tankou pa finn tande byen.

CARD – Center for Autism and Related Disabilities-Gainesville

University of Florida at Gainesville
Department of Psychiatry
PO Box 100234
Gainesville, FL 32610-0234
352-846-2761 or 800-754-5891
<http://www.card.ufl.edu>

Li bay asistans a moun ki gan pwoblèm "otis" ak lòt donmaje tankou pa finn tande byen.

CARD – Center for Autism and Related Disabilities-Jacksonville

University of Florida at Jacksonville
Howard Building, Suite 412
820 Prudential Drive
Jacksonville, FL 32207
904-306-0002

Li bay asistans a moun ki gan pwoblèm "otis" ak lòt donmaje tankou pa finn tande byen.

CARD – Center for Autism and Related Disabilities-Orlando

University of Central Florida
12001 Science Drive, Suite 145
Orlando, FL 32826
407-737-2566 or 888-558-1908
<http://www.ucf-card.org>

*Li bay asistans a moun ki gan pwoblèm
"otis" ak lòt donmaje tankou pa finn tande
byen.*

CARD – Center for Autism and Related
Disabilities-Miami

University of Miami
Dept. of Psychology
1500 Monza Avenue, Third Floor
Coral Gables, FL 33146-3004
305-284-6563 or 800-9-AUTISM
<http://www.psy.miami.edu/card>

*Li bay asistans a moun ki gan pwoblèm
"otis" ak lòt donmaje tankou pa finn tande
byen.*

RESOUS NASYONALAdvanced Bionics Corporation

12740 San Fernando Road
Sylmar, CA 91342
1-800-678-2575 1-800-678-3575 TDD
Web: www.cochlearimplant.com
Pou paran kap panse fè yon "cochlee enplant" pou pitit yo e ki ta vle resevwa plis enfòmasyon.

Alexander Graham Bell Association for the Deaf and Hard of Hearing

3417 Volta Place, NW
Washington, DC 20007-2778
(202) 337-5220 (202) 337-5221 TTY
Web: www.agbell.org
You òganizasyon entènasyon de paran, pwofesyonèl ak moun ki pa finn tande ak wè byen ki bay lèt sikilè, jounal, ak lòt enfòmasyon sou edikasyon oral.

American Academy of Audiology

8201 Greensboro Dr., Suite 300
McLean, VA 22102
1-800-222-2336 V/TTY
Web: www.audiology.org
Yon òganizasyon pwofesyonèl pou espesyalis zorèy ki bay enfòmasyon sou maladi tande byen ak lòt sijè.

American Athletic Association of the Deaf, Inc.

3607 Washington Blvd., #4
Ogden, UT 84403
(801) 393-8710V (801) 393-7916 TTY
Li ankouraje e apwouve tounwa baskètbòl, sòfbòl ak volebòl nan konpetisyon leta, rejyonal ak nasyon. Li koòdine patisipasyon entènasyon de atlèt Etazini ki soud yo nan koup mondyal pou moun soud.

American Speech-Language-Hearing Association

10801 Rockville Pike
Rockville, MD 20853-3279
(301) 897-5700
Web: www.asha.org
Yon òganizasyon pwofesyonèl pou espesyalis zorèy ak langaj ki bay enfòmasyon sou maladi difikilte konminike.

American Society for Deaf Children

PO Box 3355
Gettysburg, PA 17325
(717) 334-7922 V/TTY
Parent hotline 1-800-942-ASDC
Web: www.deafchildren.org
Yo enprime "Endeavor" epi yo bay paran yo asistans sitou sou enfòmasyon konsènan isaj "American Sign Language."

Auditory-Verbal International Inc. (AVI)

2121 Eisenhower Ave., Suite 402
Alexandria, VA 22313
(703) 739-1049 V (703) 739-0874 TTY
Web: www.auditory-verbal.org
You òganizasyon entènasyon ki bay resous ak enfòmasyon a paran ak pwofesyonèl pou aprann timoun andikape yo kijan pou yo pale an siy ak tande.

Beginnings

North Carolina Council for the Hearing Impaired
620 North West Street
P.O. Box 26053
Raleigh, NC 27611
(919) 733-5920 V/TDD
Web: www.ncbegin.com
Yon òganizasyon ki bay bonjan materyèl ak videyo pou ede fanmy fè bon chwa sou diferan metòd kominikasyon.

Better Hearing Institute

PO Box 1840
Washington, DC 20013
1-800-EAR-WELL V/TDD
Yo bay enfòmasyon konsènan moun soud, ti aparèy pou ede moun tande ak kote ou kapab ale chache asistans.

Central Institute for the Deaf

818 S. Euclid Avenue
St. Louis, MO 63110
(314) 977-0000
Rechèh, enfòmasyon, ak resous konsènan moun soud.

Leadline

(800) 352-8888
Nimewo telefòn entènasyon espesyal pou paran konsènan malady moun soud.

CENe-R

The University of North Carolina at Greensboro
 PO Box 26171
 School of Education
 Specialized Education Services
 341 Curry Building
 Greensboro, NC 27402-6171
 (336) 256-0524
<http://center.uneg.edu>
Pou paran ak pwofesyonèl ki gan tibebe ak timoun ki pa finn tande byen.

Cochlear Corporation

61 Inverness Drive East, Suite 200
 Englewood, CO 80112
 1-800-523-5798 V/TDD
 Web: www.cochlear.com
Pou paran kap panse fè yon "cochlee enplant" pou pitit yo e ki ta vle resevwa plis enfòmasyon.

Cochlear Implant Association Inc.

5335 Wisconsin Ave., NW Suite 440
 Washington, DC 20015-2034
 (202) 895-2781 V/TTY
 Web: www.cici.org
Yon òganizasyon san bi likratif pou moun ki resevwa "cochlee enplant", pou fanmy yo, pwofesyonèl ak lòt moun ki enterese a sa. Asosyasyon-an bay asistans ak enfòmasyon a tout moun, timoun tankou granmoun, ki resevwa "cochlee enplant" yo oubyen ki ta renmen resevwa plis enfòmasyon sou sa. Li defann tou dwa epi li mande plis sèvis pou moun ki pa finn tande byen.

Deafpride

1350 Potomac Ave. SE
 Washington, DC 20003
 (202) 675-6700 V/TDD
Defans pou dwa moun soud ak pou fanmy yo.

HASBRO National Cochlear Implant Institution (CITI)

New York League for the Hard of Hearing
 71 West 23rd Street
 New York, NY 10015
 (917) 305-7700

Hear Now

4001 South Magnolia Way, Suite 100
 Denver, CO 30237
 1-800-648-HEAR V/TDD
Yo fè kado ti aparèy ki ede tande a moun ki pa kapab achte yo.

House Ear Institute

2100 West Third Street, Fifth Floor
 Los Angeles, CA 90057
 (213) 483-4431 (213) 484-2642 TTY
Yon òganizasyon san bi likratif ki bay enfòmasyon sou maladi moun soud.

Infant Hearing Resources

Hearing & Speech Institute
 3515 SW Veterans Hospital Road
 Portland, OR 97201
 (503) 228-6479
Enfòmasyon ak resous pou timoun piti ki soud oswa ki pa finn tande byen.

Info to Go

Gallaudet University
 800 Florida Avenue NE
 Washington, DC 20002-3695
 (202) 651-5001 (202) 651-5052 TTY
<http://clerccenter.Gallaudet.edu> or
<http://clerccenter2.gallaudet.edu/KidsWorldDeafNet/e-docs/EI/index.html>

Se yon sous ki rasanble anpil enfòmasyon konsènan maladi soud ou pa tande twò byen. Li distribiye enfòmasyon sila-a sou maladi-an, ak sou pwogram ak sèvis ki ganyen Ozetazini pou moun ki soufri maladi sa yo.

International Hearing Dog, Inc.

5909 East 89th Ave.
 Henderson, CO
 (303) 287-3277 V/TDD
Yo antrene ak plase chen ki ede moun ki soud.

John Tracy Clinic

806 W. Adams Blvd.
 Los Angeles, CA 90007
 1-800-522-4582
 Web: www.jtc.org/index.htm
 Web: <http://www.jtc.org/Spanish/spindex.htm>
Bay gratis pwogram etid ak fòmasyon nan kay pou aprann timoun ki soud ou ki pa tande byen pale; li fè klinik pou paran yo tou. Enfòmasyon-yo disponib an espayòl tou.

League for the Hard of Hearing

71 West 23rd Street
 New York, NY 10010
 (877) 544-4327
www.lhh.org

Òganizasyon san bi likratif kap chache amelyore la vi moun ki pa finn tande byen.

Marion Downs National Center for Infant Hearing

University of Colorado at Boulder
 Campus Box 409
 Boulder, CO 80309
 (303) 492-6283
 Web: www.colorado.edu/slhs/mdnc

Enfòmasyon sou egzamen pou timoun ki fèk fèt, dyagnostik yo ak tretman bonnè. Enfòmasyon sou rechèch disponib tou.

MED-EL Corporation

222 East NC Hwy 54, Suite B-180
 Durham, North Carolina 27713
 (919) 572-2222
 Web: www.medel.com

Pou paran kap panse fè yon "cochlee enplant" pou pitit yo e ki ta vle resevwa plis enfòmasyon.

National Technical Institute for the Deaf at Rochester Institute of Technology

Lyndon Baines Johnson Building
 52 Lomb Memorial Drive
 Rochester, NY 14623-5604
 (716) 475-6700 (716) 475-2181 TTY

The NIDCD Heredity Hearing Impairment Resource Registry

555 No. 30th Street
 Omaha, NE 68131
 1-800-320-1171 V/TDD
 Web: www.boystownhospital.org

Resous nasyonal pou rechèch kominote byomedikal lan nan etid yap fè sou maladi moun soud ak sou deranjman lan sans tande. Li akouple fanmy ak diferan pwojè rechèch.

National Association of the Deaf

814 Thayer Ave.
 Silver Springs, MD 20910
 Web: www.nad.org

You òganizasyon ki gan 111 zan kap defann dwa moun ki soud.

National Cued Speech Association

PO Box 31345
 Raleigh, NC 27622
 (919) 828-1218
 Web: www.cuedspeech.com

Pou enfòmasyon jeneral ak kontak local sou langaj fè siy.

National Institute on Deafness and Other Communication Disorders (NIDCD)

1 Communication Avenue
 Bethesda, MD 20892-3456
 (301) 241-1044
www.nidcd.nih.gov

Yon òganizasyon federal ki fè rechèch sou zafè tande-an.

Options

7056 So. Washington Ave.
 Whittier, CA 90602
 (310) 945-8391

Yon "Council of Private Independent Schools" entènasyonal ki bay fòmasyon "Auditory/Oral" pou timoun ki pa finn tande byen.

Self Help for Hard of Hearing People (SHHH)

7910 Woodmont Ave., Suite 1200
 Bethesda, MD 20814
 (301) 587-1788 (301) 657-2249 TTY
 Web: www.shhh.org

Gade lyen ant fòmasyon/timoun ki pa finn tande byen; òganizasyon, lòt resous sou entènèt; sou "SHHH"; "listserv" pou paran timoun ki soud.

SKI*HI Institute

Utah State University
 6500 Old Main Hill
 Logan, UT 84322-6500
 (435) 797-5600

Pwogram etid pou tretman bonnè pou timoun ki soud.

The Starkey Fund

6700 Washington Ave. SO
 Eden Prairie, MN 55344
 1-800-328-8602

Yo fè kado aparèy pou ede tande a moun ki pa kapab achte yo. Yo fè sa pa lentèmedyè òganizasyon lokal ki fè moun yo ranpli yon aplikasyon epi ke "Starkey" egzaminen

SIT ENTÈNÈT

Animated American Sign Language Dictionary

www.bconnex.net/~randys/

Sit sa-a montre ni videyo ni animasyon ki montre langaj pa siy pou mo nan vokabilè anglè-an. Li gan tou anpil lyen ak lòt sit-yo.

Children's Medical Services

www.cms-kids.org

The Children's Medical Services (CMS) program provides children with special health care needs with a family centered, managed system of care.

Connecticut Birth to Three System

<http://www.birth23.org>

Enfòmasyon sou maladi soud ak lòt sijè konsènan menm bagay-lan.

Enhance Child Find Through Universal Newborn Hearing Screening

<http://childandfamily.uchc.edu/hearing/hearing.htm>

Videyo sou pi bonjan tretman bonnè pou timoun ki pa finn tande byen, ak diferan opsyon yo genyen, ak asistans ki disponib pou paran yo.

Families for Hands & Voices, Intl.

www.handsandvoices.org

Asistans pou kominikasyon san prejije pou fanmy yo.

HIP Magazine (for children)

<http://www.hipmag.org>

Yon revyi pou timoun ki soud ou ki pa finn tande byen ak pou ti zanmi yo. Yo te sispann pibliye revyi sa-a men nou ka jwenn ansyen nimewo yo..

My Baby's Hearing

www.babyhearing.org

Sa-a te prepare pa yon ekip pwofesyonèl "Boystown National research Hospital" pou paran konsènan timoun ki pa tande byen ak ki sa yo ka fè kont sa.

Oral Deaf Education/Oberkötter Foundation

877-ORALDEAF

www.oraldeafed.org

Resous pou paran timoun ki pa finn tande byen.

Sign with Your Baby

www.sign2me.net

Avantaj pou aprann tibebe langaj siy.

Specializing in Information for the Deaf and Hard of Hearing

www.listen-up.org

Pou defans dwa timoun ki pa finn tande byen ak pou rann lavi yo miyò.

Where Do We Go From Hear?

<http://www.gohear.org>

Sit sa-a eksplike w kouman diferan degre pa tande yo mache nan yon moun ki soud, montre nou kote son yo pase nan you moun konsa e menm montre nou you "vizit" andedan zòrèy moun lan. Se bèl plezi aprann sa gi gan sou sit sa-a.

Wrightslaw

<http://www.wrightslaw.com>

Atik, ka espesyal, lèt sikilè ak lòt enfòmasyon sou fòmasyon espesyal anplis de defans dwa paran defansè ak pwofesè timoun ki donmaje.

TELEFÒN ÒGANIZASYON AN

American Hearing Research Foundation
312-726-9670

AT&T National Special Needs Center
800-233-1222

Council for Exceptional Children
703-620-3660

Federation for Children with Special
Needs
617-482-2915

National Captioning Institute
703-917-7600

National Information Center on Deafness
202-651-5051

National Institute on Deafness and Other
Communication Disorders Clearinghouse
800-241-1044

National Parent Network on Disabilities
703-684-6763

SEE Center for the Advancement of Deaf
Children
310-430-1467

Sertoma
816-333-8300

Software to Go, Gallaudet University
202-651-5705

Telecommunications for the Deaf
301-589-3786

World Recreation Association of the Deaf
716-586-4208

KÈK KATALÒG**A.G. Bell**

3417 Volta Place NW
Washington, DC 20007-2778
(202) 337-8767

Assistive Communication Center

7340 S. Alton Way, Suite E
Englewood, CO 80112
(800) 859-8331 V/TTY
(303-290-6227 V/TTY

Boys Town Press

13603 Flanagan Blvd.
Boys Town, NE 68010
(800) 282-6657
(402) 498-1125

Butte Publications

www.buttepublications.com

Dawn Sign Press

6130 Nancy Ridge Drive
San Diego, CA 92121-3223
(619) 625-0600

Discovery Toys

www.discovertoysinc.com
(800) 426-4777

HARC Mercantile, LTD.

1111 W. Centre Ave
PO Box 3055
Kalamazoo, MI 49003-3055
(800) 445-9968 V
(800) 413-5245 TTY

Harris Communications

6541 City West Parkway
Eden Prairie, MN 55344
(612) 946-0921 V (800) 825-6758 V
(612) 946-0922 TTY (800) 825-9187 TTY

Hear-More Products for the Deaf

PO Box 3413
Farmingdale, NY 11735
(516) 752-0738 V/TTY

Lakeshore

www.grades123.com
(800)421-5354

LinguiSystems

www.linguisystems.com
(800) 776-4332

Modern Signs Press, Inc.

PO Box 1181
Los Alamitos, CA 90720
(310) 493-4168 V/TTY

National Association of the Deaf

Bookstore
814 Thayer Avenue
Silver Spring, MD 20910
(301) 587-6282 V
(301) 587-1789 TTY

Sign Enhancers

Jenna Cassell, President
1535 State Street
Department C5
Salem, OR 97301
(800) 767-4461 V/TTY

Silent News

Adele Wiggins, Owner/Publisher
Newspaper by/for deaf and hard of
hearing people
Suite F
135 Gaither Dr.
Mount Laurel, NJ 08054
(856) 802-1977

Super Duper

www.superduperinc.com
(800) 277-8737

T.J. Publishers

817 Silver Spring Ave.
Suite 206
Silver Spring, MD 20910
(800) 999-1168 V/TTY

MATERYÈL POU TERAPI

Discovery Toys, www.discovertoysinc.com, (800) 426-4777

Lakeshore, www.grades123.com, (800)421-5354

LinguiSystems, www.linguisystems.com, (800) 776-4332

Super Duper, www.superduperinc.com, (800) 277-8737

KÈK LIV

A Child Sacrificed to the Deaf Culture, by Tom Bertling. Wilsonville, OR: Kodiak Media Group, (1994)

American Sign Language Dictionary, Sternberg M.L.A. New York: Harper and Row, (202) 651-5001, <http://clerccenter.Gallaudet.edu>

A Personal Quest for Educational Excellence for a Hard of Hearing Child, Self Help for Hard of Hearing, www.shhh.org

Auditory Verbal Therapy for Parents and Professionals, Warren Estabrooks (1994), www.agbell.org, (202) 337-5220

Balancing Act, by Virginia M. Scott. Butte Publications, Inc., (1997), www.buttepublications.com

Choices in Deafness: A Parent's Guide liv sa-a se yon seri de ti istwa ki pase nan kèk fanmy konsènan ti moun soud ak kijan yo kominike antre yo. Edited by Sue Schwartz, Ph.D. Woodbine House, www.agbell.org, (202) 337-5220

Cochlear Implantation for Infants and Children: advances/senior editor, Graeme M. Clark: editors, Robert S.C. Cowan, Richard C. Dowell. Published by San Diego: Singular Pub. Group, (1997), www.agbell.org, (202) 337-5220

Cochlear Implants: A handbook, by Bonnie Poitras Tucker. Published by Jefferson, N.C. McFarland, (1998), www.agbell.org, (202) 337-5220

Cochlear Implants and Children, Spencer, Patricia Gallaudet University Press (2002)

Cochlear Implants: Audiological Foundations, (1993) Singular Publishing Group

Cochlear Implants in Young Deaf Children, (1989) Boston: College Hill Press

Come Sign with Us: Sign Language Activities for Children, by Jan C. Hafer and Robert M. Wilson. Illustrated by Paul Setzer

Cued Speech Resource Book for Parents of Deaf Children, Second Edition, Orin R. Cornett, Mary Elsie Daisey, (2001), Cued Speech Discovery 800-459-3529, www.cuedspeech.org

Dancing without Music: Deafness in America, Beryl Leiff Benderly (1980), Anchor/Doubleday

Deaf History Unveiled: Sixteen Essays Offer the Current Results of Harlan Lane, Renate Fischer, Margaret Winzer, William McCagg, and 12 Other Noted Historians in this Field, John Vickrey Van Cleve, Editor

Deafness in Perspective, (1986), College-Hill Press

Deaf President Now: The 1988 Revolution at Gallaudet University, John B. Christiansen and Sharon N. Barnartt

Early Childhood Deafness, Ellen Kurtzer-White and David Luterman (2001), York Press

Facilitating Hearing and Listening in Young Children, Carol Flexer, Singular Publishing Group, 1994, www.agbell.org, (202) 337-5220

50 FAQs About AVT, Warren Estabrooks, editor, (2001) Learning to Listen Foundation

Foundations of Bilingual Education and Bilingualism, Baker, C. (1996) Clevedon: Multilingual Matters

Handtalk School, Mo yo ak siy langaj yo montre yon gwoup elèv kap prepare yon ti fèt teyat pou “tenksgivin” nan yon lekòl pou ti moun ki soud, by Mary Beth, New York: Toronto: New York: Four Winds Press, Collier Macmillan Canada, Maxwell Macmillan International, (1991)

Hear and Listen! Talk and Sing!, Warren Estabrooks, Lois Birkenshaw-Fleming, (1994), www.agbell.org, (202) 337-5220

Hearing Impaired Infants: Support in the First Eighteen Months, Edited by Jacqueline Stokes (1999), www.agbell.org, (202) 337-5220

Hearing Loss in Children, Pediatric Clinics of North America. Vol 46, 1999

How the Student with Hearing Loss can Succeed in College: A Handbook for Students, Families and Professionals, edited by Carol Flexer, Ph.D., Denise Wray, Ph.D., and Ron Leavitt, M.S. , Foreword by Mark Ross, Ph.D. Alexander Graham Bell Association for the Deaf, Inc., (1990), www.agbell.org, (202) 337-5220

IDEA Advocacy for Children who are Deaf or Hard of Hearing: A Guide for Parents of Children who are Deaf or Hard of Hearing and the Professional Involved in their Education, by Bonnie Poitras Tucker, J.D. Singular Publishing Group, (1997), www.agbell.org, (202) 337-5220

Infants and Toddlers with Hearing Loss: Family-Centered Assessment and Intervention, edited by Jackson Roush and Noel D. Matkin (1994), www.agbell.org, (202) 337-5220

It Takes Two to Talk: A Parent's Guide to Helping Children Communicate, by Ayala Manolson, English and Spanish, www.agbell.org, (202) 337-5220

Kid-Friendly Parenting with Deaf and Hard of Hearing Children, by Daria J. Medwid, Denise Chapman Weston. Washington, D.C. Clerc Books, (1995) www.agbell.org, (202) 337-5220

Listening and Talking: A Guide to Promoting Spoken Language in Young Hearing-Impaired Children, by Elizabeth B. Cole, Ed.D. (1992, www.agbell.org, (202) 337-5220

Listening to Learn: A Handbook for Parents with Hearing-Impaired Children, by Arlie Adam, Pam Fortier, Gail Schiel, Margaret Smith and Christine Soland (1990) www.agbell.org, (202) 337-5220

Literacy Learning for Children Who are Deaf or Hard of Hearing, by Lyn Robertson, Ph.D. (2000), www.agbell.org, (202) 337-5220

Maximizing Auditory and Speech Potential for Deaf and Hard of Hearing Children, Hearing Journal, November 1999, Vol. 52, Num. 11, www.oraldeafed.org, Oberkotter Foundation 877-ORALDEAF

My Sense of Silence: Memoirs of a Childhood with Deafness, by Lennard J. Davis. Urbana: University of Illinois Press, (2000)

Negotiating the Special Education Maze: A Guide for Parents and Teachers, Winifred Anderson, (1990) Woodbine House

Never the Twain Shall Meet: Bell, Gallaudet, and the Communications Debate, Richard Winefield

Not Deaf Enough: Raising a Child Who is Hard of Hearing with Hugs, Humor, and Imagination, by Patricia Ann Morgan Candish (1996) www.agbell.org, (202) 337-5220

Our Forgotten Children: Hard of Hearing Pupils in the Schools, edited by Julia Davis, Ph.D., SHHH Publications, (1990), www.shhh.org

Parenting with Love and Logic: Teaching Children Responsibility, Foster Cline, Jim Fay (1990) Love & Logic Press

Parents & Teachers: Partners in Language Development, by Audrey Simmons-Martin, Ph.D. and Karen Glover Rossi, M.A. (1990) www.agbell.org, (202) 337-5220

Pediatric Cochlear Implants: An Overview of Options and Alternatives in Education and Rehabilitation, Judith Barnes,(1994) www.agbell.org, (202) 337-5220

Raising and Educating a Deaf Child, by Marc Marschart. New York: Oxford University Press, (1997), www.buttepublications.com

Reading Between the Lips: A Totally Deaf Man Makes It in the Mainstream, by Lew Golan (1995), www.agbell.org, (202) 337-5220

Signs for Me: Basic Sign Vocabulary for Children, by Gahan, B., & Dannis, J. (1990) Berkeley, CA Dawn Sign Press, www.dawnsignpress.com, (858) 625-0600

Sounds Like Home: Growing Up Black and Deaf in the South, by Mary Hering Wright

So Your Child Has a Hearing Loss: Next Steps for Parents, Washington, DC: AG Bell (2000), www.agbell.org, (202) 337-5220

Special Children, Challenged Parents: the Struggles and Rewards of Raising a Child with a Disability, by Robert A. Naseef. Secucus, N.J.: Carol Pub. Group, (1997)

Talk with Me, Ellyn Altman, Washington, DC: AG Bell (1988), www.agbell.org, (202) 337-5220

Teacher Training Workshop, SHHH Publications, (1992) (301) 587-1788, www.shhh.org

The Comprehensive Signed English Dictionary, Harry Bornstein, Karen L. Saulnier, and Lillian B. Hamilton, editors, (202) 651-5001, <http://clerccenter.Gallaudet.edu>

The Deaf Child in the Family and at School, Spencer, Erting and Marschark, (2000) Lawrence Erlbaum Associates

The Feel of Silence: A Compelling Memoir about a Lawyer and Professor with a Profound Hearing Loss Surviving the Trials of Accommodating the Hearing World, by Bonnie Poitras Tucker, J.D. Temple University Press, (1996) (301) 587-1788, www.shhh.org

The Mask of Benevolence: Disabling the Deaf Community, by Harlan Lane, New York: Knopf, (1992), www.dawnsignpress.com, (858) 625-0600

The New Language of Toys, Sue Schwartz, Joan E. Heller Miller (1996), Woodbine House, www.agbell.org, (202) 337-5220

The Politics of American Sign Language in Deaf Education, Nover, S. & Ruiz, R. (1994) Brenda Schick and Mary P. Moeller (Eds.), Boys Town National Research Hospital: Omaha, Neb.

The Signed English School Book, Harry Bornstein (1987) Kendall Green Publications

The Signing Family: What Every Parent Should Know about Sign Communication, by David A. Stewart, Washington, DC: Gallaudet University Press, (1998), www.buttepublications.com

The Silent Garden: Raising Your Deaf Child, Ogden, P.W. & Lipsett, (1982), New York: St. Martin Press, www.agbell.org, (202) 337-5220

The Young Deaf Child, by David M. Luterman, (1999), York Press

Train Go Sorry: Inside a Deaf World, Leah Hager Cohen (1994), Houghton Mifflin

25 Ways to Promote Spoken Language in Your Child with a Hearing Loss, by Amanda Mangiardi (1995), www.agbell.org, (202) 337-5220

We Can Hear and Speak, The Power of Auditory-Verbal Communication for Children Who are Deaf or Hard of Hearing, Parents and Families of National Communication, Inc. (1998), www.agbell.org, (202) 337-5220

What's That Pig Outdoors?, Se yon bon jan liv ke Henry Kisor ekri sou pwòp la vi li; mouche te editè liv a loral ak lit e konn ekri yon kolòn regilièman nan journal "Chicago Sun Times", Henry Kisor, (1990)

When Bad Things Happen to Good People, Kushner, H. (1981) New York: Avon Books

When the Mind Hears, by Harlan Lane

When the Phone Rings, My Bed Shakes: Memoirs of a Deaf Doctor, by Philip Zazove, M.D. (1994,) www.agbell.org, (202) 337-5220

When Your Child is Deaf, David M. Luterman with audiologist Mark Ross, New York Press, www.agbell.org, (202) 337-5220

KÈK VIDEYO

Pwogram “Captioned Media”

Pwogram “Captioned Media” prete moun videyo pou gratis. Ou pa bezwen okenn kòd espesyal pou wè film-yo. Se depatman edukasyon peyi Etazini ki peye pou pwogram sa-a. Yo baw tou ti etikèt adrès pou voye yo tounen pa lapòs. Moun ki soud, moun ki pa finn tande twò byen, pwofesè, paran ak lòt moun kapab prete materyèl-yo. Yo kapab tou mete etikèt sou yo gratis pou nou.

Gan plis pase 4.000 videyo diferan ki disponib. Sijè-yo ganyen pami yo zafè sou sijè lekòl, depi nan jaden danfan jiska inivèsite. Gan gid pou chak leson yo ki akonpaye videyo-yo. Gan sijè tou sou film sinema ak lòt sijè tankou voyaje, distraksyon, rekreyasyon, etc. Apeprè chak ane, dapre rekòmandasyon moun ki sèvi avèk yo, nou ajoute prèske 300 nouvo tit.

Pwogram “Captioned Media”

Asosiyasyon nasyonal pou moun ki soud

1447 E. Main Street
Spartanburg, SC 29307
(800) 237-6213 V (800) 237-6819 TTY

Boys town website – www.boystownhospital.org

American Culture: The Deaf Perspective (4 tapes) Available from the San Francisco Public Library, TDD (415) 557-4433 or V (415) 557-4434

Auditory-Verbal Therapy for Parents and Professionals: Introduces AV therapy, speech language development, etc. Via parent stories and taped therapy sessions, AG Bell (202) 337-8767

Beginnings: A program that examines all communication choices without bias; from Beginnings, V/TTD (919) 733-5920

Building Conversations: A Family Sign Language Curriculum, produced by Boys Town National Research Hospital (2 tapes)

Come Sign with Us: Ti moun kapab apran langaj siy yo nan ti aktivite kourant yo ki dekri nan liv ki trè popilè ki sou fòm videyo yo rele ,Gallaudet University Press

Computer-Assisted Notetaking (CAN): Ou kapab wè li- teknoloji vizyèl pou moun ki soud ak ki pa fin tande twò byen, Gallaudet University

Do You Hear That? Li montre sesyon nan terapi pou pale ak tande pou timoun ki pote ti aparèy pou tande oubyen “cochlee enplant” ; pou paran y oak pwofesè ak lòt pwofesyonèl, AG Bell

Dreams Spoken Here: Sa-a se yon film ki eksplike fòmasyon a loral timoun ki soud, depi yo piti jis yo vin granmoun; film sa-a fèt nan seksyon de 20 a 60 minit. www.oraldeaf.org or (877) 672-5332

Families with Hard of Hearing Children what if your Child has a Hearing Loss?

Paran ak lòt pwofesyonèl diskite pwoblèm lè yo gan yon pitit ki pa fin tande twò byen. Nou ka jwenn liv sa-a Hope, Inc. 809 North 800 East, Logan, Utah 84321, (801) 752-9533

Home Total Communication Video Tapes: Shows over 1000 signs, available from Hope, Inc. 809 North 800 East, Logan, Utah 84321, (801) 752-9533

I Can Hear! Li dekri metòd pale ak tande pou nou devlope konvèsasyon; kèk istwa de paran ak pwofesyonèl; nou ka jwenn li nan, AG Bell (202) 337-8767

I See What You Say: Sa se yon entwodiksyon de 12 minit a “Cued Speech” de “Sant Cued Speech-lan”, (919) 828-1218

Language Says It All: Los Angeles, CA TRIPOD Productions, (1987)

Lost Dreams and Growth: a 70-minute videotape, by Ken Moses. Available from Resource Networks, (312) 862-4522, 930 Maple Ave. Evanston, IL 60202 (1988)

Mother’s Look at Total Communication: A VHS tape available by Modern Signs Press

Parents’ Guide to Deafness and Hearing Loss: Li pale de sijè tankou kijan pou nou kominike, kote nou ka jwenn asistans ak kijan yo pral fè timoun lan aprann. Madison, WI: University of Wisconsin Hospital and Clinics, Dept. of Outreach Education.

Positive Parenting: A Family Sign Language Curriculum. Produced by the Center for Hearing Loss in Children (2 tapes)

Show and Tell: Li eksplike difikilte lè yon moun pa fin tande byen vin mete sou pwofesè yo, de lekòl Clarke lan; nou ka jwenn li nan AG Bell (202) 337-8767

Signed Cartoons: including Superman, Casper, Raggedy Ann, Three Bears, Popeye, and Three Little Pigs, available from HOPE Inc. (801) 752-9533

Sign Enhancers: Li montre kijan pou yo sèvi ak ASL, 1-800-76-SIGN-1

Sound and Fury. Se yon film sou istwa fanmy yo sou rechèch “cochlee enplant”, Sound and Fury, PO Box 2284, South Burlington, VT 05407, www.pbs.org/wnet/soundfury/film

Speaking for Myself: Se yon film sou kominikasyon tande ak pale epi sou fèmasyon ki disponib nan seksyon de 10 minit, www.oraldeafed.org or (877) 672-5332

The Kids with the Hi-Tech Ears: Supporting Students with Cochlear Implants in the Classroom; from SCS, Inc., (303) 639-5806

SOUS FINANSYÈ**Kote nou ka jwenn finansman nan leta Laflorid**

Klib lokal tankou "Lion's, Rotary, Kiwanis, ak Sertoma" anpil fwa ta renmen bay lajan pou achte ti aparèy pou ede moun tande oubyen pou bay asistans a timoun ki abite nan kominote sa-yo. Nou ka pran kontak a klib sa yo si nou chèche yo nan liv telefòn-lan.

"Sertoma Speech and Hearing Foundation of Florida (SSHF)" te bay depi plizyè ane asistans finansyè nan zò "Pinellas County" ak o zalantou li epi yo ta vle anpil kontinye ede fanmy tibebe ke youn nan klinik yo te rekòmande yo. Pètèt asistans finansyè sa-a ka vin rive depase "Pinellas County". Nou kapab kontakte ofisyèl an chaj lan e mande li yon aplikasyon. Nan kèk kote nan leta-a, se yon providè agreye pa "SSHF" ki kapab rekòmande yon fanmy. Telefone pou lis enfòmasyon.

Sertoma Speech & Hearing Foundation of FL, Inc.

5640 Main Street

New Port Richey, FL 34652

Contact: Craig McCart / Tammy Rostel

Phone: 727-848-5371

Fax: 727-534-5419

Website: www.sertomahearsay.comEmail: mccart@allkids.org**Kote nou ka jwenn finansman nan tout peyi-ya****A G Bell**www.agbell.org/finacialaid/resources.cfm

Asistans finansyè ou ka jwenn gan ladan yo sèvis reyabilitasyon, ti aparèy ak lòt zouti pou ede w tande

Children's Hearing Aid Bank**Hearing Aid Foundation, Inc.**

20361 Middlebelt

Livonia, MI 48152

(800) 521-5247

Disabled Children's Relief Fund (DCRF)

PO Box 7420

Freeport, NY 11520

Li ede devlopman timoun ki enfim, li fè piblik lan konnen Ki efò kap fèt pou aplike tout lwa ki pwoteje timoun ki Enfim ou donmaje

Hear Now

9745 E. Hampden Avenue

Suite 300

Denver, CO 80321

(303) 695-7797

The Lions Clubs International300 22nd Street

Oak Brook, IL 60521

(708) 571-5466

Miracle Ear Children's Foundation

P.O. Box 59261

Minneapolis, MN 55459-0261

(800) 234-5422

Piolet International

244 College Street

PO Box 4844

Macon, GA 31213-0599

(912) 743-7403

The Starkey Fund

6700 Washington Ave. .SO

Eden Prairie, MN 55344

1-800-328-8602

Quota International1420 21st Street NW

Washington, DC 20036

(202) 331-9694

Kiwanis, International

3636 Woodview Place
Indianapolis, IN 46268-3196
(317) 875-8755
(800) 549-2647

Rotary International

1 Rotary Center
1560 Sherman Avenue
Evanston, IL 60201
(708) 866-3000

SSI

1-800-772-1213

*"Pure Tone Average" fèt pou li plis ke 90 dB
epi lie de diskriminasyon a mwens de 40%*

The HIKE Fund (Hearing Impaired
Kids Endowment Fund)

International Center for Job's Daughters
233 W. 6th Street
Papillion, NE 68046

*Li bay ti aparèy pou ede timoun ki soud
tande byen depi yo fèk fèt jistan yo gan
20 tan, si paran yo pa kapab peye gwo frè sa yo.*

Si w ganyen asirans prive pa ou, wa ka tcheke pou wè sa yap peye de tès pou tandè, ti aparèy pou ede tandè, tretman swivi, terapi pou langaj ak tandè. Ou ka gan pou ede konpayi yo konprann anpil bagay sa yo pou yo ka peye pou tretman pitit ou yo.

APENDIS YO

- ***Odyogram***
- ***Efè de patande ankò yo***
- ***Kèk sikjesyon pou Kòmanse Vokabilè ya***
- ***Abilite pou li nan***
- ***Kèk Kesyon ak Repons yo***

Deskripsyon de you Odyogram

You odyogram se you ti imaj ki genyen kapasite pou li detekte tout ti bri ki fèt yo nan diferan kote. Yo anrejistre rezilta analiz la yo sou you odyogram. Odyogram ki anba chema yo montre kote ke diferan bri yo ye sou odyogram nan. Sektè ki genyen fòm bannann nan reprezante tout ti bri ki konpoze vwa moun ki soti nan nivo konvèsasyon nòmal la yo.

Frekans: Liy ki nan sans vètikal la yo sou you odyogram reprezante wotè ya oubyen frekans lan. Bri ki sou kote goch yo odyogram nan reprezante ti bri ki fèt byen ba yo epi chak liy ki ki nan sans vètikal ki sou bò dwat la yo reprezante you bri ki pi fò. Bri ki pi enpòtan yo pou lapawòl yo se sa ke nou jwenn soti nan 500 - 4000 Hertz (Hz).

Entansite: Trè orizontal la yo reprezante volim nan oubyen entansite ya. Inite ki sèvi pou mezire entansite ya se desibèl (dB). Liy yo ki nan 0 dB tou pre anwo odyogram nan reprezante volim mwayèn ke you jèn moun ka kapab apèn detekte kèk ti bri diferan ke yo fè. Chak trè ki nan sans orizontal la yo ki anba reprezante tout bri ki pi fò yo.

Nivo Tande ya: Doktè ki responsab pou zafè tande ya pral detèmi ne ki nivo ki pi bon pou fè (pi wo) ke you moun kapab tande you frekans ki espesyal epi ki endike sa sou you odyogram. You fwa se entansite ki pi bon wan ki anwo odyogram nan, nivo tande yo make lè sa sou pati anwo odyogram nan ki se yo ki pi pre ki pou fè ou tande nòmal epi sa ki nan nivo anba yo sè ke moun pa tande byen, tande di oubyen pa tande ditou. Se poutèt sa, tank degre pa tande wo se tank li parèt ba sou odyogram nan.

- Kondiksyon Lè: Nivo tande ya yo detèmine li ak you seri de ekoutè epi ki make pandan you sèk ap fèt nan zòrèy dwat la (koulè wouj la se li ki endike pou sa) epi you Xpou zòrèy goch la (koulè ble se li ki endike pou sa).
- Kondiksyon Zo: Nivo tande ya yo detèmine li ak you ti vibrate ke yo plase sou zo mastoyid la ki dèyè zòrèy la. You parantèz se repons kondiksyon zo wa.
- Son ki san pwoblèm: Nivo tande ya yo detèmine li ak you opalè. Se ak ou S yo sèvi pou yo endike ke repons lan pa gen pwoblèm. A endike ke kapasite pou tande nan you son san pwoblèm tandiske tande nòmal se pou genyen nyou ti aparèy ki pou ede ou tande.
- Tande Nòmal la: Pou timoun ki tou piti yo tande nòmal pa yo defini nan you gam ki soti nan 0-15 dB.

Efè Ki Kapab Rive Lè Yon Moun Pa Tande Byen Sou Relasyon Sosyal Li Ak Sou Aprann Lekòl

Degre pa tande-an rive	Efè Sa Ka Bay Sou Konprann Langaj Ak Pale Lòt Moun	Efè Sikolojik Pa Tande-An Kapab Bay	Sa Yo Ka Bezwen Kòm Sèvis Ak Asistans
<p>Pi piti (ant 16 a 25 dB)</p>	<p>Lè degre pa tande-an rive a 20 dB, se tankou si w ta mete de dwat endèks ou nan zòrèy ou lè moun ap pale. Timoun lan ka pa tande byen lè yo pale piti piti oubyen yo pale a distans. Si degre-an rive a 16 dB, elèv-lan ka pa tande jiska 10 sousan sa pwofesè-an ap di lè pwofesè-an kanpe a yon distans de plis de 3 pye de li. Si li rive a 20dB, timoun lan ka pa tande ditou oubyen li ka tande mal yon pòsyon sa yap di an, sitou mo ki fini an (s, ed) ak mo yo pa pale fò. Li ka pa tande plis mo toujou lè gan anpil lòt bri nan klas-la, sitou nan ti klas prime yo kote pwofesè yo pale souvan. Timoun piti gan yon tandans a gade e imite mouvman lòt ti kanmarad-yo pase pou yo swiv pawòl pwofesè-an.</p>	<p>Timoun lan ka pa apèsi kèk jès ki fèt nan konvèsasyon; pafwa yo ka konprann li you jan gòch ou gwo soulye. Li ka pa finn konprann tou lè zanmi yo ak pale ou aji vit vit antre yo; sa ka fè li vinn yon tijan hont ou maladwa. Li ka pa konpòte li byen. Mousye ka bouke tou akòz de plis efò li fè pou li konprann lè yap pale avèl.</p>	<p>Akòz lòt bri an jeneral ki toujou fèt nan klas yo timoun-lan ka pa fin tande tout sa pwofesè-an ta di; alò li ta byen bon pou li si li ta jwen meye tretman akoustik pou ogmante son-yo. Li ta bon tou si yo mete timoun-lan chita pi pre pwofesè-an. Li kapab gan ti difilkite tou pou l aprann son ak lèt ki nesese pou l konn li. Li ka bezwen yon atansyon spesyal a vokabilè oswa a langaj sitou si li deja konn gan pwoblèm tande. Konsilatasyon regilyè ka yon doktè pa ta move non plis. Dapre ka li, li ka pwofite anpil tou de yon ti aparèy ki ganyen system FM fèb entansite pou ede li tande. Se pou pwofesè-an swiv efè pa tande-an sou devlopman langaj ak aprantisaj ti moun lan.</p>
<p>Fèb (ant 26 a 40 dB)</p>	<p>Lè degre pa tande-an rive a 20 dB, se tankou si w ta mete de dwat endèks ou nan zòrèy ou lè moun ap pale. Degre maladi sa-a pi difisil ke sèlman tande troub. Timoun lan ka tande men gan kèk bagay li pa finn sezi, saki fè li pa finn konprann sa yap di l. Degre pa tande li va depann de kantite lòt bri nan klas lan, distans timoun-lan ak pwofesè-an ak jan maladi-an prezante. Lè degre pa tande-an rive a 30 dB, timoun-lan ka pa tande jiska 25 a 40 sousan sa yap dil-lan; a 35 al 40 dB, li ka pa tande jiska 50 pousan ou plis, sitou si li pap gade moun kap pale an oswa si vwa moun sa-a fèb. Souvan li pap tande mo yo di vit oubyen mo yo pa fè anpil atansyon sou yo. Timoun sa-a, souvan pa kapab aprann byen premye ti lèt ak son-yo. Si se ti aparèy pou ede tande sèlman li mete, timoun-lan ka pa kapab aprann byen lekòl si pwofesè-an kanpe a distans de timoun-lan, oubyen si gan anpil lòt bri nan klas lan, siyou nan ti klas primè-yo.</p>	<p>Timoun kòmanse vin gan de move dispozisyon paske moun kòmanse di li ke "li tande lè li vle tande" oubyen "lap reve" ou ankò "li absan". Timoun lan ka fini pa kwè ke li pa osi entelijan ke lòt yo akòz de difilkite li ganyen nan klas-lan. Li vin difisil pou li pou li pa fè atansyon a tout lòt bri ki nan klas lan pou l konsantre sou eksplikasyon pwofesè-an ke li ta bezwen tande. Mousye ka bouke tou akòz de plis efò li fè pou li konprann lè yap pale avèl.</p>	<p>Akòz lòt bri an jeneral ki toujou fèt nan klas yo timoun-lan ka pa fin tande tout sa pwofesè-an ta di; alò li ta byen bon pou li si li ta jwen meye tretman akoustik pou ogmante son-yo. Li ta bon tou si yo mete timoun-lan chita pi pre pwofesè-an oubyen si yo mete li pwe limyè yo. Refere nou a manyèl sou evaliyasyon devlopman langaj ak edikasyon. Li ka bezwen yon atansyon spesyal a devlopman langaj, tande, ak asistans nan li ak estim pwòp tèt li. Se pou pwofesè-an swiv efè pa tande-an sou devlopman langaj ak aprantisaj ti moun lan.</p>

Degre pa tande-an rive	Efè Sa Ka Bay Sou Konprann Langaj Ak Pale Lòt Moun	Efè Sikolojik Pa Tande-An Kapab Bay	Sa Yo Ka Bezwen Kòm Sèvis Ak Asistans
Pasab (ant 41 a 55 dB)	<p>Mênm si li mete ti aparèy pou ede li tande yo, timoun lan pa fin tande tout sa yo di li . San anplifikasyon, li konprann yon kovèsasyon kap fèt a yon distans ant 3 a 5 pye sèlman si yo pale dousman ak mo senp. Lè degre pa tande-an rive a 40 dB, timoun-lan ka pa tande jiska pase 50 pousan sa yap dil-lan; a 50 dB, li ka pa tande pase 80 pousan. Li ka vin pale ou ryaji dousman, yon vokabilè limite e ki pa kòrèk ak yon ton vwa ki monotòn. Si yo pran li bonnè ak terapi langaj sa va ede li devlope langaj li ak aprann pi nòmalman. Pafwa ya oblije bali yon system kominikasyon vizyèl, pa siy pou ede li sitou si yo wè li gan anpil lòt difikilte. Tout lòt bri nòmal ki konn fèt nan klas la ka anpeche li tande tout sa pwofesè-an ap di li. Mousye ka bezwen yon sistèm prive pou ogmante son vwa yo pou li. Si se ti aparèy pou ede tande-yo sèlman ke li genyen, sa pap sifi pou li aprann byen.</p>	<p>Timoun lan kòmanse vin gan de move dispozisyon paske moun kòmanse di li ke “li tande lè li vle tande” oubyen “lap reve” ou ankò “li absan”. Lè li rive nan pwen sa-a, timoun lan pa ka kominike fasil epi jwe avèk lòt ti zanmi li yo vin difisil sitou kote ki fè bri tankou nan rekreyasyon oubyen lè manje. Mousye ka bouke tou akòz de plis efò li fè pou li konprann lè yap pale avèl.</p>	<p>Lap oblije sèvi toutan ak ti aparèy pou ede li tande yo oubyen ak sistèm ogmante son “FM”. Lap bezwen bon jan akoustik nan klas lan ak chita pre pwofesè-an, pre bon jan limiyè. Se pou yon spesyalis nan zafè pwoblèm zorèy swiv li. Li ka bezwen tou plis asistans de pwofesè-yo sitou nan ti klas primè-yo ak plis atansyon ak devlopman kominikasyon vèbal, aprann li, ekri, pran lapawòl, gan bonjan estim pou pwòp tèt li. Se pou pwofesè yo ede li pou lòt ti kanmarad-yo vin aksepte li.</p>
Ant pasab ak pa bon (56-70 dB)	<p>Lap oblije sèvi toutan ak ti aparèy pou ede li tande yo oubyen ak sistèm ogmante son “FM”. Lap bezwen bon jan akoustik nan klas lan ak chita pre pwofesè-an, pre bon jan limiyè. Se pou yon spesyalis nan zafè pwoblèm zorèy swiv li. Li ka bezwen tou plis asistans de pwofesè-yo sitou nan ti klas primè-yo ak plis atansyon ak devlopman kominikasyon vèbal, aprann li, ekri, pran lapawòl, gan bonjan estim pou pwòp tèt li. Se pou pwofesè yo ede li pou lòt ti kanmarad-yo vin aksepte li.</p>	<p>Lè li rive nan pwen sa-a, timoun lan pa ka kominike fasil epi jwe avèk lòt ti zanmi li yo vin difisil sitou kote ki fè bri tankou nan rekreyasyon oubyen lè manje. Li vin gan yon tandans a pa estime pwòp tèt li oubyen a yon atitud timoun ki vin fè li kwè ke pesonn pa vle wèl; se pou lòt ti kanmarad-yo ta ede li.</p>	<p>Lap oblije sèvi toutan ak ti aparèy pou ede li tande yo oubyen ak sistèm ogmante son “FM”. Dapre degre defòmasyon li rive, yon sistèm pou transpoze frekans yo ka nesèsè. Se pou yon spesyalis nan zafè pwoblèm zorèy swiv li. Li ka bezwen tou plis asistans de pwofesè-yo ak plis atansyon ak devlopman kominikasyon vèbal, aprann li, ekri. Kominike pa siy ap vin pi enpòtan paske pwogram lekòl-lan vin pi konplike. Li ta bon si mouche ta genyen kòm asistans ti film ki gan pawòl make sou yo ak lòt bagay lè lap pran nòt. Se pou pwofesè patikilye yo ede li anpil.</p>

Degre pa tande-an rive	Efè Sa Ka Bay Sou Konprann Langaj Ak Pale Lòt Moun	Efè Sikolojik Pa Tande-An Kapab Bay	Sa Yo Ka Bezwen Kòm Sèvis Ak Asistans
<p>Pa bon ditou (ant 71 a 90 dB)</p>	<p>San anplifikasyon, ti moun lan kapab tande gwo bri ki fèt a yon distans de yon pye de li. Si li anplifye kòm sa dwa, timoun ki nan 90dB va kapab detekte son vwa sèlman si yo tou pre yo oubyen ba "FM". Jan ya konprann son sa yo va depann de intelijans personel yo ak si yo te kòmanse bayo terapi depi byen bonnè. Souvan yo pa kapab distenge vwa ki fò sitou si yo pa genyen "FM". Yo oblije ap gade moun kap pale-an pou yo konprann sa lap di. Si yo te fèt konsa, jan yo pale ak langaj yo pral retade; ya bezwen yon system kominikasyon vizyèl. Si yo pran li bonnè ak terapi langaj sa va ede li devlope langaj li ak aprann pi nòmalman. Se pou lòt manm nan fanmy-lan kominike avèk li jan li kapab. Si zafè pa tande-an kontinye, jan li pale pral vin deteryore tou.</p>	<p>Timoun lan pa ka kominike fasil epi jwe avèk lòt ti zanmi li yo vin difisil. Li vin santi li pi alèz pami lòt timoun ki soud ou pa tande byen parèy-li. Li pa ta move pou li boule ak lòt granmoun oswa ti kanmarad li ki nan menm eta. Si li pa jwenn lòt parèy li ki pa fin tande byen, li ka vin devlope yon konplèks enferyorite. Si li nan yon lekòl òdinè, li ka vin devlope pi plis depandans sou lòt granmoun akòz de pwoblèm li ganyen pou li kominike.</p>	<p>Pa gan okenn metòd ki inik ki pi bon pou tout timoun ki soud. Meyè metòd-la, ke se swa vizyèl oswa vèbal va depann de terapi ki te kèmanse bonnè, anplifikasyon ki fèt souvan ak degree fanmy lan entegre metòd sa yo pou timoun lan nan lavi de chak jou. Mete li lekòl ak lòt timoun ki soud ou ki pa tande byen parèy li se va yon bon jan pou ede l. Men se pou yo kontinye swiv li toutan ak bali bonjan asistans. Dapre jan maladi-an ye sou li, yo ka bali yon "enplan cochlee". Si se yon fòmasyon vèbal yap bali, se pou yo pran li bonnè nan lekti, pran lapawòl. Si yo mete aksan sou kilti moun ki soud, yo va oblije mete li pami moun soud. Ya oblije bali yon entèprèt, pafwa ki konn langaj siy, paske enstriksyon-yo ap vin pi konplike. Pran nòt, film ki gran gwo ekrito ladan-to ak èd vizyèl. tou sa trè nesèsè tankou fason pou yo amelyore kominikasyon-yo. Ya oblije bali tou sèvis yon pwofesè prive.</p>
<p>Pa bon ditou ditou (pase 91 dB)</p>	<p>Detekte son ak vwa pral depann de degre maladi soud nan ak sistèm anplifikasyon-an. Li ka plis santi vibrasyon-yo pase son-yo. Jan timoun ki soud lan va trande pral depann de anplifikasyon-an, intelijans timoun-lan, tretman li resevwa, si yo te pran li bonnè, Si yo te fèt konsa, jan yo pale ak langaj yo pral retade. Si zafè pa tande-an kontinye, jan li pale pral vin deteryore tou. Timoun ki soud nèt pa kapab sèvi ak tande pou yo kominike ak aprann; yo bezwen yon sistèm kominikasyon vizyèl.</p>	<p>Se trè nesèsè pou gan paran ak lòt manm nan fanmy-lan ki kapab kominike ak ti moun-nan nan jan pali, jan li konnen an pou timoun lan ka santi li alèz. Timoun lan pa ka kominike fasil epi jwe avèk lòt ti zanmi li yo vin difisil. Li vin santi li pi alèz pami lòt timoun ki soud ou pa tande byen parèy-li. Li pa ta move pou li boule ak lòt granmoun oswa ti kanmarad li ki nan menm eta. Si li pa jwenn lòt parèy li ki pa fin tande byen, li ka vin devlope yon konplèks enferyorite. Si li nan yon lekòl òdinè, li ka vin devlope pi plis depandans sou lòt granmoun akòz de pwoblèm li ganyen pou li kominike.</p>	<p>Pa gan okenn metòd ki inik ki pi bon pou tout timoun ki soud. Meyè metòd-la, ke se swa vizyèl oswa vèbal va depann de terapi ki te kèmanse bonnè, anplifikasyon ki fèt souvan ak degree fanmy lan entegre metòd sa yo pou timoun lan nan lavi de chak jou. Mete li lekòl ak lòt timoun ki soud ou ki pa tande byen parèy li se va yon bon jan pou ede l. Men se pou yo kontinye swiv li toutan ak bali bonjan asistans. Dapre jan maladi-an ye sou li, yo ka bali yon "enplan cochlee". Si se yon fòmasyon vèbal yap bali, se pou yo pran li bonnè nan lekti, pran lapawòl. Si yo mete aksan sou kilti moun ki soud, yo va oblije mete li pami moun soud. Ya oblije bali yon entèprèt, pafwa ki konn langaj siy, paske enstriksyon-yo ap vin pi konplike. Pran nòt, film ki gran gwo ekrito ladan-to ak èd vizyèl. tou sa trè nesèsè tankou fason pou yo amelyore kominikasyon-yo. Ya oblije bali tou sèvis yon pwofesè prive. Voye li nan lekòl "School for the Deaf" lan se yon bagay ki pou konsidere serye.</p>

Degre pa tandè-an rive	Efè Sa Ka Bay Sou Konprann Langaj Ak Pale Lòt Moun	Efè Sikolojik Pa Tandè-An Kapab Bay	Sa Yo Ka Bezwen Kòm Sèvis Ak Asistans
Inilateral (Tandè byen nan yon sèl zòrèy)	Timoun lan ka tandè men li pa sa fin konprann tout tankou lè vwa-a fèb oubyen a yon ti distans de li., sitou si se zòrèy ki pa fin tandè byen-an ki pi pre moun kap pale-an. Li pap ka konprann tout son ak vwa yo byen pa tandè ase., sitou si gan lòt bri kap fèt ou kap fè eko sitou si zòrèki tandè byen-an pi pre kote bri-an ap sòti epi bon zòrèy-lan vire vè pwofesé-an. Li pa ka konprann twò byen lè yap pale avèl piti piti sitou si vwa soti bò zòrèy ki pa bon an epi si yo an gwoup.	Lòt moun ka akize timoun-lan de tandè sèlman sa li vle tandè sitou nan kote ki gan lò bri.Mouche ka vin gan difilkite sitou nan kote ki fè anpil bri tankou rekreyasyon, manje midi oubyen an gwoup kap etidye. Li kapab kwè tou ke lòt ti kanmarad-yo toujou ap pale sou do li; li ka santi li hont. Mousye ka bouke tou akòz de plis efò li fè pou li konprann lè yap pale avèl, sitou si gan anpil bri nan klas -lan. Li ka parèt absan, fache oswa distrè.	Pèmèt timoun sa-a chanje plas kote li chita pou ka dirije bon zòrèy lan kote li ka tandè pibyen. Yon timoun konsa ka difisil pou aprann byen lekòl, sitou asoye son ak lèt patikilyèman nan ti klas primè-yo. Yon pwofesè patikilye ta bon pouli. Menm jan tou, yon ti aparèy pou ede tandè yo ta bien bon, nan zòrèy ki pa bon-an tankou yon ti aparèy "CROS" yo. Li ta profite anpil de yon sistèm "FM".
Frekans mwayèn (apeprè 750-3000Hz) ou byen 'reverse slope Cookie Bite' (apeprè 250-2000 Hz)	Timoun lan ka tandè men li pa sa fin konprann tout tankou lè vwa-a fèb oubyen a yon ti distans de li., sitou si se zòrèy ki pa fin tandè byen-an ki pi pre moun kap pale-an. Li pap ka konprann tout son ak vwa yo byen pa tandè ase., sitou si gan lòt bri kap fèt ou kap fè eko sitou si zòrèki tandè byen-an pi pre kote bri-an ap sòti epi bon zòrèy-lan vire vè pwofesé-an. Li ka pèdi jiska 30% de sa yap dil lan; kèk vwayèl ak konsòn li ka pa tandè.Li pa ka konprann twò byen lè yap pale avèl piti piti sitou si vwa soti bò zòrèy ki pa bon an epi si yo an gwoup.	Lòt moun ka akize timoun-lan de tandè sèlman sa li vle tandè sitou nan kote ki gan lò bri.Mouche ka vin gan difilkite sitou nan kote ki fè anpil bri tankou rekreyasyon, manje midi oubyen an gwoup kap etidye. Li kapab kwè tou ke lòt ti kanmarad-yo toujou ap pale sou do li; li ka santi li hont. Mousye ka bouke tou akòz de plis efò li fè pou li konprann lè yap pale avèl, sitou si gan anpil bri nan klas -lan. Li ka parèt absan, fache oswa distrè.	Timoun sa-a bezwen ti aparèy pou ede tandè yo men fò yo tonbe byen sou li. Li ta byen bezwen tou yon system anplifikasyon "FM". Li ka pa kapab aprann byen lekòl, sitou asosyasyon son ak lèt nan jaden danfan ak ti klas primè-yo Dapre degre maladi-an, li ka pale dousman. Se pou yo swiv li epi yon pwofesè patikilye ta byen bon pou li. Se pou yo ta fè yon chèk pou li chak ane.
Hòt frekans (apeprè 1500 a 300 Hz)	Timoun-lan ka tandè men gan bagay ki trè zènpòtan li pap fin sezi. Menm yon senp ti pèt kapab fè timoun lan manke ant 20 a 30 pousan de sa yap dil lan. Li pap toujou konprann konsòn tankou t,s,f,th,sh,ch. Lap difisil pou konprann yon vwa ki fèb oubyen ki a yon ti distans de li, tankou pa ekzanp vwa yon elèv lòt bò klas nan sitou si gan bri. Anpil mo ki nesèsè yo tankou kat, kap, kaf ka defòme. Fason pale li kapab vin defòme anpil. Se pou li sèvi ak anplifikasyon pou li ka aprann..	Lòt moun ka akize timoun-lan de tandè sèlman sa li vle tandè sitou nan kote ki gan lò bri.Mouche ka vin gan difilkite sitou nan kote ki fè anpil bri tankou rekreyasyon, manje midi oubyen an gwoup kap etidye. Li kapab kwè tou ke lòt ti kanmarad-yo toujou ap pale sou do li; li ka santi li hont. Mousye ka bouke tou akòz de plis efò li fè pou li konprann lè yap pale avèl, sitou si gan anpil bri nan klas -lan. Li ka parèt absan, fache oswa distrè.	Li ka pa kapab aprann byen lekòl, sitou asosyasyon son ak lèt nan jaden danfan ak ti klas primè-yo Dapre degre maladi-an, li ka pale dousman. Se pou yo swiv li epi yon pwofesè patikilye ta byen bon pou li. Se pou yo pran li bonnè. Li ta byen bezwen tou ti aparèy pou ede tandè yo ak yon sistèm prive "FM". La oblije sèvi ak aparèy pou pwoteje zòrèy li pou anpeche maladi-an al pi lwen.

Degre pa tandè-an rive	Efè Sa Ka Bay Sou Konprann Langaj Ak Pale Lòt Moun	Efè Sikolojik Pa Tandè-An Kapab Bay	Sa Yo Ka Bezwen Kòm Sèvis Ak Asistans
<p>Pèt ki varye selon "Otitis Media ak Efizyon"</p>	<p>Pi gwo pwoblèm nan se timoun ki te konn tandè yon lè trè byen, yon lòt lè pa si byen lè yo te piti anpil, pafwa gan de epizòd pa tandè ki konn dire jiska 3 mwa. Lè degre pa tandè-an rive a 20 dB, se tankou si w ta mete de dwat endèks ou nan zòrèy ou lè moun ap pale; se ta kòm kwa dlo ta antre nan zòrèy yo. Timoun-lan ka tandè men gan bagay ki trè zenpòtan li pap fin sezi. Pwoblèm li va genyen va depann de entelijans li, lòt bri kap fèt nan klas -la, distans li ye ak pwofesè-an, ak eta enfimite-an sou li. Lè li rive nan 30dB, li ka pa konprann ant 25 a 40 pousan de sa yap dil: a 40 dB, timoun-lan ka pa konprann jiska 50 pousan de sa kap pale nan klas-lan sitou si vwa yo fèb oswa si li pap gade moun kap pale-an; souvan li pap remake konsòn ak mo ki pa pale twò fò yo.</p>	<p>Timoun lan kòmanse vin gan de move dispozisyon paske moun kòmanse di li ke "li tandè lè li vle tandè" oubyen "lap reve" ou ankò "li absan". Timoun-lan ka vin kwè ke li pa entelijan paske li gan difikilte aprann. Li pa fin ka idantifye pwòp jan li tandè li menm; kòm li pa tandè byen, li pa fè atansyon a sa la pa ka tandè-yo; moun a kote li ka kwè ke li ti baden, pa pran lavi o serye, distrè. Li gan yon tandans a rale kò li de travay yap fè nan klas lan.</p>	<p>Premye pwoblèm lan se yon afè de fè atansyon nan klas ak aprann li byen ak pale byen. Ya oblije fè tès pou li sou devlopman langaj li depi piti. Se pou yo swiv li byen epi pou paran-yo pale souvan ak pwofesè-yo de sa. Li ta byen bezwen yon sistèm prive "FM" ak yon ti aparèy pou tandè yo. Se pou yo fè atansyon anpil sou devlopman lekti, pran lapawòl, estim pwòp tèt li. Yon pwofesè prive ta byen bon.</p> <p>Prepare pa Karen L. Anderson ak Noel D. Matkin, (1997) Educational Audiology Association. Repwodwi ak pèmisyon otè yo.</p>

Kèk sikjesyon pou Kòmanse Vokabilè yaEkspresyon ou tande souvan

Orevwa	E-e, li sot tonbe	Brr sa-a frèt
Gade, gade	Sa-a bèl	Ede mwen
Sa-a twò lou	m-m-m sa-a bon	Mwen vie pi plis toujou
Ow, sa-a fè mal	Gade yon radòt	Ranmase l
Mwen vle you _____	Sa-a komik wi	Tann yon ti moman
Non-non-non, pa manyen	Kite sa, sispann	

Mo Aksyonè yo

Pouse li anba	Monte eskalye-ya / monte mwen anwo	Mwen se Manmi/Papi
Mmm santi flè ya	Li vire tounen	Sa-a se soulye mwen
Leve, leve	Koupe koupe fig-lan	Glise monte, wi
Pete blad-yo	Brose cheve ou/ dan ou yo	Sa-a se zye mwen/nen mwen/bouch mwen
Chi al kouche	Sote vole ponpe	Gade pwason sa-a
Chita	Sa-a cho	Komedyen yan di ha ha ha
Byen lave men ou yo	Sa-a mouye	Tonton Nwè l di ho ho ho
Pran you bwason	Sa-a Kole	Tout-sa-a fini
Soufle plim-lan don	Mont lan ap rele tik tak	Sa-a sal
Pwomnen, pwomnen, pwomnen	Alo cheri	Sa-a mou
Voye boul-lan don	Sa-a kase	

Kèk Pwonon

Sa-a se pou mwen
Ban mwen sa

Bri Zannimo-yo fè

Vach--mon	Chen—wou-wou	Cheval--neigh
Chat--miaw	Mouton—baa	Pwason-swish
Kochon—wen wen	Krapo—hòp hòp hòp	Poul—Klòk
Zwazo—Tui tui	Kana—kwak-kwak	Makak—ee ee ee
Chwèt—wou	Lyon-woo woo	Lous—grr grr

Veyikil yo

Bato—p-p-p	Vwati—beep beep	Bis—bu bu bu
Avyon—aahh	Tren—choo choo choo	

Estrè ak adapte pa Judith I. Simser, O.Ont.,B.Ed.,Cert.AVT, ki nan "Aural Habilitation Program Children's Hospital of Eastern Ontario"

Bagay pou timoun yo konnen pou yal nan jaden danfan

Konprann epi sèvi ak mo ki anba yo:

Yè	Lannwit	Rektang
Jodiya	Kare	Prensipo koulè yo
Demèn	Triyang	
Maten	Sèk	

Konprann Konsèp “Boehm“-yo:

Pi wo	Kwen	Alimèt
A travè	Plizyè	Toujou
Lwen	Dèyè	Dimansyon mwayèn
Tou pre	Ranje	Adwat
Anndan	Diferan	An navan
Kèk men pa Twòp	Aprè	Zewo
Mitan	Prèske Plen	Anwo
Kèk	Demi	Chak
Pi lwen	Sant	Separe
Arebò	Otan ke	Agòch
Plis pase	Kote	Pè
Pi laj	Kòmansman	Sote
Anpil	Lèt	Egal
Ant	Sanble	Nan lòd
Tout antye	Ni premye ni dènye	Twazyèm
Pi pre	Jamè	Pi piti
Dezyèm	Anba	

Demontre ou gan konesans sa-yo:

- Chante chante ABC ya
- Konte jiska dis
- Idantifye nimewo ki ekri yo de 1-5
- Kategori bagay (sa ki nan dlo, sa ou mete sou ou yo, fwi yo, legim yo, kisa ki pa ladan yo)
- Rerakonte ti istwa tout moun konnen (Twa Ti Kochon yo)
- Chante anpil kalite chante timoun yo konn chante lè anivèsè (Happy Birthday, Itsy Bitsy Spider, etc.)
- Resite anpil kalite kont de ti chante timoun “Nursery Rhymes”
- Dekri kèk bagay
- Demontre konpreyansyon si se vre
- Montre ou kapab range/sanble foto / ak bagay ki kòmans pa menm lèt konsòn
- Espoze son ak lèt ki kòresponn a li-an
- Non
- Adrès
- Ki laj ou genyen kounye ya? Ki laj ou pral genyen lè ou ap fete pwochen anivèsè nesans ou?
- Repons a chwa miltip “sou papyè ya” (sa vle di: fè you liy anba chat jòn nan epi antoure gason vèt la ak you sèk)
- Espoze tout pwovèb ou konn abitye tande, sa ki sanble yo

Espoze epi adapte pa Beth Walker, M.Ed., C.E.D., Cert.AVT, East Alabama Je, Nen Gòj

KEK KESYON AK REPONS YO

K: Doktè odyolojis pitit mwen yan pa fè you odyogram sou pitit mwen yan epi yo vle pou li pote you ti aparèy ki pou ede li tandè byen. Eske sa bon?

R: Wi, idantifye you timoun ki pa tandè se premye etap nan pwosesis sèvis odyolojik la epi ki konn abitye bay doktè odyolojis la you ide jeneral sou sou wotè degre ke timoun nan pa tandè ya. Kan you timoun jèn anpil, li kapab pase you seri de ekzamen pou li konnen ki eta ekzat ke tandè li ye. An menm tan, doktè odyolojis la ap mete kèk ti aparèy ki pou ede li tandè byen nan zòrèy li epi pi bonè ke posib li ap ajiste yo pandan ke li fin mete ti aparèy la yo pou timoun nan kapab tandè byen. You doktè odyolojis ki pedyat ap sèvi ak enfòmasyon ke li te jwenn nan analiz la epi ak peryòd ke timoun nan ap pote ti aparèy ki pou ede li tandè ya pou li kapab bay tout rekòmandasyon odyolojik pou pran ak timoun ou wan. Pou antrean tan ke paran ki ap kontwòle pitit ou wa ak ti aparèy ki pou ede li tandè nan anviwonman familial li kapab genyen you gwo valè nan pwosesis ki pou amelyore anplifikasyon tandè pitit ou wa.

K: Nou ta vle ke timoun nou wan aprann sèvi ak aparèy pou li tandè ki se pa li ya plis. Nou jije ke si li pote ti aparèy ki pou ede li tandè tout lè, tifi oubyen ti gason nou wan pap jam kapab tandè san li pa mete li nan zòrèy li. Kisa ki ap pase nan ka kote nou ta kite ti aparèy ki pou ede li tandè ya fèmen nan you ti tan nan jou wa?

R: Non, se sèlman pou aprann pitit ou wa idantifye bri yo ki ap fèt nan you anviwonman ki fè pitit ou wa pote you ti aparèy ki pou ede li tandè epi pou li aprann tou kenbe epi abitye ak son bri sa yo ki sa yo vle di. Pou timoun yo ki tandè byen yo, se you lòt kalite bagay ki mande pou yo pale de tèl kalite pawòl oubyen bri nan you anviwonman nan you kontèks nan you peryòd tan espesyal. Ou kapab ede pitit ou wa aprann sèvi ak tandè yo plis pandan e li ap aprann devlope tandè li tankou pou li kapab konprann nenpòt kalite bri ki fèt nan kote ke li ta ye. Lè se youlè konsas li ap sèvi ak ti aparèy ki pou ede li tandè ya sa pap amelyore fonksyon pou li vin tandè pi byen ke li chans genyen si li sèvi ak ti aparèy ki pou ede li tandè ya.

K: Doktè pedyat mwen yan te di mwen ke petit fi mwen yan twò jèn oubyen twò bebe pou li te fè li ekzamen tandè ya. Li gen 7 mwa. Eske se vre?

R: Non, malgre ke li pa posib ke you pedyat fè ekzamen tandè oubyen pale pou you timoun ki tou piti oubyen pou you ti bebe, you doktè odyolojis pedyat ki genyen fòmasyon epesifi epi ki genyen eipmn pou fè ekzamen ke moun kapab fè konfyans nan premye semen ke timoun nan fèt la.

K: Eske asirans lan ap peye lajan ke ti aparèy ki pou ede ou tande ya koute ya?

R: Abityèlman polis asirans medikal la yo pa konn peye lajan pou achte ti aparèy ki pou ede ou tande yo. Bagay sa yo detèmine sou you baz de tèl kalite ka oubyen tèl lòt kalite ka selon avantaj patikilye de polis asirans pa ou la. Genyen kèk pwogram tankou Medicaid ak Children with Special Health Care Needs ki bay lajan pou achte ti aparèy ki pou ede ou tande yo. Koòdonatè sèvis wa ap ede ou chèche èd finansyè pou ka achte ti aparèy ki pou ede pitit ou wa tande yo. An tan ke dène moun ki pou bay lajan, Infants & Toddlers Early Intervention Program pral peye pri ke ti aparèy ki pou ede ou tande ya tankou you teknoloji ki pou asiste epi konte sa sou you plan soutyen fanmiy, sèlman si pa genyen okenn lòt kalite fason pou peye.

K: Kisa ki ap rive ak ekipman ke se *Infants & Toddlers Early Intervention Program* ki te achte yo kan timoun mwen yan genyen nan zòn 3 zan?

R: Timoun yo kapab kenbe ti aparèy ki pou ede yo tande ki se asistans teknolojik ke se te Pwogram nan ki te achte yo pi lontan ke yo kapab depi se nesesè. Ekipman sa se pou li anrejistre sou you plan tranzisyon ki devlope ak fanmiy lan ak lekòl ki nan zòn nan. Si timoun yo ta vin twò gran pou aparèy la lòt timoun kapab sèvi ak ekipman sa, pwogram entèpozisyon bonè ya ka vle mete aparèy sa yo nan you “depo” kote yo mete ekipman yo tou.

K: Eske ti aparèy ki pou ede tande ya la kapab vin bay pitit mwen yan pwoblèm nan zòrèy?

R: Genyen sa yo rele sovgad pwosedi ak metòd ekzamen ki fèt pa kèk doktè odyolojis pedyatrik pou anpeche ke nenpòt pwoblèm pa rive nan zòrèy ou ak nan tande pitit ou wa. Doktè odyolojis la apa ajiste tout bagay nan ti aparèy ki pou ede ou tande you fason pou li pa bay zòrèy pitit ou wa pwoblèm.

K: Kijan mwen pral konnen si pitit mwen yan pral genyen pou li pote ti aparèy ki pou ede li tande ke yo mete anndan zòrèy la?

R: Bagay sa se pou ta diskite de li ak anpil kalite moun, tankou moun ki ap okipe li de swen sante pitit ou wa, doktè odyolojis pitit ou wa, ak premye ekip ki la pou bay swen yan. Desizyon sa, se pral you desizyon ki baze sou ki wotè ak kijan sa grav ke timoun ou wan pa tande ya, sou avantaj ke li kapab jwenn lè li pote ti aparèy ki pou ede li tande ya, ak you seri de ekzamen ke yo ap fè li pou yo ka konnen si sant lan ap kapab mete ti aparèy la anndan zòrèy li. Koòdonatè sèvis pitit ou wa kapab ba ou enfòmasyon sa yo ak resous ke ou ap bezwen nan pwosesis la. Epi tou, genyen kèk sit entènèt ki esplike ou byen klè tout bagay ki konn abitye fè you moun oblije mete ti aparèy sa yo anndan zòrèy.

K: Kiyès ki ap peye ti aparèy ke yo mete anndan zòrèy la ?

R: Nòmalmman, asirans medikal ou dwe peye lajan ke ti aparèy ke yo pral mete anndan zòrèy ou wa koute. Bagay sa se ak konpayi asirans ou wan ke ou ta dwe diskite li. Pwogram ki ap bay aji bonè ya pou timoun ki tou piti yo pa peye okenn pwosedi medikal oubyen chirijikal men li ap soutni entèpozisyon ki mande anvan ak apre ke yo fin fè operasyon pou mete ti aparèy la anndan zòrèy la.

K: Genyen kèk moun ki di mwen konsa ke si pitit mwen yan ap sèvi ak langaj siy, li pap janm aperann pale ankò. Eske se vre?

R: Kijan you timoun ki pa tande ki grav kapab anplwaye lapawòl depann de anpil bagay. Yo te montre ke bebe ki tande nòm al yo ki kòmanse ak siy yo bonè nan lavi yo kapab sèvi ak siy yo jiskaske yo vin konn pale. Siy ke yo etidye yo gen dwa pa faktè ki vin fè timoun nan ka vin konn pale. Sa kapab vin plis toujou makònen ak kapasite yo pou yo tande yo, ki kapab fè yo fè jefò pou yo vin pale, kijan yo jwen moun ki ap motive yo, de kapasite yo genyen pou pale, epi sa depann tou de modèl etid yo fè yo. Genyen anpil kalite filozofi ki diferan konsènan kijan pou yo sèvi ak lang an siy lan epi pou devlope lang pale ya, men yo pa ko genyen rechèch ki disponib ki pou jistifye si diferan filozofi sa yo bon. Ekip ki ap ede ou nan entèpozisyon wan ta dwe diskite kijan pou timoun ou wan sèvi ak ti aparèy kominikasyon ak sèvis entèpozisyon sa yo ki disponib lan yo se pou fanmiy ou adrese tout sousi ke yo kapab pou kapab vin devlope pale lang lan.

K: Pitit fi mwen yan genyen 9 mwa li toujou ap jete ti aparèy ki pou ede li tande ya. Kisa ke mwen kapab fè pou mwen fè li toujou kite li sou li?

R: Ou ta dwe ak manm ekip entèpozisyon wan pou kapab devlope you plan pou kapab fè yo konnen pwoblèm sa. Bagay sa kapab mande ke se kèk aktivite espesifik ke yo fè pou yo kapab kenbe ti aparèy ki pou ede li tande ajiste sou li,, se kapab tou kèk lòt ti aparèy an plis ke yo kapab sèvi pou kenbe ti aparèy ki pou ede timoun nan tande ya rete sou li oubyen se se you seri de lòt ekzamen odyolojik ke yo pral fè pou yo kapab detèmine si ti aparèy ki pou ede timoun tande ya mache byen.

K: Si nou ta chwazi lang siy lan, èske piti mwen yan ta kapab ale nan lekòl ki nan vwazinay la?

R: You lekòl ki nan you zòn oblije bay you edikasyon piblik gratis a pitit ou wa. Poutèt sa, lekòl ki nan zòn nan oblije bay sèvis ak apwi ke pitit ou wa genyen bezwen pou li kapab reyisi. Lekòl ki nan zòn nan pa oblije bay sèvis espesyalize nan chak lekòl. Poutèt sa pitit ou wa kapab oblije ale nan you lòt lekòl local pou li kapab resevwa apwi ke tifi oubyen ti gason sa genyen bezwen. Ale nan you lekòl kote ak you bann lòt timoun ki genyen ti aparèy ki pou ede yo tande, aparèy ke yo mete anndan zòrèy la ak/oubyen mòd kominikasyon ki pèmèt ou wè yo kapab vin fè valè timoun sa vin pi enpòtan epi sa kapab ogmante tou sans timoun nan genyen pou li viv jan ke li ye ya san li pa tande ya an plis pou li gwoupe li ak you seri de pwofesyonèl ki byen enfòmè sou ka li ya ki kapab reponn a sa ke li kapab bezwen prese prese san ke li pa al bezwen vwayaje nan lòt lekòl yo. Li pral jwen tou kèk avantaj tankou kèk pwofesè ak etidyan edikasyon regilye ki

abitye nan jwenn timoun ki pa tande antan ke pati tipik epi ke yo aksepte nan kò etidyan yo wa. Kèk sipò ke timoun ou wan ekzije pou li reyisi nan lekòl la se apui ak sèvis espesyalize yo, plis pwobabilite yo gran se plis timoun nan kapab jwenn bezwen espesyalize yo nan lekòl lokal la.

K: Kijan mwen kapab aprann plis konsènan “Kilti Moun Soud”?

R: Meyè fason pou vin espoze a kilti soud la se rankontre fanmiy yo ak jèn yo ki fè pati de kilti moun Soud la yo. Genyen kèk komèsyal ki fèt pou moun soud ladan yo ou ka mande epi yo ka ede moun sa yo ki soud la yo nan you sòt de chèn itil ansanm ki pou fè youn konn lòt plis. Premye koòdonatè sèvis entèpozisyon ou wan ak/ oubyen moun ki ap ede ou nan resous fanmiy lan nan pwogram entèpozisyon bonè kapab ede ou pou fè kontak nesèsè yo. You lòt mwayen pou konnen plis konsènan kilti moun Soud la yo se li liv ak video ke yo fè sou yo. Kèk liv ak video anrejistre nan seksyon resous gid sa.

K: “Si pitit mwen yan ap sèvi ak langaj siy lan, kijan ke mwen menm mwen kapab kominike ak li”?

R: Langaj siy lan, tankou nenpòt ki lòt kalite lang, se aprann pou aprann li tankou nenpòt lòt lang lè ou ap pale li tout la jounen. Paran yo konn anpil fwa kòmanse aprann lang lan nan liv ak nan gade videyo ki pale de lang siy lan. Talè konsa, bezwen ti bebe yo nouvo siy pou yo esplike yo ak kòmantè sou antouray kote ke yo ap viv la pral Mande plis liv oubyen plis videyo. Ou kapab enskri ou nan kèk kou pou aprann lang siy lan yo ke yo ofri nan lokalite ke ou ye ya. Kou sa yo ap ofri lang siy amerikèn nan, lang kilti soud la, oubyen ap aprann ou nan you sistèm kominikasyon manyèl (siy nan lòd mo anglè yo). Ou kapab jwen ou ak kèk lòt fanmiy ki sèvi ak siy ak siy ak pitit yo, epi ou menm ak pitit ou wa ap aprann pandan nou ap pran plezi, sa yo rele kominikasyon entèaktiv la. You mentor ki soud kapab disponib nan kominote ou ye ya. Genyen kèk moun ki soud ki genyen you anvi pou yo ede fanmiy ak timoun ki soud yo epi pou aprann yo lang siy amerikèn yo epi pou devlope you pi bon konpreyansyon de kilti soud la. Paske pitit ou wa kapab vin kominike pi byen pa lang siy lan, kalifikasyon yo ta dwe kontinye devlope epi kominike pi wo ke nivo timoun ou wa. Peryòd angajman epi anpil nan kominikasyon ki genafeksyon ak timoun ou wan ak timoun ou wan ak lòt moun ki kapab vinanfòm nan zafè sèvi ak lang siy amerikèn nan oubyen sistèm kominikasyon manyèl la.